

MICHA

EEN VERKLARING MET PRAKTISCHE OPMERKINGEN VAN HET BOEK VAN DEN PROFEET MICHA.

Wij zullen een en ander over den profeet zelf in het midden brengen bij het eerste vers van het boek zijner profetie; en zullen daarom hier alleen opmerken, dat er, wijl hij de tijdgenoot van den profeet Jesaja (hij begon echter zijn profetisch werk iets later dan deze) was, tussen beider profetieën ene grote overeenkomst bestaat. Beiden geven ene voorspelling van de vestiging en het toenemen der nieuwtestamentische kerk, bijna met dezelfde woorden, zodat zo belangrijk ene zaak door den mond van twee getuigen bevestigd wordt. Vergelijk Jesaja 2:2, 3 met Micha 4:1, 2. Jesaja's profetie gaat Juda en Jeruzalem, die van Micha Samaria en Jeruzalem aan, want, al wordt de tijd der profetie van Micha met de regeringen van koningen van Juda aangegeven, ze betreft toch het koninkrijk der tien stammen, welks naderende ondergang en ballingschap duidelijk voorzegd en droevig betreurd worden. Wat wij hier geschreven vinden, is slechts een uittreksel uit de toespraken, die hij gedurende de regering van drie koningen gehouden heeft. De strekking van het geheel is,

I. Zondaars van hun zonden te overtuigen, door hun die ordentelijk voor ogen te stellen, beschuldigende beide Israël en Juda van afgoderij, begerigheid, verdrukking, verachting van Gods woord en hun overheid in het bijzonder, in kerk en staat beide, van misbruik hunner macht. Ook toont hij hun de oordelen Gods, die spoedig om hun zonden over hen komen zullen.

II. Gods volk te troosten met beloften van genade en verlossing, vooral met de verzekering van de komst van den Messias en van de genade door Zijn Evangelie. Aangaande deze profetie is opmerkelijk, en dit bevestigt derzelve gezag, dat wij ze tweemaal in het openbaar aangehaald vinden en wel bij plechtige gelegenheden, beide keren met betrekking tot zeer grote gebeurtenissen.

1. De ene is de voorspelling van de verwoesting van Jeruzalem, Hoofdstuk 3:12, die wij in het Oude Testament vinden aangehaald, door de oudsten des lands, Jeremia 26:17, 18, om Jeremia te rechtvaardigen, toen hij de oordelen Gods, die over Jeruzalem komen zouden, profeteerde, en om zijne mishandeling door het hof te stuiten. "Micha", zeggen ze, heeft voorspeld, dat Zion als een akker zou geploegd worden, en Hiskia heeft hem daarom niet gedood; waarom zouden wij dan Jeremia voor dezelfde zaak straffen?

2. De tweede is de voorspelling van de geboorte van Christus, Hoofdstuk 5:2, die wij in het Nieuwe Testament vinden aangehaald, door de overpriesters en Schriftgeleerden des volks, in antwoord op Herodes' onderzoek, waar de Christus zou geboren worden, Mattheus 2:5, 6. Want van Hem geven al de profeten getuigenis.

HOOFDSTUK 1

1 Het woord des HEEREN, dat geschied is tot Micha, den Morastiet, in de dagen van Jotham, Achaz en Jehizkia, koningen van Juda; dat hij gezien heeft over Samaria en Jeruzalem.

2 Hoort, gij volken altemaal! merk op, gij aarde, mitsgaders derzelve volheid! de Heere HEERE nu zal tot een getuige zijn tegen ulieden, de Heere uit den tempel Zijner heiligheid.

3 Want ziet, de HEERE gaat uit van Zijn plaats, en Hij zal nederdalen en treden op de hoogten der aarde.

4 En de bergen zullen onder Hem versmelten, en de dalen gekloofd worden, gelijk was voor het vuur, gelijk wateren, die uitgestort worden in de laagte.

5 Dit alles, om de overtreding van Jakob, en om de zonden van het huis Israels; wie is het begin van de overtreding van Jakob? Is het niet Samaria? En wie van de hoogten van Juda? Is het niet Jeruzalem?

6 Daarom zal Ik Samaria stellen tot een steenhoop des velds, tot plantingen eens wijngaards; en Ik zal haar stenen in de vallei storten, en haar fondamenteën ontdekken.

7 En al haar gesneden beelden zullen vermorzeld worden, en al haar hoerenbeloningen zullen met vuur verbrand worden, en al haar afgoden zal Ik stellen tot een woestheid; want zij heeft ze van hoerenloon vergaderd, en zij zullen tot hoerenloon wederkeren.

8 Hierom zal ik misbaar bedrijven en huilen; ik zal beroofd en naakt gaan; ik zal misbaar maken als de draken, en treuren als de jonge struisen.

9 Want haar plagen zijn dodelijk; want zij zijn gekomen tot aan Juda; hij is geraakt tot aan de poort mijns volks, tot aan Jeruzalem.

10 Verkondigt het niet te Gath, weent zo jammerlijk niet; wentelt u in het stof in het huis van Afra.

11 Ga door, gij inwoneres van Safir! met blote schaamte; de inwoneres van Zaanan gaat niet uit; rouwklage is te Beth-haezel; hij zal zijn stand van ulieden nemen.

12 Want de inwoneres van Maroth is krank om des goeds wil; want een kwaad is van den HEERE afgedaald, tot aan de poort van Jeruzalem.

13 Span de snelle dieren aan den wagen, gij inwoners van Lachis! (deze is der dochter Sions het beginsel der zonde) want in u zijn Israels overtredingen gevonden.

14 Daarom geef geschenken aan Morescheth-gaths; de huizen van Achzib zullen den koningen van Israel tot een leugen zijn.

15 Ik zal u nog een erfgenaam toebrengen, gij inwoneres van Maresa! Hij zal komen tot aan Adullam, tot aan de heerlijkheid Israels.

16 Maak u kaal en scheer u, om uw troetelkinderen; verwijd uw kaalheid, als de arend, omdat zij gevankelijk van u zijn weggevoerd.

In dit hoofdstuk hebben wij,

I. De titel van het boek, vers 1, en een inleiding, die de aandacht vraagt vers 2.

II. Een waarschuwing met het oog op verwoestende oordelen over de koninkrijken van Israël en Juda, vers 3, 4, alles om hun zonde, vers 5.

III. De bijzonderheden van deze verwoesting uiteengezet, vers 6,7.

IV. De omvang van deze verwoesting veraanschouwelijkt,

1. Door des profeten smart daarover vers 8, 9.

2. Door de algemene droefheid in de verschillende plaatsen, die verwachten moesten, in die ellende te zullen delen, vers 10-16. Deze profetieën van Micha kunnen wel klaagliederen genoemd worden.

Micha 1:1-16

Hier is,

I. Een algemeen bericht omtrent deze profeet en zijn profetie, vers 1. Dit gaat vooraf tot voldoening van allen, die de profetie van dit boek lezen en horen, en er te meer geloof aan hechten zullen, als zij de schrijver en zijn gezag kennen.

1. De profetie is het woord des Heeren, het is goddelijke openbaring. Zie, wat in de Bijbel is geschreven en wat door Christus' dienaren gepredikt wordt volgens dat geschreven Woord, moet worden gehoord en ontvangen, niet als het woord van een sterfelijk mens, waarover wij kunnen oordelen, maar als het woord van de levende God, waardoor wij geoordeeld worden, want dat is de waarheid. Dit woord des Heeren kwam tot de profeet, kwam duidelijk, kwam met macht, kwam als voorspelling. En hij zag het, zag het visioen, waardoor het tot hem gebracht werd, zag de dingen zelf, die hij moest voorzeggen, met evenveel klaarheid en zekerheid als waren ze alreeds geschied.

2. De profeet is Micha de Morastiet, zijn naam Micha is een samentrekking van Michairah, de naam van de profeet, die enkele eeuwen tevoren, ten tijde van Achab, 1 Koningen 22:8, leefde (in onze vertaling wordt die naam evenwel Micha gespeld). Zijn toenaam "de Morastiet" betekent, dat hij geboren was of woonde te Morescheth, in vers 14 vermeld, ook Jozua 15:44 (Mareza). Zijn woonplaats is aangegeven, opdat men op die plaats naar hem zou kunnen onderzoeken, of daar iemand bekend was, die algemeen als profeet geëerd werd.

3. De tijd van zijn profetie valt in de tijd van de drie koningen van Juda: Jotham, Achaz en Hizkia. Achaz was één van de slechtste koningen van Juda, en Hizkia één van de beste. In zulk een verscheidenheid van tijden worden Gods dienaren geplaatst, tijden, die glimlachen, en tijden, die 't voorhoofd fronsen, aan alle moeten zij zich aanpassen en tegen de verleidingen van alle zich wapenen. Beloften en bedreigingen zijn in dit boek doorengemengd, waaruit blijkt, dat hij zelf onder de regering van goddeloze vorsten troost heeft gepredikt, en de rechtvaardigen van die periode moest aanzeggen, dat het hun wel zou gaan. En in de tijd van de vrome vorsten moest hij als boetprediker optreden en de goddelozen aanzeggen, dat het hun kwalijk gaan zou. Want, al veranderen de tijden, het woord des Heeren blijft hetzelfde.

4. Tot wie deze profetieën gericht werden: zij golden Samaria en Jeruzalem, de hoofdsteden van de twee koninkrijken Israëel en Juda, onder welke invloed de koninkrijken zelve stonden. Al hadden de tien stammen het huis van David en dat van Aäron verlaten, toch behaagde het God, nog profeten onder hen te zenden.

II. Een zeer plechtige inleiding tot de volgende profetie, vers 2, waarin

1. Het volk wordt opgeroepen, te naderen en acht te geven als bij een rechtsgeding: Hoort gij volken allemaal! Zie, waar God een mond heeft om te spreken, moeten wij oren hebben om te horen, omdat het ons allen aangaat wat gezegd wordt. Hoort, gij volken allemaal! gij allen die binnen het bereik mijner stem zijt, en gij allen, die het van deze hoort. Het zijn ongewone woorden, maar het zijn de woorden, waarmede deze Micha zijn profetie inleidt, en met dezelfde woorden lezen wij, dat de vroegere Micha zijn profetie besloot, 1 Koningen 22:28.

2. De aarde met al haar volheid wordt opgeroepen om te horen wat de profeet te zeggen heeft. Merk op, gij aarde! De aarde zal sidderen onder de slag en het gewicht van de komende oordelen, de aarde zal nog eerder horen dan dit dwaze, ongelovige volk, maar God zal gehoord worden wanneer Hij spreekt. Zo de kerk en wie daarin zijn niet horen, dan zal de aarde en wie daarop wonen het oor lenen.

3. God zelf wordt opgeroepen, Zijn alwetendheid, macht en gerechtigheid worden als getuigen genomen tegen dit volk. De Heer der Heeren nu zal het een getuige zin tegen ulieden, een getuige, die u duidelijk heeft gewaarschuwd, dat nu profeten als wachters getrouwelijk hun plicht hebben vervuld, maar gij hun waarschuwing in de wind hebt geslagen. Laat de vervulling van de profetie een getuigenis zijn tegen uw minachting en ongeloof, en u bewijzen, tot een overtuiging en beschaming, dat hun woord Gods woord was, en dat van zijn woorden niet een ter aarde valt. Zie, God zelf zal hun een getuige zijn, door de oordelen van Zijn hand, tegen degenen, die Zijn getuigenis in de oordelen van Zijn mond niet wilden aannemen. Hij zal een getuigenis zijn uit de tempel van Zijn heiligheid.

III. Een vreselijke voorspelling van verwoestende oordelen, die over Juda en Israël zouden komen, gelijk spoedig daarna in Israël en eerst later in Juda gezien werd. Hier wordt voorzeggd,

1. Dat God zelf tegen hen zal verschijnen, vers 3. Zij verhieven zich op hun betrekking tot God, als zou die hen beveiligen, maar, hoewel God nimmer het geloof van de oprechten teleurstelt, zal Hij toch de aanmatiging van de huichelaars te niet doen. Want, ziet, de Heer gaat uit van Zijn plaats, verlaat het verzoendeksel, waar zij meenden dat Hij niet vandaan kon komen, en bereidt Zijn troon ten oordeel voor Zijn heerlijkheid vertrekt, want zij drijven ze uit. Gods weg met dit volk was lang een weg van barmhartigheid geweest, maar nu verandert Hij die, Hij gaat uit van zijn plaats en zal neerdalen. Hij scheen Zich terug te trekken als iemand, die onverschillig is omtrent hetgeen gedaan wordt, maar nu zal Hij Zich vertonen, Hij zal de hemelen scheuren en nederdalen, niet gelijk somtijds, met verrassende zegeningen, maar met verrassende oordelen, om dingen te doen niet voor hen, maar tegen hen, waarop zij niet gerekend hadden, Jesaja 65:1, 26:21.

2. Dat het, wanneer de Schepper tegen hen verschijnt, tevergeefs zal zijn, op enig schepsel te bouwen, dat voor hen verschijnen zal. Hij zal met verachting en toorn treden op de hoogten van de aarde, op alle macht, die zich tegen Hem verzet of Hem tegenstand geboden heeft, Hij zal zo op hen treden, dat zij vertreden worden en niet weer opstaan. Hoogten, gebruikt voor afgoderij of voor militaire versterkingen, zullen alle vertreden worden en in het stof vernederd. Vertrouwen de mensen op de hoogte en sterkte van de bergen en rotsen, als waren die voldoende om er hun hoop op te bouwen en alle vrees te verbannen? Ze zullen onder Hem versmelten, als was voor het vuur smelt, Psalm 68:3. Vertrouwen ze op de vruchtbaarheid van de dalen en hun voortbrengselen? Ze zullen gekloofd worden of gespleten, met die trotse stromen, die van de bergen afvloeien, wanneer deze versmelten. Zij zullen geploegd en weggespoeld worden als de grond door water, dat uitgestort wordt in de laagte. Van God wordt gezegd, dat Hij de rivieren van de aarde klooft, Habakuk 3:9. Noch mensen van hoge rang, als de bergen, noch mensen van lage rang, als de valleien, zullen in staat zijn, zich zelf of hun land te beveiligen tegen de oordelen Gods, wanneer zij komen met de zending, alles te verwoesten, als een wegvagende regen, zodat er geen brood zij Spreuk. 28:3. Dit wordt hoofdzakelijk toegepast op de hoofdstad van Israël, vanwaar bescherming voor het ganse koninkrijk verwacht werd, vers 6. Daarom zal Ik Samaria, dat nu een rijke en bevolkte stad is, stellen tot een steenhoop in het veld, als een mesthoop die uitgespreid moet worden, als een

steenhoop, die samengebracht is om weggebracht te worden, en tot plantingen van een wijngaard, als aardhoogten, opgeworpen om er wijnstokken te planten. God zal die stad tot een hoop stellen en de vaste stad tot een vervallen hoop, Jesaja 25:2. Hun altaren zijn als steenhopen op de voren van de velden, Hosea 12:12, en zo zal het ook met hun huizen gaan, zij zullen puinhopen worden. Ik zal haar stenen in de vallei storten door de woede van de overwinnaar, die zich op die wijze zal wreken over het langdurige verzet tegen zijn legerscharen. Zij zullen geheel neergeworpen worden, zodat de fundamenten zullen ontbloot worden, die door de bovenbouw bedekt waren, en geen steen zal op de anderen gelaten worden.

IV. Een beschuldiging van zonde tegen hen, als de aanleidende oorzaak van deze verwoestende oordelen, vers 5. Voor de overtreding van Jacob is dat alles. Als gevraagd wordt: Waarom is God zo vertoornd, en waarom worden Jacob en Israël door Zijn verbolgenheid ten ondergang gebracht? dan is het antwoord gereed: De zonde heeft al dit kwaad gewrocht, de zonde heeft alles verwoest, alle ellende van Jacob en Israël is te wijten aan hun overtredingen. Als zij niet van God waren afgeweken zou Hij dus nimmer tegen hen verschenen zijn. Zie, uitwendige voorrechten en belijdenis kunnen een zondig volk niet voor Gods oordelen vrijwaren. Als er zonde gevonden wordt in het huis Israëls, als Jacob schuldig staat aan overtreding en opstand, zal God ze niet sparen. Neen, Hij zal hen het eerst straffen, want hun zonden vertoon Hem meer dan die van anderen, omdat zij Gods volk zijn. Maar er wordt gevraagd: Wie is het begin van de overtreding van Jacob? Zie, wanneer wij de ellende van de zonde gevoelen, dan is er reden om te onderzoeken, om welke zonde wij geplaagd worden, want wij hebben een bijzondere strijd tegen hetgeen ons bestrijdt. En wat is dat begin?

1. Het is afgoderij, het zijn de hoogten daar ligt de overtreding, de grote overtreding, die onder Israël heerst, dat is de geestelijke hoerij, de schending van het huwelijksverbond, die verdient in scheiding te eindigen. Zelfs de hoogten van Juda, ofschoon niet zo era als de overtreding van Jacob, waren Gode niet welbehaaglijk en een blijvende smet op overigens goede vorsten. Evenwel werden de hoogten niet weggenomen.

2. Het is de afgoderij van Samaria en Jeruzalem, de koninklijke steden van deze twee koninkrijken. Het zijn de meest bevolkte steden, en waar de meeste mensen samenwonen, daar heerst ook de meeste goddeloosheid, daar maakt de een de ander slechter. Het waren de weelderigste plaatsen, waar men in weelde en genot leeft, vergeet men God. Het waren de plaatsen, die de meeste invloed over het land uitoefenden, door haar voorbeeld en door haar gezag, zodat afgoderij en huichelarij van daar uitgingen in het ganse land, Jeremia 23:15. Zie, geestelijke afdwaling is het besmettelijks in personen en plaatsen, die het meest in het oog vallen. Als de hoofdstad van een koninkrijk, of de voornaamste familie in een plaats, goddeloos en slecht is, dan volgen velen hun verderfissen na, en schrijven een slecht voorbeeld na, dat de groten voorgeschreven hebben. De zonden van voorgangers en leidlieden zijn heersende zonden en zullen daarom zeker en streng gestraft worden. Zij hebben inderdaad heel wat te verantwoorden, die niet alleen zelf zondigen, maar ook Israël doen zondigen. Zij moeten verwachten, dat zij ook tot toonbeelden van goddelijke vergelding gesteld worden. Als het begin van de overtreding van Jacob Samaria is, dan zal die stad tot een steenhoop gesteld worden. Laat voorgangers in zonde dit ter harte nemen en vrezen.

V. De straf, die aan die zonde beantwoordt, is de bijzondere vernieling van de afgoden, vers 7.

1. De goden, die zij vereerden, zullen verwoest worden: En al haar gesnedene beelden zullen vermorzeld worden door het leger van de Assyriërs, en al haar afgoden zal Ik stellen tot een woestheid. Samaria en haar afgoden werden tezamen door Sanherib vernield, Jesaja 10:11, en haar goden in het vuur geworpen, want het waren geen goden, Jesaja 37:19 en dit was Gods werk: Ik zal haar afgoden stellen tot een woestheid Zie, zo Gods wet ongenoegzaam is om de overheid te leren, de afgoden te vernielen, dan neemt God dat werk in Zijn eigen handen en doet het zelf.

2. De giften, die tussen hen en hun afgoden gewisseld waren, zullen vernield worden. Al haar hoerenbeloningen zullen met vuur verbrand worden, dat kan slaan op de geschenken, die zij hun afgoden gebracht hadden om hun altaren te verfraaien en hun standbeelden en tempels te versieren (deze zullen het overwinnend leger ten buit vallen, als het niet slechts de particuliere woningen, maar ook de huizen van de afgoden zal plunderen en verwoesten), of op koren, wijn en olie, die zij de beloningen, de hoeren noemden, die hun afgoden, hun boelen, hun gaven, Hoz. 2:12. Dat alles zal hun afgenomen worden door degene, wie (door het hun dierbare afgoden te geven) zij de Hem toekomende eer en hulde hadden onthouden. Zie, welvaren kunnen zij niet, die door andere gehuurd worden om te zondigen of die anderen huren om te zondigen, want de bezoldiging van de zonde is de dood. Zij heeft ze van hoerenloon vergaderd, en zij zullen tot hoerenloon weerkeren. Zij verrijkten zich door hun verbonden met afgodische volken, die hun voordelen verzekerden om hen tot de dienst hunner afgoden over te halen, en de tempels van hun afgoden werden verrijkt met giften door degenen, die de afgoden nahoereerden. En al die rijkdom zal een buit van de afgodische volken, en zo weer hoerenloon worden, loon voor een leger van afgodendienaars, die die zullen nemen als een beloning, door hun goden hun geschenken. Het zal zijn een geschenk van de koning Jareb, Hosea 10:6. Wat zij hun afgoden gaven en wat zij meenden, door die te verkrijgen, zal zijn als hoerenloon, de vloek van God zal erop rusten, het zal niet gedijen noch tot iets nut zijn. Het is het gewone verloop, dat wat door de ene lust wordt afgeperst, door de andere wordt verkwist.

Wij ontmoeten een lange reeks rouwdragenden bij de begrafenis van het verwoeste koninkrijk.

I. De profeet zelf gaat vooraan in de rij, vers 8, 9. Hierom zal ik misbaar bedrijven en huilen, ik zal beroofd en naakt gaan, een man, neergebogen onder het leed. De profeten spraken gemeenlijk hun eigen leed uit om de algemene ellende, ten dele om hun voorspellingen dienaangaande meer ingang te doen vinden en om duidelijk te doen uitkomen, dat geen kwaadwilligheid in het spel was, als zij de oordelen Gods aankondigden (zo verre waren zij van die dag van weedom te begeren, dat zij die meer dan enig ding vreesden), ten dele om te tonen, hoe vreselijk en droevig de ellende zou zijn, en het volk te bewegen tot een heilige vrees, opdat zij met berouw en bekering mochten zoeken, de toorn Gods af te wenden. Zie, wij moeten de straf van zondaars betreuren evenzeer als het lijden van de heiligen in deze wereld. Dat deed de wenende profeet, Jeremia 9:1, en Micha deed het eveneens. Hij maakt misbaar gelijk de draken, of juist: gelijk de jakhalzen, roofzuchtige dieren, die in die streken de gewoonte hadden 's nachts samen te komen, te huilen en akelige geluiden te maken, hij klaagt als de uilen of de jonge struisvogels (gelijk onze vertaling luidt). Twee dingen betreurt de profeet hier dus, misbaar makende:

1. Dat Israëls toestand ongeneeslijk is, haar plagen zijn dodelijk, het is een verwoesting zonder hoop, God zegt geen redding toe, omdat zij niet, door berouw en reformatie zichzelf wil helpen. Er is inderdaad balsem in Gilead en een heelmeeester aldaar, maar zij wil van die heelmeeester niets weten en de balsem niet gebruiken, en daarom zijn haar plagen dodelijk.

2. Dat Juda eveneens in gevaar verkeert. De beker gaat rond en wordt nu Juda op de hand gezet. De vijand is gekomen tot aan Juda, hij is geraakt tot aan de poort van mijn volk, tot aan Jeruzalem. Spoedig na de verwoesting van Samaria en de ondergang van het rijk van de tien stammen, sloeg het Assyrische leger, onder Sanherib, het beleg om Jeruzalem, naderde de poort, maar kon verder niet doordringen. Toch voorzag de profeet met grote onrust en smart de schrik van die belegering, zo zeer had hij de heilige stad, de vrede van Jeruzalem, lief.

II. Verschillende plaatsen treuren of worden opgewekt om te treuren, maar met deze beperking, dat zij zorgen zouden, dat de Filistijnen het niet hoorden, vers 10. Verkondigt het niet te Gath, deze woorden zijn ontleend aan Davids klaaglied op Saul en Jonathan, 2 Samuel 1:20. Verkondigt het niet te Gath, opdat de dochters van de onbesnedenen niet opspringen van vreugde. Zie, men wil, als het kan voorkomen worden, niet, dat de vijanden zich vrolijk maken zullen over de zonden en kastijding van Gods Israël. David zweeg stil en verkropte zijn verdriet, terwijl de goddeloze nog tegenover hem was Psalm 39:1. Maar al is het voorzichtig, geen luidruchtig misbaar te maken, toch mag er wel een stil treuren zijn, wanneer Gods kerk in tegenspoed verkeert. Wentelt u in het stof, gelijk diepbedroefden plachten te doen, en laat zo het huis van Juda en ieder huis in Jeruzalem een huis van Afra, een huis des stofs worden bedekt met stof, in het stof begraven. Wanneer God een huis tot stof maakt, dan betaamt het ons, ons te verootmoedigen onder Zijn machtige hand, en onze tong in het stof te steken, ons zo aanpassende aan de omstandigheden, die Hij over ons brengt. Stof zijn wij, God maakt ons tot stof, opdat wij het weten en erkennen. Verschillende andere plaatsen worden hier genoemd, die in deze algemene rouw moeten delen, sommige namen vinden wij nergens elders, waaruit afgeleid kan worden, dat de profeet hier namen geeft met een bijzondere betekenis ten aanzien van de naderende rampen, om daardoor het zekere en domme volk wakker te schudden en tot een heilige vrees voor Gods wrake op te wekken. Wij vinden Sanheribs inval in de voorzegging dus beschreven, opdat die een indruk van schrik in de verschillende steden die op zijn weg lagen, zou teweegbrengen, Jesaja 10:28 enz. Laat ons de bijzonderheden nagaan.

1. De inwoners van Safir, hetgeen betekent: keurig en mooi (gij, die mooi woont, zo zegt de Engelse kanttekening) zal doorgaan in ballingschap of genoodzaakt worden te vluchten, beroofd van al het sieraad, met blote schaamte. Zie, zij, die o zo schoon en sierlijk voor de dag komen, weten niet aan welke smaad zij kunnen blootgesteld worden, en die smaad zal te grievender zijn, als zij inwoneres van Safir geweest is.

2. De inwoneres van Zaänan, wat beduidt: land van de kudden, een dichtbevolkt land, waar de inwoners even talrijk zijn als kudden schapen zal evenwel zo geweldig door uw eigen rampen getroffen worden, dat gij niet uitgaat. Rouwklacht is te Beth-haëzel, wat zeggen wil: een nabijzijnde plaats, zij zal niet meetreuren met noch enige troost vinden bij haar naaste burens, want hij zal zijn stand van u nemen. De vijand zal bij u, o inwoneres van Zaänan, zijn kamp opslaan, zal u tot steunpunt maken en van u uit zijn tochten ondernemen. Zij, die genoeg met zichzelf te doen hebben, vinden daarin een verontschuldiging om anderen aan hun lot over te laten.

3. Wat de inwoners van Maroth aangaat (wat volgens sommigen Ramoth betekent, volgens anderen de ruwe plaatsen wil zeggen), zij zijn ziek terwille van het goede, treuren om het gemis ervan, zijn diep teleurgesteld, want een kwaad is van de Heer afgedaald, tot aan de poort van Jeruzalem, toen het Assyrische leger het insloot, vers 12. De inwoners van Maroth mochten hun persoonlijk leed wel over het hoofd zien, toen zij de heilige stad in gevaar zagen,

en hadden meer te letten op de Heer, van Wie het kwaad kwam, dan op de Assyriër, die slechts instrument in 's Heeren hand was.

4. Lachis was een stad van Juda, die Sanherib belegerde, Jesaja 36:1,2. De inwonster van deze stad wordt gezegd, dat ze de snelle dieren aan de wagen moet spannen, om zich op gezwinde vlucht voor te bereiden, als de enige uitweg voor haar en haar geslacht. Of het wordt ironisch bedoeld: Gij hebt wagens en snelle dieren gehad, maar waar zijn ze nu? God's twist met Lachis is deze, dat zij van de dochters Sions het beginsel van de zonde is, vers 13, waarschijnlijk van de zonde van de afgoderij, zij had ze geleerd van de tien stammen, haar naaste burens, en er toen de twee stammen mee aangestoken. Zie, degenen, die helpen, de zonde in enig land te brengen, bereiden de inwoners van dat land er op voor, dat ze uit dat land uitgeworpen worden. En zij, die de belhamels van de zonde geweest zijn, moeten verwachten, dat ze ook de zwaarste straf zullen ontvangen. Israëls overtredingen zijn in u gevonden, toen men naar de eerste oorzaak ging onderzoeken, speurde men na en vond, dat ze in Lachis een aanvang hadden genomen. God weet, wie de schuld is van Israëls overtredingen, wie dus de eerste straf verdient. Met Lachis, dat zoveel tot de zonde van Israël heeft bijgedragen, zal afgerekend worden: Daarom geef geschenken aan Morescheth-Gaths, een stad van de Filistijnen, die misschien afhankelijk was van de beroemde Filistijnsche stad Gath. De huizen van Achzib zullen de koningen van Israël tot een leugen zijn. Achzib was een stad, die bij Marasa of Morescheth behoorde, en tegelijk met haar vermeld wordt, Jozua 15:44. Ofschoon die koningen op haar sterkte vertrouwen, ze zullen met haar bedrogen uitkomen. Hier is een zinspeling op haar naam. Achzib betekent een leugen, en dat zal ze zijn voor allen, die op haar vertrouwen.

5. Marescha, dat Israël niet kan of niet wilde helpen, zal zelf een prooi worden, vers 15: ik zal u nog een erfgenaam toebrengen, dat is een vijand, die uw land even gerust inpalmen zal als ware hij uw erfgenaam. Hij zal komen tot aan Adullam, tot aan de heerlijkheid Israëls, dat is, naar Jeruzalem, de hoofdstad. Of: de heerlijkheid Israëls zal komen naar Adullam, een armoedig veracht plaatsje. Of: de koning van Assyrië, op wie Israël zich heeft beroemd, zal komen naar Adullam om het land te verwoesten.

6. Het ganse land van Juda schijnt hier genoemd te worden, vers 16, en opgeroepen om te treuren en te jammeren. Maak u kaal en schaam u, over uw troetelkinderen, die zo teder en zo verwend zijn opgevoed, verwijd uw kaalheid als de arend, wanneer zij ruit en geheel kaal wordt, omdat zij gevankelijk van u zijn weggevoerd en waarschijnlijk niet zullen terugkeren. Hun gevangenschap zal te pijnlijker zijn, omdat ze zo weelderig zijn opgebracht en aan alle ontbering gespeend. Mogelijk ook wordt dit bijzonderlijk tot de inwoners van Marescha gezegd, als in vers 15. Dat was de eigen stad van de profeten, en toch profeteert hij Gods oordelen tegen haar, want het zou haar zonde verergeren, dat ze zo'n profeet in haar midden gehad en desondanks de dag van haar bezoeking niet bekend had. Dit grote voorrecht, juist omdat het niet gewaardeerd werd, zou haar noch bij de profeet noch bij God gunst geven.

HOOFDSTUK 2

1 Wee dien, die ongerechtigheid bedenken, en kwaad werken op hun legers; in het licht van den morgenstond doen zij het, dewijl het in de macht van hunlieder hand is.

2 En zij begeren akkers, en roven ze, en huizen, en nemen ze weg; also doen zij geweld aan den man en zijn huis, ja, aan een iegelijk en zijn erfenis.

3 Daarom, also zegt de HEERE: Ziet, Ik denk een kwaad over dit geslacht, waaruit gijlieden uw halzen niet zult uittrekken, en zo rechtop niet gaan; want het zal een boze tijd zijn.

4 Te dien dage zal men een spreekwoord over ulieden opnemen; en men zal een klagelijke klacht klagen, en zeggen: Wij zijn ten enenmale verwoest; Hij verwisselt mijns volks deel; hoe ontwendt Hij mij; Hij deelt uit, afwendende onze akkers.

5 Daarom zult gij niemand hebben, die het snoer werpe in het lot, in de gemeente des HEEREN.

6 Profeteert gijlieden niet, zeggen zij, laat die profeteren; zij profeteren niet als die; men wijkt niet af van smaadheden.

7 O gij, die Jakobs huis geheten zijt! Is dan de Geest des HEEREN verkort? Zijn dat Zijn werken? Doen Mijn woorden geen goed bij dien, die recht wandelt?

8 Maar gisteren stelde zich Mijn volk op, tot vijand, tegenover een klee; gij stroopt een mantel van degenen, die zeker voorbijgaan, wederkomende van den strijd.

9 De vrouwen Mijns volks verdrijft gij, elk een uit het huis van haar vermaken; van haar kinderkens neemt gij Mijn sieraad in eeuwigheid.

10 Maakt u dan op, en gaat henen; want dit land zal de rust niet zijn; omdat het verontreinigd is, zal het u verderven, en dat met een geweldige verderving.

11 Zo er iemand is, die met wind omgaat, en valselijk liegt, zeggende: Ik zal u profeteren voor wijn en voor sterken drank! dat is een profeet dezes volks.

12 Voorzeker zal Ik u, o Jakob! gans verzamelen; voorzeker zal Ik Israels overblijfsel vergaderen; Ik zal het te zamen zetten als schapen van Bozra; als een kudde in het midden van haar kooi zullen zij van mensen deunen.

13 De doorbreker zal voor hun aangezicht optrekken; zij zullen doorbreken, en door de poort gaan, en door dezelve uittrekken; en hun koning zal voor hun aangezicht henengaan; en de HEERE in hun spits.

In dit hoofdstuk hebben wij,

I. De zonde, waarvan Israël wordt beschuldigd: begerigheid en verdrukking, oneerlijke en onwettige praktijken, vers 1,2, daar zelfs met vrouwen, kinderen en andere weerlozen, wreed en barbaars gehandeld werd, vers 8,9. Verzet tegen Gods profeten en pogingen om hen het zwijgen op te leggen, vers 6,7. En vermaak in hun valse profeten, vers 11.

II. De oordelen, waarmede ze om deze zonden bedreigd worden, opdat ze vernederd, verarmd, vers 3-5, en verbannen werden, vers 10.

III. Genadevolle beloften van troost voor de goeden onder hen, in de Messias, vers 12, 13. Deze inhoud is die van de meeste hoofdstukken van deze en van andere profetieën.

Micha 2:1-13

Hier is,

I. Het onrecht van de mensen, als hij het kwaad van de zonde bedrijft, vers 1, 2. God verschijnt aan dit volk om het te verderven, en laat hen weten waarom Hij met hen twist. Het is de zonde, die al zo vaak vermeld is als een zonde, die gelijk vele andere het verderf van geslachten en volken ten gevolge heeft, de zonde van de verdrukking. Laat ons die nagaan.

1. Zij begeren vurig datgene wat niet van hun is, dat is de wortel van de bitterheid, de wortel van alle kwaad, vers 2. Zij begeren akkers en huizen, gelijk Achab Naboths wijngaard. "O, dat het huis of de akker van die of die het mijne was. Het ligt zo gunstig voor mijn bezit, en ik zou er beter voor zorgen dan de tegenwoordige eigenaar, het komt mij meer toe dan hem."

2. Zij denken en denken na, op welke wijze ze hun begeerte kunnen verkrijgen, vers 4. Zij bedenken ongerechtigheid met een grote mate dier gevloekte listigheid, zij spannen een net om hun doel te bereiken en zich toch niet bloot te stellen of in gevaar te komen of hun goede naam te verliezen. Zij werken kwaad, zij werken het uit in hun hoofd, in hun gezinnen, zij geven er al hun aandacht aan en vinden er al hun vermaak in, als ware het iets kostelijks. Zij zijn even zeker van welslagen (zo wijs achten zij hun eigen plannen en maatregelen) als ware het reeds volbracht. Zie, het is kwaad onheil te veroorzaken door overijling, maar veel erger het met voorbedachte rade uit te voeren, na plannen gemaakt en die overwogen te hebben. En wanneer de list en veinzing van de oude slang met haar gif verschijnt, dan is de goddeloosheid wel volkomen. Zij bedenken het op hun bed, wanneer zij moeten slapen, de zorg om een boos plan houdt hun ogen wakker. Op hun bed, wanneer zij Gods weldaden moesten gedenken, en in hun hart op hun leger moesten spreken, dan overdenken zij ongerechtigheid. Het is van groot belang, de ure van afzondering en stilte goed te gebruiken.

3. Zij misbruiken hun macht om uit te voeren wat ze bedacht en besloten hebben, omdat het in de macht van hun hand staat, zij vinden, dat ze het met behulp van hun rijkdom, het gezag en de invloed, die ze bezitten, kunnen ten uitvoer brengen, dat niemand het wagen zal hen tegen te staan of ter verantwoording te roepen. Dit, menen zij, zal hen rechtvaardigen en alles goed doen aflopen. Zie, het is de fout van velen, dat zij geloven te mogen doen wat zij kunnen doen, terwijl toch geen macht gegeven is om te verderven maar alleen om op te bouwen en te stichten.

4. Zij zijn volijverig en waakzaam bij de uitvoering van de ongerechtigheid, die ze beraamd hebben, wanneer de zaak in hun gedachten tot rijpheid is gekomen, op hun leger of bij de dag, dan verliezen zij geen tijd, maar zodra de morgen aanbreekt, voeren zij het uit. Zij staan vroeg op om hun doel te vervolgen, en wat kwaad hun hand vindt om te doen, dat doen zij met al hun macht. Dat maakt menigeen beschaamd, die het goede traag en zonder energie doet. Laat het nooit gezegd kunnen worden dat wij in de dienst van God en de naaste tot morgen uitstellen wat heden gedaan kan worden.

5. Zij staan nergens voor, als zij hun doel willen bereiken, wat zij begeren, nemen zij ook weg, als zij kunnen, en,

a. Zij zorgen, wanneer zij onrecht doen, dat het nooit te erg of te publiek wordt, zij nemen andermans land met geweld, niet alleen door bedrog of onderhandse praktijken of onder een schone schijn, maar ook gewelddadig en met een hoge hand.

b. Zij geven er niet om, wie zij verongelijken of hoever de ongerechtigheid zich uitstrekt, die zij bedrijven willen, zij doen geweld aan de man en zijn huis, zij beroven en ruïneren degenen, die een talrijk gezin hebben te onderhouden, en het deert hen niet, zo zij die met vrouw en kinderen tot de bedelstaf brengen. Zij doen geweld aan een ieder en zijn erfenis, zij nemen van iemand weg datgene, waarop hij een onbetwistbaar recht heeft, daar het de erfenis van zijn vaderen is, dat ze slechts in leen hebben om het hun kinderen na te laten. Die verdrukkers bekommeren er zich niet over, hoevelen verarmen, mits zij zichzelf verrijken kunnen. Zie, als de begerigheid in het hart heerst, dan wordt gewoonlijk alle mededogen gebannen, als iemand de wereld liefheeft, dan is de liefde des Vaders niet in hem, en evenmin de liefde tot de naaste.

II. De rechtvaardigheid Gods moet deze zonde met straf vergelden, vers 3. Daarom, alzo zegt de Heer, de rechtvaardige God, die tussen mens en mens richt en een wreker is van degenen, die onrecht doen. Ziet, Ik denk een kwaad over dit geslacht, dat is: tegen het ganse koninkrijk, het huis Israëls en vooral tegen diegenen, die zich aan wreedheid en verdrukking hebben schuldig gemaakt. Zij hebben in ongerechtigheid kwaad tegen hun broeders bedacht en God zal in gerechtigheid kwaad tegen hen bedenken. De oneindige Wijsheid zal de straf van hun zonde zo bestellen, dat ze zeker en onvermijdelijk zal komen, zeer streng, ja ondragelijk, zeer opmerkelijk en kenmerkend, zodat ieder moet opmerken, dat de straf op de zonde past. Hoe meer goddeloze list in de zonde tot uiting komt, zoveel groter heilige wijsheid en gepastheid zal de straf kenmerken, want de Heer zal bekend worden door de oordelen, die Hij uitricht, Hij zal erin erkend worden.

1. Hij vindt ze zeer zeker en vol vertrouwen, dat ze op de één of andere wijze het oordeel zullen ontkomen, of, indien ze er al onder vallen het zullen afschudden en weer vrij worden, en daarom zegt hij hun: Een kwaad, waaruit gij uw halzen niet zult uittrekken. Het waren kinderen Belials, die het gemakkelijke juk van Gods geboden niet konden dragen, maar deze banden verscheurden en deze touwen van zich wierpen. Daarom zal God hun het zware juk van Zijn oordelen opleggen, en zij zullen niet instaat zijn, hun hals daaraan te onttrekken, wie niet geregeerd wil wezen, zal overwonnen worden.

2. Hij vindt ze zeer trots en fier, en daarom zegt hij hun aan, dat zij niet met stijve nek, niet zo rechtop zullen gaan, met uitgestrekte hals, lonkende met de ogen, al gaande en trippelende daarhenen treden, Jesaja 3:16. Want het zal een boze tijd zijn, alle gebeurtenissen vernederend en smaad brengend, zoals de stoutste geest niet zou hebben durven uitdenken.

3. Hij vindt ze heel vrolijk en opgeruimd, en zegt hun derhalve, dat zij enige tonen lager zullen zingen, dat hun lachen in rouw en hun vreugde in droefheid zal verkeerd worden, vers 4. Te die dage, als God komt om u voor uw verdrukking te tuchtigen, zal men een spreekwoord over u opnemen, en men zal met een klagelijke klacht klagen, met een klaaglied van de klaagliederen (gelijk er letterlijk staat), een alledroefste klaagzang, gelijk het Hooglied, of Lied van de liederen een hooggestemde zang is. Hun vijanden zullen hen honen en met hun smart spotten, zij zullen een spreekwoord over henlieden opnemen. Hun vrienden zullen over hen treuren en hun klaagzang ter harte nemen, en dit zal het algemene geroep zijn: "Wij zijn totaal verwoest, het is met ons gedaan", Zie, degenen, die in hun voorspoed het hooghartigst en zekerst waren, zijn gewoonlijk in hun tegenspoed het meest neergeslagen en het eerst geneigd tot wanhoop.

4. Hij vindt ze zeer rijk in huizen en land, die ze door onderdrukking verkregen hebben en daarom zegt hij hun, dat die alle hun zullen ontnomen worden.

a. Zij zullen in hun wanhoop alles opgeven, zij zullen zeggen: Wij zijn nu eenmaal verwoest, Hij verwisselt het deel van Mijn volk, zodat het niet meer het hunne is, maar door hun vijanden genomen en bezeten. Hoe ontwendt Hij mij! Hoe plotseling! met welk een macht! Wat onrechtvaardig door ons verkregen wordt, zal niet lang het onze blijven, de rechtvaardige God zal het wegnemen. Hij deelt uit in Zijn toorn, afwendende onze akkers en ze gevende in de hand van vreemdelingen. Wee dengenen, van wie God zich afwendt! De (Engelse) kantt. leest: Inplaats van ze terug te geven, heeft Hij onze akkers verdeeld. In plaats van ons weer in het bezit van onze landgoederen te stellen, heeft Hij ze bevestigd in het bezit van degenen die ze van ons hebben genomen. Zie het is billijk van God, dat degenen, die valselijk en met geweld tegenover anderen gehandeld hebben, zelf ook valselijk en met geweld behandeld worden.

b. God zal bevestigen wat zij in wanhoop zeggen, vers 5. Zo zal het zijn: Daarom zult gij niemand hebben die het snoer werpe in het lot in de gemeente des Heeren, niemand om erfenissen te delen, omdat er geen erfenissen te delen zijn, geen gerechtshoven om aanspraken op landerijen te beoordelen, of twisten tussen eigenaars te beslechten, of daarover het lot te werpen, als in Jozua's tijd, want het zal alles in des vijands hand zijn.

Dit land, dat hun meest ontnomen zijn, waarop zij een onvervreemdbaar recht hadden, en waarvan zij het gebruik genoten, was het land van de gemeente van de Heer, of liever: de gemeente van de Heer had het ten erfenis ontvangen en woonde erin. Het was het Heilige Land, en zoveel grievender viel het, eruit geworpen te worden. Zie, dat moeten als de grootste rampen beschouwd worden, die ons van de gemeente van de Heer afsnijden, en ons de zegeningen van Zijn dienst ontroven.

Hier wordt het volk Israëls van twee zonden beschuldigd, en voor ieder derzelve met oordelen bedreigd, elk juist passende bij die zonde-de vervolging van Gods profeten en de verdrukking van Gods armen.

I. De profeten des Heeren worden vervolgd, hun getuigenis verboden en tot zwijgen gebracht, een zonde, die God uitermate tot toorn verwekt, want het is niet alleen een hoon in het aangezicht van Zijn gezag over ons, maar tevens in de ingewanden van Zijn barmhartigheid, want het zenden van Zijn profeten is een zeker en kostelijk teken van Zijn goedertierenheid. Merk hier nu op:

1. Welke moeilijkheden en tegenstand het volk Gods profeten in de weg legde: Profeteert gijlieden niet, zeggen zij, als in Jesaja 30:10. Zij zeiden tot de zieners: "Ziet niet, vermoet ons niet met het verhaal van wat gij gezien hebt, en brengt ons zulke vreselijke tijdingen niet". Zij moesten dus of niet profeteren of alleen aangename tijdingen. Het woord, hier door profeteren vertaald, betekent hier druipen, want de woorden van de profeten dropen van de hemel gelijk dauw. Zie, degenen, die van geen bekering willen weten, willen ook van geen bestraffing weten, en doen alles wat zij kunnen om trouwe dienaren tot zwijgen te brengen. Amos werd verboden te profeteren Amos 7:10 enz. Daarom nemen zij hun adem weg, omdat zij geen ander middel kennen om hun mond te stoppen, want zolang zij leven, zullen zij prediken en degenen pijnigen, die op de aarde wonen, gelijk de twee getuigen deden, Openbaring 11:10. Sommigen lezen: Profeteert niet, laat die profeteren (zo luidt ook onze vertaling). Laat niet degenen profeteren, die ons op onze fouten wijzen en ons bedreigen, maar laat die profeteren,

die ons vleien en ons van vrede spreken. Zij zeggen niet, dat ze heel geen predikers begeren, maar zij willen zulke, die naar hun hart spreken en hun zonde niet bestraffen. Hiervan worden zij beschuldigd vers 11, dat ze, terwijl ze de ware profeten tot ergernis waren en het stilzwijgen opleiden, voorgewende profeten steunden en bemoedigden, en tegen Gods getrouwe profeten ophitsten. Zo er iemand is, die met wind omgaat en valselijk liegt, bewerende de Geest Gods te hebben, terwijl hij werkelijk door een geest van de dwaling, een geest van de misleiding, wordt gedreven, zelf wetende, dat God hem niet onderricht noch gezonden heeft, en toch zegt: Ik zal u profeteren voor wijn en voor sterken drank, -dat is een profeet van dit volk, dat is iemand naar hun hart, die hun zeggen en verzekeren zal, dat er geen zonde of gevaar aanwezig is in de goddeloze weg, die zij bewandelen. Zulk een man begeren zij tot profeet, die niet alleen met hen meegaat in hun uitpattingen en drinkgelagen, maar ook nog beweert, dat hij die zinnelijkheid door zijn profetie heiligt en ze zo in zekerheid en zondigen lust verhardt. Zie, het is niet vreemd, dat mensen, die zelf goddeloos zijn en in overdaad leven, naar predikers uitzien, die zijn gelijk zij zelf, want dat doet hen tenslotte menen, dat God ten enenmale is gelijk zij, Psalm 50:21. Maar hoe worden heilige dingen ontheilgd, wanneer ze voor zulke lage doeleinden worden misbruikt, wanneer zelfs de profetie in dienst wordt gesteld van zulk een wulpse en onreine menigte! Zo was de dienstknecht, die, toen zijn Heer vertoefde te komen, Zijn mededienstknechten begon te staan en te eten en te drinken met de dronkaards.

2. Hoe hun daaromtrent de les gelezen wordt, vers 7. O gij, die Jacobs huis geheten zijt! Is dan de Geest des Heeren verkort Past het u, zo te spreken en zo te doen? Wilt gij die profetie doen verstommen, en verbieden, in Gods naam te spreken? Zie, het is een eren een voorrecht, het huis Jacobs te heten. Gij wordt een Jood genoemd, Romeinen 2:17. Maar als zij, die met die naam genoemd worden, ontaarden, blijken zij gewoonlijk de slechtste mensen te zijn en de grootste vijanden van Gods profeten. De Joden, die het huis Jacobs geheten waren, toonden zich de heetste vervolgers van de eerste Evangeliepredikers. Hierover redeneert de profeet met deze vijanden van Gods Woord en toont hun,

a. Hoe ze daardoor God, de God van de heilige profeten honen. Is dan de Geest des Heeren verkort? Wanneer gij de profeten des Heeren tot zwijgen brengt, zo doet ge wat ge kunt om ook de Geest des Heeren het zwijgen op te leggen. Kunt gij de Geest des Heeren uw gevangene en uw dienaar maken? Wilt gij Hem voorschrijven wat Hij tot u spreken zal, en Hem verbieden, te spreken wat u mishaaft? Indien gij de profeten al verhindert te spreken, de Geest des Heeren vindt andere middelen en wegen om uw consciëntie te treffen. Kan uw ongelooft de goddelijke raadslagen vernietigen?

b. Welk een smaad dat was voor hun belijdenis als Joden. Gij zijt Jakobs huis geheten en dat is u een eer, maar is dit zijn doen? Zijn dit handelingen, uw vader Jacob waardig? Treedt gij zo in zijn voetstappen? Neen, indien gij waarlijk zijn kinderen waart, zo zou gij zijn werken doen, maar nu zoekt gij tot zwijgen te brengen en te doden iemand, die u de waarheid zegt, in Gods naam, dat deed Abraham dat deed Jacob niet, Johannes 8:39, 40. Of: zijn dit Gods werken? Zijn dit daden, die Hem welgevallig kunnen zijn? Zijn dit handelingen van Zijn volk? Neen, gij weet, dat het niet zo is, al zijn sommigen zo wonderblind en verwaasd, dat zij menen, wanneer zij Gods dienaren ombrengen, Hem daarmee een dienst te doen, Johannes 16:2.

c. Laat hen bedenken, hoe onredelijk en ongerijmd hun doen reeds op zich zelf is: Doen Mijn woorden geen goed bij allen die recht wandelt? Ja, zeker doen zij, het is een beroep op het geslacht van de oprechten. Roep nu, zal er iemand zijn, die u antwoordde? en tot wie van de heilige zult gij u keren? Job 5:1. Keer u tot wie gij wilt, en gij zult vinden, dat zij allen hierin

overeenstemmen, dat de woorden Gods goed doen bij die, welke recht wandelen. En gij verzet u tegen hetgeen goed doet, zoals een goede prediking? Daarin verongelijkt gij God, die de woorden van de profeten de Zijne noemt (zij zijn Mijn woorden), en die daardoor voor Zijn mensenkinderen alleen het goede bedoelt en zoekt? Psalm 119:68. Gij wilt de grote Weldoener verhinderen goed te doen? Gij wilt het licht van de wereld onder een korenmaat verbergen? Gij kunt evengoed tot de zon zeggen: Schijn niet, als tot de zieners: Ziet niet. Hierin verongelijkt gij de zielen van de mensen en berooft hen van de zegen, die de woorden Gods voor hen brengen. Zie, zij zijn niet alleen vijanden Gods, maar ook van de mensen, zij zijn vijanden van hun land, die goede predikers de mond snoeren en de kennis van de genademiddelen verhinderen. Want het is gewis tot algemeen voordeel van staten en volken, zo de godsdienst wordt bevorderd. Gods woorden doen goed bij degenen, die recht wandelen. Het is de eigenschap van de rechtvaardigen, dat zij in oprechtheid wandelen, Psalm 15:2. Het is hun troost, dat de woorden Gods goed zijn en hun goed doen, dat sterkt en verkwikt hen. Gods woorden zijn goede woorden voor goede mensen en spreken hun van aangename dingen. Maar degenen, die zich tegen de woorden Gods verzetten en de profeten het zwijgen opleggen, en, om zichzelf te rechtvaardigen, beweren, dat Gods woorden onvruchtbaar en onaangenaam voor hen zijn en hun geen goed doen, noch iets goeds profeteren maar kwaad, gelijk Achab zich ten aanzien van Micha beklagde, -hun antwoordt de profeet, dat zulks hun eigen schuld is, zij zijn er zelf de oorzaak van. Zij zouden ze zeer goed vinden, als ze maar bereid waren er een goed gebruik van te maken. Als zij maar echt wilden wandelen, gelijk behoort, en zich zo ontvankelijk maken voor troost, dan zou ook hun het woord Gods goed doen. Doe het goede, en gij zult lof hebben.

3. Waarmede zij om die zonde bedreigd worden. God zal ook hun zelfbedrog wegnemen en,

a. Zij zullen beroofd worden van de zegen van een getrouwe prediking. Terwijl zij zeggen: Profeteert niet, zal God hen bij hun woord houden, en zij zullen hun niet profeteren, hun zonde zal hun straf zijn. Indien de mens Gods dienaren tot zwijgen wil brengen, dan is het billijk, dat God hen niet meer laat spreken gelijk met Ezechiël geschied is, en te zeggen zij zullen u geen vermaners en leidlieden meer zijn. Laat de geneesheer de patiënt niet langer behandelen, die toch niet genezen wil worden en niet doet wat voorgeschreven wordt Zij zullen hun niet meer profeteren, en dan zullen zij zich schamen. Gelijk het de taak van de overheid is, zo is het ook die van de predikers, de mensen die verkeerd handelen, te beschamen, Richteren 18:7, opdat zij, over hun dwaasheid beschaamd, ervan terugkeren. Maar wanneer God ze overgeeft aan onbeschaamdheid en schaamteloosheid in de zonde, dan zegt Hij tot de profeten: Zij zijn vergezeld met de afgoden: laat hem varen, Hosea 4:17.

b. Zij zullen overgeleverd worden aan de blinde leiding van ontrouwe predikers. Wij kunnen vers 11 als een bedreiging opvatten. Zo daar iemand is die vals liegt, een leugengeest in de mond hebbende gelijk eenmaal Achabs profeten, die zijn hand in zijn goddeloze wegen sterkt, die is een profeet des volks, dat is: God laat dit volk aan zulke profeten over om naar hen te luisteren. Als zij bedrogen willen zijn, laat ze bedrogen worden omdat zij de waarheid Gods in de liefde niet willen betrachten, zal God hun zenden een kracht van de dwaling, dat zij de leugen zouden geloven, 2 Thessalonicenzen 2:10, 11. Zij zullen zulke profeten hebben als die profeteren voor wijn en sterken drank, die hun profetisch ambt misbruiken en veil hebben voor een fles wijn of bier, die de zondaars in hun zonde doen indommelen, en hun lusten alle vrijheid laten. Door dezulken geleid te worden is een zo droevig oordeel als maar mogelijk is en een even treurig voorteken van de naderende ondergang, als het voor een bijzonder persoon is, onder de invloed van een schuldig geweten te staan.

II. Gods armen verdrukken is de tweede zonde, die hun ten laste wordt gelegd, gelijk tevoren, vers 1,2 want het is een dubbel hatelijke en honende zonde tegen God.

Merk op,

1. Hoe die zonde beschreven wordt, vers 8, 9. Toen zij Gods profeten deden zwijgen, braken ze uit in allerlei goddeloosheid, want welke banden zullen hen bedwingen, die voor Gods woord geen eerbied hebben? Zij, die tevoren tegen de vijanden des volks opstonden om hun vaderland te verdedigen en zich daarin dapper onderscheidden, staan nu op als vijanden des volks, en, in plaats van het te verdedigen, verderven ze het en doen meer kwaad (gelijk gemeenlijk zulke adders in de ingewanden van een staat doen) dan een vijand zou vermogen. Zij maakten van mannen, vrouwen en kinderen hun buit.

a. Van mannen, die langs de weg reisden, die gerust voorbijgingen, terug komende van de strijd, die heel geen boze bedoelingen hadden, maar vreedzaam hun zaken nagingen, dezulken vervolgden zij, als waren die een boosaardig, lastig volk en hun stroopten zij een mantel af, dat is zij ontnamen hun onder- en opperkleed, namen weg hun kleed, en wilden ook de rok nemen. Zo barbaars gingen ze nu met de stillen in de lande om, die, omdat zij niemand leed deden, onbevreesd en een gemakkelijke prooi waren.

b. Van vrouwen, wier geslacht haar op bescherming had doen hopen, vers 9. De vrouwen Mijns volks verdrijft gij, elk een uit het huis van haar vermakingen. Zij eten de huizen van de weduwen op, Mattheus 23:4, en ontnamen haar zo het bezit ervan, het waren aangename huizen, waarop zij bijzonder gesteld waren. Het was onmenselijk, op die wijze met vrouwen te handelen, maar wat hun zonde vooral verzwaarde, was dat het vrouwen waren van Gods volk, van wie zij wisten, dat ze onder Gods bescherming stonden.

c. Van kinderen, wier leeftijd op tere behandeling aanspraak geeft. Van haar kinderen neemt gij Mijn sieraad in eeuwigheid. Het was de heerlijkheid van de kinderen onder Israël, dat zij vrij waren, maar zij maakten er slaven van, dat zij in Gods huis geboren waren en dus een recht op deszelfs voorrechten hadden, maar zij verkochten ze aan vreemdelingen, zonden ze naar afgodische landen, waar zij voor altijd die heerlijkheid kwijt waren. Hun verdrukkers bedoelden ten minste hun gevangenschap eeuwig te maken. Zie, de rechtvaardige God zal zeker alle onrecht aan weduwen en vaderlozen wreken, die juist om hun hulpeloosheid en verlatenheid, niet anders dan een rechtvaardige behandeling kunnen verwachten.

2. Welk vonnis over hen uitgesproken wordt, vers 10. Maakt u dan op en gaat henen, bereidt u, dit land te verlaten, want gij zult er met geweld uit verdreven worden, gelijk gij de vrouwen en kinderen van Mijn volk uit hun bezittingen verdreven hebt, het kan en zal de rust niet zijn, gelijk het Mijn voornemen was, dat land te maken, Psalm 95:11. Gij zult er noch geluk smaken noch duurzaam wonen, omdat het verontreinigd is door uw goddeloosheid. De zonde verontreinigt een land, en de zondaars moeten geen rust verwachten in een land, dat zij verontreinigd hebben, het zal ze uitspuwen, gelijk het van ouds de Kanaänieten heeft uitgespuwd, toen zij het met hun gruwelen verontreinigd hadden, Leviticus 18:27-28. Ja, gij zult niet alleen gedwongen worden dit land te verlaten, maar het zal u verderven, en dat met een geweldige verderving. Gij zult of er uitgeworpen worden of er in verdorven worden. Wij kunnen dit op onze tegenwoordige toestand in deze wereld toepassen, ze is verdorven, er is door zondige lusten heel wat bederf in de wereld, en daarom moesten wij opstaan en er uit gaan, ons op een afstand van dat bederf houden en ons zelf onbevlekt van de wereld bewaren.

Het is niet het land van onze rust, daarvoor was het nooit bestemd. Alleen als een doorgang, niet als ons deel, een herberg en niet ons tehuis. Hier hebben wij geen blijvende stad, Laat ons derhalve opstaan en van hier gaan. Laat ons er los van en er boven verheven zijn, en bedenken, dat wij de blijvende stad boven zoeken.

HOOFDSTUK 3

1 Voorts zeide ik: Hoort nu, gij hoofden Jakobs, en gij oversten van het huis Israels! Betaamt het ulieden niet het recht te weten?

2 Zij haten het goede, en hebben het kwade lief; zij roven hun huid van hen af, en hun vlees van hun beenderen.

3 Ja, zij zijn het, die het vlees mijns volks eten, en hun huid afstropen, en hun beenderen verbreken; en vaneen leggen, gelijk als in een pot, en als vlees in het midden eens ketels.

4 Alsdan zullen zij roepen tot den HEERE, doch Hij zal hen niet verhoren; maar zal Zijn aangezicht te dier tijd voor hen verbergen, gelijk als zij hun handelingen kwaad gemaakt hebben.

5 Alzo zegt de HEERE, tegen de profeten, die Mijn volk verleiden; die met hun tanden bijten, en roepen vrede uit; maar die niet geeft in hun mond, tegen dien zo heiligen zij een krijg.

6 Daarom zal het nacht voor ulieden worden vanwege het gezicht, en ulieden zal duisternis zijn vanwege de waarzegging; en de zon zal over deze profeten ondergaan; en de dag zal over hen zwart worden.

7 En de zieners zullen beschaamd, en de waarzeggers schaamrood worden; en zij zullen al te zamen de bovenste lip bewimpelen; want er zal geen antwoord Gods zijn.

8 Maar waarlijk, ik ben vol krachts van den Geest des HEEREN; en vol van gericht en dapperheid, om Jakob te verkondigen zijn overtreding, en Israel zijn zonde.

9 Hoort nu dit, gij hoofden van het huis Jakobs, en gij oversten van het huis Israels! die van het gericht een gruwel hebt, en al wat recht is verkeert;

10 Bouwende Sion met bloed, en Jeruzalem met onrecht.

11 Haar hoofden rechten om geschenken, en haar priesters leren om loon, en haar profeten waarzeggen om geld; nog steunen zij op den HEERE, zeggende: Is de HEERE niet in het midden van ons? Ons zal geen kwaad overkomen.

12 Daarom, om uwentwil, zal Sion als een akker geploegd worden, en Jeruzalem zal tot steenhopen worden, en de berg dezès huizes tot hoogten eens wouds.

Na bedreigingen met wraak besluit ons hoofdstuk, gelijk gewoonlijk bij de profeten, met beloften van barmhartigheid, die ten dele vervuld werden, toen Israël uit Babel terugkeerde en haar volle vervulling hadden in het koninkrijk van de Messias. Hun smarten zullen alle weggenomen worden.

1. Zij waren toen verstrooid, zij zouden weer samengebracht worden en met elkaar van de tekenen van Gods gunst voor hun genieten, zij zouden met elkaar gemeenschap hebben en elkaar troosten, vers 12. Voorzeker zal Ik u, o Jacob, helemaal verzamelen, allen, die u toebehoren, allen, die Jacobs huis geheten zijn vers 7, die nu uit hun land verbannen zijn vers 10. Ik zal u weer samenbrengen, en niemand van u zal verloren gaan, niemand zal ontbreken. Ik zal voorzeker Israëls overblijfsel vergaderen, dat overblijfsel, dat bestemd is en bewaard wordt voor de zaligheid, zij zullen allen een lichaam worden. Ik zal het tesamen zetten als schapen van Bozra. Schapen zijn argeloze en gezellige dieren. Zij zullen zijn als een kudde in het midden van haar kooi, hun eigen kooi, waar zij veilig zijn onder het oog en de zorg van de Herder. En zij zullen van mensen deunen (gelijk het geblaat en geloei van talrijke kudden). Schapen zijn hier mensen, gelijk de profeet deze vergelijking verklaart, Ezechiël 34:31, niet om hun twisten en onenigheden, maar om hun groot getal. Dit werd vervuld, toen Christus door Zijn Evangelie alle kinderen Gods samenbracht, die verstrooid waren, en beide Joden en heidenen in een kudde verenigde, onder één Herder. De enige klacht was, dat de plaats hun te eng werd, vandaar dat gedeun, vanwege de grote menigte, Jeremia 49:19, 20, toen velen tot de gemeente werden toegedaan uit alle delen van de wereld, en allen tot Christus werden getrokken door de kracht van Zijn kruis. Dat zal doorgaan en toenemen, totdat de samenbrenging volledig zij en de engelen uitgezonden werden om Zijn uitverkorenen bijeen te vergaderen van de vier winden van de aarde.

2. Nadat God Zijn volk scheen verlaten en verworpen te hebben, zal Hij het weder erkennen en regeren en door alle moeilijkheden heen helpen, die hun terugkeer en verlossing in de weg mochten staan, vers 13. De doorbreker zal voor hun aangezicht optrekken, om alle tegenstand neder te werpen, de baan effen te maken, onder zijn leiding zullen ze doorbreken en door de poort gaan, door de gevangendoor om uit hun gevangenschap bevrijd te worden. Uitgegaan zijnde, met moed en vastberadenheid, hebben ze de Almacht tot hun voorhoede. Hun koning zal voor hun aangezicht heengaan, om hun de weg te wijzen, JHWH, hun koning, gaat aan de spits, gelijk Hij aan de spits was van Israëls legerscharen, toen zij de vuur- en wolkkolom in de woestijn volgden. Toen verscheen Hij aan Jozua als de Vorst van het leger des Heeren, Jozua 5:15. Christus is de Koning van de kerk, hij is haar Heer, Hij leidt ze, gaat voor haar heen, brengt haar uit het land van haar slavernij, naar het land van haar rust. Hij is de doorbreker, hij brak door de macht van de duisternis, scheurde het voorhangsel en opende het koninkrijk van de hemelen voor alle gelovigen. De geleerde bisschop Pearson past dit toe op de opstanding van Christus, waardoor Hij de macht verkreeg en het voorbeeld werd van onze zalige opstanding. De doorbreker is voor ons aangezicht opgetrokken uit het graf en heeft zijn poorten weggedragen, gelijk Simson de poorten van Gaza, met deurposten en al, en door die opening gaan wij uit. De geleerde Dr. Pocock meent, gelijk ook de gedachte is van sommigen van de oude Joden, dat de doorbreker Elia is, en hun koning de Messias, de Zoon van David, en dat wij dan in Johannes de Doper, Jezus' voorloper, Elia moeten zien. Johannes was een doorbreker, hij brak het ijs, bereidde de baan voor de Heer door zijn doop van de bekering. Met hem deed het Evangelie zijn intrede, van zijn tijd af hebben de geweldigen het koninkrijk van de hemelen met geweld genomen. Zo is de Christelijke kerk ingeleid, met Messias haar Vorst voorop, aan haar hoofd, voortgaande, overwinnende en opdat Hij overwonne.

Wat de apostel van een andere profeet zegt, namelijk Jesaja, een tijdgenoot van Micha is van deze even waar: Jesaja verstout zich, Romeinen 10:20. in dit hoofdstuk heeft Micha de moed, als hij de grote mannen, de belhamels van de zonde, bestraft en bedreigt hij geeft de reden van zijn moed aan, namelijk dat hij daartoe de opdracht en het onderricht van God had, hij zei wat hij zeggen moest en werd geleid door een hogere geest en macht dan zijn eigen. Overheidspersonen en predikers zijn beide van God verordend, voor het welzijn van de kerk, maar ten tijde van Micha waren beide verdorven en beider doel verkeerd. De profeet is terecht zeer streng jegens degenen, die van de hun verleende macht misbruik maakten en zo de kerk in 't slechte spoor leidden.

I. Hij leest hun zeer streng de les, ieder afzonderlijk, bestraffende en bedreigende vorsten, vers 1-4, valse, vleiende profeten, vers 5- 7. Hij leest hun gezamenlijk de les, ze samenvoegende als samenspannende om het koninkrijk ten val te brengen welke val zij zelf zouden aanschouwen, vers 9-12.

Micha 3:1-12

Vorsten en profeten behoren, als zij getrouw de plichten van hun ambt waarnemen hogelijk boven andere mensen geëerd te worden. Maar als zij de hun toevertrouwde plaats misbruiken en daarmee in strijd handelen, moeten zij zo goed als anderen op hun fouten gewezen, en hun aangezegd worden, dat daar een God boven hen staat, aan Wie zij verantwoording schuldig zijn. Voor deze rechtbank daagt de profeet ze, in de naam des Heeren.

I. Laat de vorsten hun misdaad en hun vonnis vernemen. De hoofden Jacobs en de oversten van het huis Israëls worden gesommeerd om te horen wat de profeet hun heeft te zeggen, vers 1. Het Woord Gods heeft bestraffingen voor de grootste van de mensen, die de bedienaren van dat Woord ter gelegener tijd moeten laten horen. De profeet vindt troost in de overdenking, dat, wat ook de uitwerking ervan zal zijn, hij getrouw zijn plicht vervult: Voorts zei ik: Hoort nu, gij oversten. Hij had het getuigenis van zijn consciëntie op zijn zijde, dat hij voor zijn plicht in het aangezicht van de mensen niet was teruggedeesd. Hij deelt hun mede,

1. Wat van hen verwacht werd: Betaamt het u niet, het recht te weten? Hij bedoelt het recht te doen, want anders baat de kennis ervan niets. Is het niet u zaak, onpartijdig recht te spreken, en het aangezicht niet te kennen (zoals de Hebreeuwse uitdrukking voor de persoon aan te nemen luidt), maar het recht te weten en iedere zaak rechtvaardig te beoordelen? Of: het kan ondersteld worden, dat de oversten en hoofden de regelen van het recht wel kenden, in onderscheiding van anderen, want zij hebben de middelen om er mee bekend te worden, en geen verontschuldiging (gelijk oningewijden armen en dwazen), Jeremia 5:4, voor onwetendheid. En met die kennis waren hun overtredingen van de wetten van de rechtvaardigheid des te meer een hoon jegens God, want dan zondigden ze tegen beter weten. Betaamt het ulieden niet, het recht te weten? Gewisselijk, daarom staat stil en hoort uw eigen oordeel, en oordeelt of dat billijk, of er iets tegen in te brengen is.

2. Hoe ellendig zij de regels van het recht hadden overtreden, ofschoon ze die zeer wel kenden. Hun beginsel en hun neiging zijn slecht. Zij haten het goede en hebben het kwade lief. Zij haten het goede in anderen, en vrezen, dat het enige invloed op hen zelf zal hebben, zij haten goed te doen. haten enig goed gedaan te hebben, haten degenen, die goed zijn en goed doen. Zij hebben het kwade lief, scheppen vermaak in het kwade en in degenen, die kwaad doen. Omdat dit hun beginsel is, stemt daarmee hun praktijk overeen: Zij zijn zeer wreed en streng voor degenen, over wie ze macht hebben, en wie van hun genade afhangt zal ervaren dat zij geen genade kennen. Met barbaarsheid verslinden zij degenen, die zij beschermen moesten, en, als trouweloze herders, scheren zij de kudde in plaats van ze te voeden, en mesten zich zelf ervan, Ezechiël 34:2. Het is inderdaad billijk, dat zij, die een kudde hebben, de melk van de kudde eten, 1 Corinthiers 9:7, maar dat bevredigt hen niet: zij roven hun vlees van hun beenderen. Het is billijk, dat ze zich met de wol van de kudde kleden, maar dat is hun niet genoeg: Zij roven hun huid van hen af, vers 3. Door zwaarder belastingen te eisen dan het volk dragen kon, en die met alle strengheid in te vorderen, in muilezels, boete, lichamelijke straffen voor ingebeelde overtredingen, verarmen zij de huisgezinnen, nemen van sommigen leven weg, anderen het levensonderhoud. Zij zijn voor hun onderdanen eer roofdieren dan herders. Zij verbreken hun beenderen om bij het merg te komen, en leggen het vlees vaneen in het midden eens ketels. Dit geeft te kennen, dat zij waren,

a. Zeer begerig en roofzuchtig voor zich zelf, zich aan weelde en zinnelijkheid overgevende.

b. Zeer barbaars en wreed jegens degenen, die onder hen waren, zich er niet om bekommerende wie ze tot de bedelstaf brachten, als zij zich zelf maar verrijken konden, van al zulk kwaad is de geldgierigheid de wortel.

3. Hoe zij konden verwachten, dat God met hen zou handelen, nu zij zo wreed voor hun onderdanen waren geweest? De regel wordt vastgesteld: Zij, die geen barmhartigheid hebben getoond, zullen geen barmhartigheid ervaren, vers 4. Zij zullen roepen tot de Heer, doch Hij zal hen niet verhoren ten dage van hun ellende, gelijk de armen tot hen riepen, toen die in ellende verkeerden, en ook niet verhoord werden. Er zal een tijd komen, dat de hoogmoedigste en verwaandste zondaars tot de Heer zullen roepen en om genade smeken, die zij zelf nooit op prijs hebben gesteld, noch anderen betoond. Maar het zal vergeefs zijn, God zal alsdan Zijn aangezicht voor hen verbergen, juist ten tijde, als zij Zijn hulp nodig hebben, en hen aan hun lot overlaten. Op een andere tijd hebben zij Hem de rug toegekeerd, maar dan keert Hij hun de rug toe, gelijk als zij hun handelingen kwaad gemaakt hebben. Zie, de mens kan niet verwachten, kwaad te doen en wel te varen, maar zal gelijke ondervinding opdoen als Adoni-Bezek, wie gedaan werd wat hij zelf gedaan had, want God is rechtvaardig als Hij toorn over ons brengt, Romeinen 3:5. Bij de verkeerde bewijst God Zich een Worstelaar, Psalm 18:27. Menigmaal geeft Hij wrede, onmeedogenloze liederen over in de hand van even wrede, onmeedogenloze vijanden. Dit stemt overeen met Spreuk. 31:13 :Die zin oor stopt voor het geschrei van de armen, die zal ook roepen en niet verhoord worden. Maar de barmhartigen mogen hopen, dat hun barmhartigheid zal geschieden, Mattheus 5:7.

II. Ook de profeten zullen hun beschuldiging en hun vonnis vernemen, namelijk degenen, die vals profeteerden, en daardoor de vorsten in hun kwaad steunden.

Merk op

1. Wat hun zonde was

a. Zij stelden het zich tot taak, het volk te vleien en zo te misleiden. Zij verleiden Mijn volk, doen het dwalen, leiden het in het kwade, zowel aangaande hetgeen het moest doen als aangaande wat God met hen deed. Het staat slecht met een volk als zijn leidlieden verleiders zijn, en diegenen het van de rechten weg afbrengen, die het moesten voorgaan en terechtwijzen. Zij verleiden het volk, door vrede uit te roepen, door het te verkondigen, dat het goed handelt, en dat alles goed zal gaan, terwijl zij de paden van de zonde bewandelen en de ondergang tegemoet snellen. Zij roepen vrede uit, maar bijten met hun tanden, hetgeen wellicht zeggen wil, dat zij op hun lippen bijten, gelijk wij wel doen, wanneer wij iets verzwijgen dat wij op de lippen hebben. Wanneer zij vrede uitriepen logenstrafte hen hun hart, en zij waren op het punt hun eigen woorden op te eten en zich zelf tegen te spreken, maar zij beten op hun lip en hielden het woord achter de tanden. Zij waren geen blinde leidlieden van de blinden, want zij zagen de gracht voor zich en leidden hun volgelingen er toch in.

b. Zij stelden zich ten doel, zich te verrijken en hun eigen buik te dienen, gelijk de verleiders in Paulus' tijd, Romeinen 16:18 want hun buik is hun god, Filippenzen 3:19. Zij bijten met hun tanden en roepen vrede uit, dat is: zij vleien en bedanken degenen, die hen met goede beten voeden en bieden hun ook iets aan. Maar die niet geeft in hun mond, die hen niet gedurig met wat goeds voorzien, die houden zij voor hun vijanden, voor die roepen zij geen vrede uit, gelijk voor de eersten, tegen die niet geeft in hun mond, tegen die zo heiligen zij een oorlog, tegen die kondigen zij de oordelen Gods aan. Zij prediken geen troost of schrik naar hun verhouding

jegens God, maar naar ze voor hen zijn, gelijk listige priesters in Rome's kerk op sommige plaatsen glimlachen of de wenkbrauwen fronsen al naarmate de offeraar een hun wel- of ongevallig offer brengt. Terecht wordt voor de Bedienaar des Woords, 1 Timotheus 3:3, en Titus 1:7, als eis gesteld, dat hij geen vuil gewin zoeker mag zijn.

2. Welk vonnis om deze zonde gestreken wordt, vers 6,7. Er wordt bedreigd,

a. Zij zullen met degenen, tot wie ze van vrede hadden gesproken, ingewikkeld worden in ellende en jammer: Daarom zal het nacht voor u worden, een donkere, koude nacht van rampspoed, zoals ze met hun vleierij het volk hadden wijsgemaakt, dat nimmer komen zou. U zal duisternis zijn, meer dan anderen, de zon zal over deze profeten ondergaan, zal op de middag verdwijnen, alle troost zal van hen wijken en alle hoop uitgeblust worden. De dag zal over hen zwart worden, waarin zij zich licht beloofden. Niet alleen zullen zij met uiterlijke tegenspoed omringd worden maar hun gemoed zal vol onrust zijn, zij zullen ten einde raad zijn, wolken zullen hun verstand benevelen, en hun eigen gedachten zullen hen beroeren. Zij hielden anderen in de duisternis, en nu zal God hen in de duisternis voeren.

b. Dat hun de mond gestopt zal worden en al hun beweerde profetieën beschaamd. Zij hadden nooit een wezenlijk gezicht gehad, en nu de gebeurtenissen hun voorspellingen van vrede logenstraffen, zal het duidelijk aan het licht komen, dat ze er nooit één gehad hebben, dat er nooit één woord door God tot hen gesproken is, dat alles bedrog was, en dat zij zelf leugenaars en misleiders waren. Als dat vertrouwen in hen verdwijnt, vergaat natuurlijk ook alle zelfvertrouwen. Als dan hun geest verward en neergeslagen is, ontbreekt hun ook verstandig overleg, en in de daaruit ontstane duisternis, in- en uitwendig zal er duisternis zijn vanwege de waarzegging, zij zullen niets meer weten voor te wenden, zij zullen beschaamd en schaamrood worden en al tezamen de bovenste lip bewimpelen, als mensen, die, in een hoek gepraat, niets meer voor zich zelf te zeggen hebben. Zie, degenen, die anderen bedriegen, bereiden ook zich zelf niets dan bedrog.

Hier,

1. Ervaart de profeet goddelijke macht, die met hem medewerkt, en dat spreekt hij klaar en plechtig uit om zich te rechtvaardigen, opdat men hem late uitspreken, als hij vorsten en oversten profeteert. Hij zou de groten niet zo stoutmoedig durven of willen toespreken, wanneer niet profetische drang en leiding hem daartoe drongen. Hij was het niet, die sprak, maar God door hem, en hij kon niets zeggen dan het woord, dat God in zijn mond legde. Tevens ligt daarin de bestraffing van de valse profeten, die diep beschaamd waren, toen zij leugenaars bleken te zijn, en nooit de moed hebben gehad, het volk getrouwelijk te vermanen, maar het in zijn zonden hadden gestijfd. Zij waren zinnelijk, de Geest niet hebbende, maar waarlijk zegt Micha, ik ben vol kracht van de Geest des Heeren, vers 8. Daar hij in zichzelf de volle overtuiging had, dat hij de waarheid verkondigde sprak hij ook met volle verzekerdheid. Vergelijk hem bij die valse profeten en gij zult zeggen: Daar is geen vergelijking mogelijk. Wat heeft het stro met het koren te doen? Jeremia 23:28. Wat betekent geschilderd vuur, vergeleken bij werkelijk vuur?

Merk hier op,

1. Met welke bekwaamheden de profeet aangegord was. Hij was vol kracht en vol van gericht en van dapperheid, hij had God vurig lief en de zielen van de mensen evenzo, grote zorg voor

Zijn verheerlijking en hun zaligheid en een vlamme ijver tegen de zonde. Hij had evenzeer moed om de zonde te bestraffen en er tegen te getuigen, onbevreesd voor de wraak van de groten of van de massa, welke moeilijkheden en ontmoedigen hem ook troffen, hij liet er zich niet door neerslaan of zijn werk afhouden, geen van deze dingen bewogen hem. En dit alles werd geleid door oordeel en bescheidenheid, hij was evenzeer een man van wijsheid als van moed, in al zijn prediking toonde hij zowel licht als warmte, en een geest var. verstand even goed als van ijver. Zo was deze man geheel bekwaam gemaakt voor ieder goed woord, dat hij had te zeggen, en voor ieder goed werk, dat hij had te doen. Zij, tot wie hij predikte, moesten wel opmerken, dat hij vol kracht en vol gericht was, want zij vonden beide hun verstand geopend en hun hart brandende in zich, met zoveel duidelijkheid en onweersprekelijkheid en kracht kwam zijn woord tot hen.

2. Vanwaar hij deze bekwaamheden had. Niet van zichzelf, maar hij was vol kracht van de Geest des Heeren. Wetende, dat het inderdaad de Geest des Heeren was, die in hem werkte en door welke hij sprak, dat het goddelijke openbaring was, die hij verkondigde, zo sprak hij moedig, en met gezag, hij stelde zijn aangezicht als een keisteen, Jeremia 50:7, 8. Zie, degenen, die eerlijk handelen, kunnen onverschrokken handelen, en zij, die zeker zijn, dat ze van God hun opdracht ontvangen, behoeven geen tegenstand van mensen te vrezen. Ja, hij had niet slechts een Geest van de profetie, die hem zo moedig maakte, maar ook de Geest van de heiligmaking, die hem wijsheid gaf voor zijn zware taak. Er was geen wijsheid van hem zelf, waardoor hij sterk was, want wie is tot deze dingen bekwaam? Maar de wijsheid des Heeren, en de sterkte van Zijn macht want uit Hem is al onze bekwaamheid. Zijn wij te eniger tijd vol kracht voor wat goed is? Dat is slechts alleen door de Geest des Heeren, want in ons zelf zijn wij even zwak als water, het is de God van Israël, die beide Zijn volk en Zijn dienaren sterkte en kracht geeft.

3. Welk gebruik hij van deze bekwaamheden kracht en gericht, maakte. Hij verkondigde Jacob zijn overtreding en Israël zijn zonde. Indien in Jacob en Israël overtreding wordt gevonden, dan moet hun dit bekend worden gemaakt, en het is de taak van Gods profeten, uit de keel te roepen en niet te sparen. Zij, die komen om Gods Woord te horen, moeten gewillig zijn om hun gebreken te vernemen, moeten het niet alleen in hun predikanten dragen, dat zij hen duidelijk en getrouwelijk vermanen, maar dat vriendelijk aanvaarden en er hun dankbaar voor zijn. Maar aangezien weinigen ootmoedig genoeg zijn, om een bestraffing aan te nemen, hebben de bestraffers heel wat stoutmoedigheid nodig en moeten ze bidden beide om wijsheid en kracht.

II. De profeet toont zijn kracht, als hij handelt met de hoofden van het huis Jacobs, beide de vorsten en de profeten, tegen wie hij in de vroegere verzen van dit hoofdstuk een zware beschuldiging had uitgesproken. Hij herhaalt, vers 9, de oproeping om te horen en acht te geven, dezelfde als in vers 1, zich wendende tot de hoofden van Jacob en de oversten van het huis Israël. Hij bedoelt klaarblijkelijk Juda, want het is duidelijk uit Jeremia 26:18, 19, waar, vers 12, is aangehaald, dat deze woorden in Hizkia's koninkrijk gesproken zijn. Toen waren de tien stammen in ballingschap verdreven en alleen Juda van het ganse Israël overgebleven. De profeet spreekt ze eerbiedig aan: Hoort nu dit (in de Engelse vertaling staat: Hoort dit, ik bid u), en geeft hun de titel van hoofden en oversten. Predikanten moeten getrouw zijn tegenover de groten van de aarde, wanneer zij ze om hun zonden bestraffen, maar zij moeten daarbij de eerbied, de bescheidenheid en wellevendheid niet uit het oog verliezen. Merk hier nu op:

1. De grote goddeloosheid, waaraan deze hoofden van het huis Jacobs schuldig stonden, vorsten, priesters en profeten, zij waren begerig en misbruikten hun ambt om hun geldgierigheid te bevredigen.

a. De vorsten hebben van het gericht een gruwel, zij wilden zich aan geen van de rechtswetten onderwerpen, noch in hun eigen gedrag noch in de beoordeling van dat van anderen, die bij hen aangeklaagd waren, zij verkeren al wat recht is en versmaadden het, onder de heerschappij en de tucht van het recht te staan, wanneer hun bijzondere belangen daarmee niet strookten. Wanneer zij, onder de schijn van recht te doen, het tastbaarste onrecht begingen, de verkeerden zij wat recht was en maakten het dienstbaar aan doeleinden, geheel tegengesteld aan de bedoelingen van Hem, die overheid en macht ingesteld heeft. Hun wordt ten laste gelegd, vers 10, dat zij Sion met bloed bouwen. Zij beweren, om hun afpersingen en verdrukking goed te praten, dat zij Sion en Jeruzalem bouwen, zij voegen nieuwe straten en pleinen aan de heilige stad toe en versieren die, zij bevestigen en bevorderen het algemeen belang van kerk en staat en menen, dat zij daarin God en Israël een goede dienst bewijzen. Maar het is met bloed en met ongerechtigheid, en daarom kunnen ze geen voorspoed hebben, noch met hun goede bedoelingen jegens de stad Gods hun overtreden van de wet Gods rechtvaardigen. Zij vergissen zich, die geloven, dat een brandende ijver voor de heilige kerk en de verspreiding van het geloof dienen zal om roverij en moord te heiligen, neen, Sions muren zijn hun geen dank verschuldigd, die ze met bloed en met ongerechtigheid bouwen. De zonde van de mens werkt Gods gerechtigheid niet. Het ambt van de overheid is te oordelen, wanneer er een aanklacht bij haar inkomt, maar zij reichten om geschenken, vers 11. Zij spreken het onschuldig uit over de partij, die hen omkoopt, de rechtvaardigste zaak wordt niet berecht zonder een geschenk, en om een geschenk gaat de onrechtvaardigste zaak vrij uit. Ellendig is de toestand van het volk, wanneer des rechters oordeel niet vraagt naar wat gedaan moet, maar wat verdiend kan worden.

b. Het werk van de priesters was, het volk te onderwijzen, en daartoe had de wet op eervolle, ruime schaal in hun onderhoud voorzien, maar dat bevredigt hen niet: zij leren om loon boven hetgeen hun toekomt en willen gehuurd worden, om onderricht te geven, als een godsspraak, die zij weten, dat welgevallig en aangenaam zal zijn en belangstelling wekken.

c. De profeten hadden, naar het schijnt, een behoorlijk inkomen van de gaven, die hun vrijwillig gebracht werden, 1 Samuel 9:7, 8. Maar deze profeten bedongen geld voor hun profetie en lieten zich leiden door het vooruitzicht van tijdelijk voordeel, en dat hadden zij voornamelijk op het oog: zij waarzeggen om geld. Hun tong was te huur, zij zouden profeteren of niet, al naarmate zij er hun voordeel in zagen, en men kon een godsspraak hebben naar zijn zin, als men er maar voor betalen wilde. Zo waren zij waardige opvolgers van Bileam, die het loon van de ongerechtigheid had liefgehad. Zie, of schoon wat goddeloos is, door geen ijver voor de kerk kan geheiligd worden, toch kan wat heilig is door de liefde van de wereld ontheiligd worden. Wanneer mensen doen wat in zichzelf goed is, maar dat doen om vuil gewin, dan verliest het zijne waarde en wordt een gruwel voor God en mensen.

2. Hun ijdele inbeelding en vleselijk vertrouwen, ondanks zonde en oordeelt Zij steunen op de Heer, en omdat zij belijden, Zijn volk te zijn, denken zij, dat er in hun goddeloze praktijken noch kwaad noch gevaar ligt. Het geloof bouwt op de Heer, is in Hem gerust, rekent op Hem als de rotsgrond van de ziel, inbeelding leunt alleen op de Heer als op een stut, maakt alleen gebruik van Hem voor een bepaald doel, terwijl haar eigenlijke grond van vertrouwen de wereld is. Zij spreken met groot zelfvertrouwen,

a. Van hun eer: "Is niet de Heer is het midden van ons? Hebben wij niet de tekenen van Zijn tegenwoordigheid bij ons, Zijn tempel, Zijn ark, Zijn levende orakels?" Zij verheffen zich ter wille van Mijn heilige berg wil, Zefanja 3:11, alsof die kerkelijke voorrechten de ergste praktijken kunnen goedmaken, alsof Gods tegenwoordigheid bij hen bedoelde, de priesters en profeten rijk te maken met de heilige plechtigheden. Het was waar, dat de Heer bij hen was met Zijn heilige inzettingen, en dit deed hen van trots zwellen. Maar als zij meenden, dat Hij bij hen was met Zijn gunst en liefde, dan dwaalden zij, het is een misleiding, waarin de kinderen van de mensen dikwijls vervallen, te menen, dat God in hun midden is, wanneer zij Hem door hun zonden genoopt hebben, hen te verlaten.

b. Zij vertrouwen op hun eigen veiligheid. Ons zal geen kwaad overkomen. Menigeen wordt in slaap gewiegd en geeft zich over aan een noodlottige gerustheid op zijn kerkelijke voorrechten, alsof deze hem in de zonde beschermen en tegen straf vrijwaren, terwijl ze inderdaad juist om die voorrechten te grote zonde bedrijven en te zwaarder straf zullen ontvangen. Als het de mensen niet van de zonde kan terughouden, dat de Heer in hun midden is, dan kan het hen nog minder beschutten tegen de straf dier zonde, en het is ongerijmd, als zondaars geloven, dat onbeschaamdheid straffeloosheid waarborgt.

3. Het oordeel, over hen uitgesproken om hun werkelijke ongerechtigheid, in weerwil van hun ingebeelde bescherming, vers 12. Daarom om uwentwil, zal Sion als een akker geploegd worden. Dit is de passage, die door Jeremia als een moedig woord van Micha aangehaald wordt, Jeremia 26:18, en dat door Hizkia en diens vorsten niet euvel was opgenomen, of schoon het onder andere koningen en vorsten zijn hoofd kon gekost hebben. Ja, zij hadden schuld beleden en zich bekeerd op dat woord, en daarom was de uitvoering toen uitgesteld tot latere dagen.

a. Hier wordt de verwoesting van de heilige plaatsen voorspeld, plaatsen, die door de tekenen van Gods tegenwoordigheid en de openbare Godsverering hogelijk begunstigd waren, en toch zal Sion als een akker geploegd, en haar gebouwen verbrand en met de grond gelijk gemaakt worden. Sommigen merken op dat dit letterlijk vervuld is in de verwoesting van Jeruzalem door de Romeinen, toen de grond, waarop Jeruzalem gestaan had, als een teken van de uiterste vernieling, inderdaad geploegd is, en geen stad meer op die grond mocht gebouwd worden zonder keizers vergunning. Zelfs Jeruzalem, de heilige stad, zal tot steenhopen worden, en de berg van dit huis tot hoogten van een woud, de plaats, waar de tempel gestaan had, met doornen en distels overgroeid als de hoogten van eens woud. In dier heilige plaatsen door de zonde verontreinigd zijn, moeten zij erop rekenen, dat zij door de oordelen Gods verwoest en verdorven zullen worden.

b. Het is de goddeloosheid van degenen, die het bewind voerden waardoor deze verwoesting komt: "Om uwentwil zal Sion geploegd worden als een akker. Gij beweerde, dat gij Sion bouwde, maar gij hebt het neergeworpen." Zie, de zonde van priesters en vorsten is vaak de ondergang van kerken en staten. "Delirant reges, plectuntur Achivi", de koningen handelen dwaselijk, en de volken lijden erom.

HOOFDSTUK 4

1 Maar in het laatste der dagen zal het geschieden, dat de berg van het huis des HEEREN zal vastgesteld zijn op den top der bergen; en hij zal verheven zijn boven de heuvelen, en de volken zullen tot hem toevloeien.

2 En vele heidenen zullen henengaan, en zeggen: Komt en laat ons opgaan tot den berg des HEEREN, en ten huize van den God Jakobs, opdat Hij ons lere van Zijn wegen, en wij in Zijn paden wandelen; want uit Sion zal de wet uitgaan, en des HEEREN woord uit Jeruzalem.

3 En Hij zal onder grote volken richten, en machtige heidenen straffen, tot verre toe; en zij zullen hun zwaarden slaan tot spaden, en hun spiesen tot sikkelen; het ene volk zal tegen het andere volk geen zwaardopheffen, en zij zullen den krijg niet meer leren.

4 Maar zij zullen zitten, een ieder onder zijn wijnstok, en onder zijn vijgeboom, en er zal niemand zijn, die ze verschrikke; want de mond des HEEREN der heirscharen heeft het gesproken.

5 Want alle volken zullen wandelen, elk in den naam zijns gods; maar wij zullen wandelen in den Naam des HEEREN, onzes Gods, eeuwiglijk en altoos.

6 Te dien dage, spreekt de HEERE, zal Ik haar, die hinkende was, verzamelen, en haar, die verdreven was, vergaderen, en die Ik geplaagd had.

7 En Ik zal haar, die hinkende was, maken tot een overblijfsel, en haar die verre henen verstoten was, tot een machtig volk; en de HEERE zal Koning over hen zijn op den berg Sions, van nu aan tot in eeuwigheid.

8 En gij Schaapestoren, gij Ofel der dochter Sions! tot u zal komen, ja, daar zal komen de vorige heerschappij, het koninkrijk der dochteren van Jeruzalem.

9 Nu, waarom zoudt gij zo groot geschrei maken? Is er geen koning onder u? Is uw Raadgever vergaan, dat u smart, als van een barende vrouw, heeft aangegrepen?

10 Lijd smart en arbeid om voort te brengen, o dochter Sions! als een barende vrouw; want nu zult gij wel uit de stad henen uitgaan, en op het veld wonen, en tot in Babel komen, maar aldaar zult gij gered worden; aldaar zal u de HEERE verlossen uit de hand uwer vijanden.

11 Nu zijn wel vele heidenen tegen u verzameld, die daar zeggen: Laat ze ontheiligd worden, en laat ons oog schouwen aan Sion.

12 Maar zij weten de gedachten des HEEREN niet, en verstaan Zijn raadslag niet; dat Hij hen vergaderd heeft als garven tot den dorsvloer.

13 Maak u op en dors, o dochter Sions! Want Ik zal uw hoorn ijzer maken, en uw klauwen koper maken, en gij zult vele volken verpletteren; en Ik zal hunlieder gewin den HEERE verbannen, en hun vermogen den Heere der ganse aarde.

1 (4:14) Nu, rot u met benden, gij dochter der bende, hij zal een belegering tegen ons stellen; zij zullen den rechter Israels met de roede op het kinnebakken slaan.

Als we dit hoofdstuk met het slot van het vorige vergelijken, de troostvolle beloften hier met de vreselijke bedreigingen daar, dan kunnen wij met de Apostel zeggen: "Aanschouwt de goedertierenheid en de strengheid Gods", Romeinen 11:22. Gestrengheid jegens de Joodse kerk, die viel, Sion geploegd als een akker, maar goedertierenheid jegens de Christelijke kerk, die op haar puinhopen gebouwd is. Want hier wordt beloofd,

I. Dat ze bloeien zal en uitgebreid worden door de toevloeiing van de volken, vers 1, 2.

II. Dat ze in rust en vrede zal beschermd worden, vers 3, 4.

III. Dat ze bestendig dicht bij en getrouw aan God zal gehouden worden, vers 5.

IV. Dat onder Christus' heerschappij, al haar ellende zal weggenomen worden, vers 6,7..

V. Dat ze een ruime er, bloeiende regering zal hebben vers 8.

VI. Dat haar tegenspoed ten laatste tot een gelukkig einde zal gebracht worden, vers 9, 10.

VII. Dat haar vijanden zullen vernederd worden ja, ondergaan in hun aanvallen tegen haar. vers 11-13.

Micha 4:14

Het is een troostvol maar, waarmede dit hoofdstuk aanvangt, en vol opwekking voor degenen, wie het heil van Gods kerk na aan het hart ligt en derzelve welvaren liefhebben. Wanneer wij het bederf in de kerk zien, vooral onder degenen, die haar besturen: vorsten priesters en profeten, die het hunne zoeken en niet de dingen Gods, en spoedig daarna de verwoesting in de kerk, Sion geploegd als een akker, dan kunnen wij soms door vreze bevangen worden, dat ze te eniger tijd tussen die twee kwaden zal doodgedrukt worden, dat de naam Israël zal vergaan zonder gedachtenis na te laten. Wij kunnen dan wel eens op het punt staan, alles verloren te achten en te besluiten, dat van de kerk noch wortel noch tak op aarde gelaten wordt. Maar laat ons geloof ons dan begeven, uit de as van de kerk zal haar phoenix herrijzen. In de laatste woorden van het voorgaande hoofdstuk lieten wij de berg van dit huis even woest als de hoogten van een woud, is het dan mogelijk dat zulk een woestijn ooit weer een vruchtbaar veld zal worden? Ja, de eerste woorden van dit hoofdstuk vermelden van de berg van het huis des Heeren, even vereerd door veelvuldig bezoek als tevoren berucht vanwege zijn verlatenheid. Ofschoon Sion als een akker geploegd wordt, heeft God Zijn volk niet verstoten, maar door de val van de Joden is de zaligheid de heidenen geworden, zodat hun val de rijkdom van de wereld is, Romeinen 11:11, 12. Dit is de verborgenheid, die God ons reeds hier door de profeet toont, in deze eerste drie verzen zegt de profeet hetzelfde als een andere profeet ter zelfder tijd door het woord des Heeren, Jesaja 2:2-4, opdat in de mond van deze twee getuigen deze profetie besta. Zeer kostelijke beloften zijn het, betrekking hebbende op de Evangelische kerk, die reeds ten dele vervuld zijn en nog verder vervuld zullen worden, want die het beloofd heeft, is getrouw.

I. Dat God een kerk in de wereld zal stichter, na het bederf en de verwoesting van de Joodse kerk, en wel in het laatste van de dagen, dat is: gelijk sommige rabbijnen zelf erkennen, in de dagen van de Messias. Het volk van God zal een nieuwe grondwet ontvangen, een nieuwe, geestelijke wijze van eredienst zal ingesteld worden, en nieuwe ambten geschapen. Betere voorrechten zal deze nieuwe grondwet bevatten, en betere voorzorgen genomen om het koninkrijk Gods onder de mensen te bevestigen en uit te breiden, dan onder de Oudtestamentische bedeling: de berg van het huis des Heeren zal wederom vastgesteld worden voor Gods getrouwe aanbidders, om er te wonen en te wandelen en Hem te dienen, vers 1. het zal het middelpunt van haar eenheid zijn, een kerk zal gevestigd worden in de wereld, waartoe de Heer dagelijks zal toedoen die zalig worden.

II. Dat deze kerk stevig gegrondvest en welgebouwd zal worden, namelijk op de top van de bergen. Christus zelf zal ze op die rots bouwen, ze zal een onneembare sterkte zijn op onwrikbare fundamenten, zodat de poorten van de hel ze nimmer zullen overweldigen, Mattheus 16:18. Haar fundamenten zijn nog de bergen van de heiligheid, Psalm 87:1, die niet kunnen en dus ook niet zullen bewogen worden. Ze zal gevestigd worden, niet gelijk de tempel, op een berg, maar op vele bergen, want de grondslagen van de kerk zijn hecht en breed.

III. Dat ze hogelijk bevorderd, en verheven en geëerd zal worden: Hij zal verheven worden boven de heuvelen, met bewondering aanschouwd worden vanwege haar toenemende grootheid uit een klein begin. Het koninkrijk van Christus zal met groter luister schijnen dan ooit enig van de aardse koninkrijken. Het zal zijn een stad op een berg, die niet kan verborgen zijn, Mattheus 5:14. De heerlijkheid van dit laatste huis zal groter zijn dan die van het eerste, Hagg. 2:9. Zie 2 Corinthiers 3:7, 8 enz.

IV. Dat er zal zijn een grote toevloed en opeenvolging van bekeerden. De volken zullen tot hem toevloeien, gelijk de wateren naar een rivier, er zal een aanhoudende stroom van gelovigen van alle kanten de kerk binnenvallen, gelijk de Joden de tempel binnenstroomden, toen die stond, om daar te aanbidden. Toen kwamen vele stammen naar de berg van het huis, om God te verheerlijken. Maar onder de nieuwe bedeling zullen volken toevloeien, de kerk binnen, zij zullen gevlogen komen als een wolk, en als duiven tot haar vensters, Jesaja 60:8. Predikers zullen worden uitgezonden om alle volken te onderwijzen, en zij zullen niet vergeefs arbeiden, want menigten zullen worden gewonnen om het Evangelie te geloven en het Christendom te omhelzen, en elkander opwekken en aanmoedigen, zeggende: komt, en laat ons opgaan tot de berg des Heeren, die nu vastgesteld is op de top van de bergen, en ten huize van de God Jacobs. Dat is de geestelijke tempel, die geen verre reis vordert, want die is voor onze deur gebracht en staat in ons midden. Zo zal het volk gewillig gemaakt worden op de dag van Zijn heerkracht, Psalm 110:3, en zal doen wat het kan om ook anderen over te halen, gelijk Andreas Petrus, en Filippus Nathanaël uitnodigden om Christus te leren kennen. Zij zullen de volken tot de berg roepen, Deuteronomium 33:19, want in Christus is genoeg, genoeg voor allen en iedereen. Merk nu op wat het is,

1. Dat deze bekeerden in het huis van de God Jacobs verwachten te vinden. Zij komen er om onderricht, opdat Hij ons lere van Zijn wegen, dit is van de weg, waarin wij aan Zijn hand moeten wandelen, en waar wij Hem en Zijn genade zullen ontmoeten. Zie, waar wij komen om God te aanbidden, daar komen wij, opdat Hij ons lere.

2. Dat zij op zich nemen te doen, wanneer Hij ze geleerd heeft: en wij in Zijn paden wandelen. Zie, zij mogen vertrouwend verwachten, dat God hen, die vast besloten zijn door Zijn genade te doen wat hun geleerd is, hen daartoe ook bekwamen zal.

V. Dat daartoe van de wereld een nieuwe openbaring zal geschonken worden, om daarop de kerk te bouwen, en waardoor duizenden zullen binnengeleid worden. Want uit Sion zal de wet uitgaan, en des Heeren woord uit Jeruzalem. Het Evangelie heet hier het woord des Heeren, want de Heer heeft het woord gegeven, de Heer gaf te spreken, van de boodschappers van goede tijdingen was een grote heerschaar, Psalm 68:12. Het had een goddelijke oorsprong, een goddelijk gezag, het werd eerst door Christus zelf gesproken, Hebreeen 2:3. En het is een wet, een wet van het geloof, wij staan onder de wet van Christus. Die zou uitgaan van Jeruzalem, van Sion, de hoofdstad van de oudtestamentische bedeling, waar de tempel, de altaren en de godsspraken waren, en waarheen de Joden van alle plaatsen samenkwamen om te aanbidden. Daar moest het Evangelie zijn aanvang nemen om het innige verbond tussen oude en nieuwe bedeling aan te tonen, niet tegenover de wet, maar een uitlegging en bevestiging van de wet en een scheut, oprijzende uit haar wortelen. In Jeruzalem was het, dat Jezus predikte en Zijn wonderen verrichtte, daar leed en stierf Hij, stond Hij op en vandaar voer Hij ten hemel, daar werd de Heilige Geest uitgestort, en zij, die bekering en vergeving van de zonden aan alle vorken zouden prediken, moesten beginnen van Jeruzalem, zo dat vandaar de heilstroom naar de woestijn van de wereld uitvloeide.

VI. Dat een overtuigende macht het Evangelie van Christus zou vergezellen, overal waar het gepredikt zou worden, vers 3. Hij zal onder grote volken richten. Messias, de Wetgever vers 2, is hier de Rechter, want Hem heeft de Vader al het oordeel overgegeven, en Hij is in de wereld gekomen om te oordelen. Zijn woord, het woord van Zijn Evangelie, dat uit Jeruzalem zou uitgaan, was de gouden scepter, waarmee Hij zou regeren en oordelen, wanneer Hij zit als koning op Sion, de berg van Zijn heiligheid, Psalm 2:6. Daarmede zou Hij machtige heidenen

straffen, want de Geest, die met het Woord medewerkt, zou de wereld overtuigen Johannes 16:8. Het is de Zone Davids toegezegd dat Hij recht zal doen onder de heidenen, Psalm 110:6. En dat doet Hij, wanneer Hij op de wagen van Zijn eeuwig Evangelie voortgaat en voortgaat, overwinnende en opdat Hij overwint.

VII. Dat een gezindheid tot wederkerige vrede en liefde het gelukkig gevolg zal zijn van het koninkrijk van de Messias: Zij zullen hun zwaarden slaan tot spaden, en hun spiesen tot sikkelen. Dit is: driftige, opvliegende mensen, die woest en ruw geweest zijn, zullen wonder zacht en ootmoedig worden Titus 3:2, 3. Zij, die voor hun bekering iedereen beledigden en niemand konden verdragen, kunnen na hun bekering iedere belediging verdragen en doen niemand leed. Zoover het Evangelie heerst, worden de mensen vreedzaam, want zo is de wijsheid, die van boven is, bescheiden en gezeglijk, Jakobus 3:17. Wanneer de volken daarvan maar doordrongen waren, dan heerste er algemene vrede. Toen Christus geboren werd, heerste er in het Romeinse keizerrijk vrede, zij, die het eerst tot de Evangeliekerk waren toegebracht, waren allen een hart en een ziel, Handelingen 4:32, en men merkte bij de eerste Christenen op hoe lief zij elkaar hadden. In de hemel zal dit zijn volkomen vervulling erlangen. Er is beloofd,

1. Dat niemand twistziek zal zijn. De krijgskunst, die sommigen de eer van een rijk achten, zal, inplaats van beoefend, vergeten en als nutteloos ter zijde gelegd worden. Zij zullen de strijd niet meer leren, gelijk vroeger, want zij zullen zich niet meer behoeven te verdedigen en geen lust meer hebben om hun burens te beledigen. Het ene volk zal tegen het andere volk geen zwaard meer opheffen. Het Evangelie zal geen lafaards kweken, maar vreedzame mensen.

2. Allen zullen rust genieten, zowel van het kwade als van de vrees voor het kwade vers 4. Zij zullen veilig zitten, en niemand zal hen verstoren, zij zullen zeker zitten en zich zelfs geen angst laten aanjagen, een ieder onder zijn wijnstok en onder zijn vijgenboom, van haar vrucht genietende en beschut door haar schaduw. Er zal niemand zijn, die ze verschrikke, niet alleen zal er niets zijn, dat hen bang maken kan, maar ze zullen ook niet vreesachtig zijn. Onder de heerschappij van Christus, als onder die van Salomo, zal er grote vrede zijn, Psalm 37:11. Ofschoon die rechtvaardig willen leven, in deze wereld verdrukking hebben, in Hem genieten ze grote rust. Al schijnt dit onwaarschijnlijk, toch mogen wij er op vertrouwen want de mond des Heeren der heerscharen heeft het gesproken, en geen van Zijn woorden zal op de aarde vallen, wat Hij met Zijn woord heeft gesproken, zal Hij door Zijn genade en heerschappij ten uitvoer brengen. Hij, de God van de legerscharen, wil de God des vredes zijn, en zij kunnen gerust zijn die de Heer van de legerscharen, aller legerscharen, beschermt.

VIII. Dat de kerken volharden zullen in haar plicht, van haar rust een goed gebruik maken en de Heer niet vertoornen om ze haar te ontnemen, vers 5. Wanneer de kerken rust hebben, worden zij gebouwd en bevestigd en getroost, en nemen zich voor, even trouw bij hun Heer te blijven, als de volken bij hun goden, al zijn die geen goden. Waar wij de voorafgaande beloften vinden, Jesaja 2:2. enz. daar volgt, vers 5 :komt, gij huis van Jacob en laat ons wandelen in het licht des Heeren en hier: Maar wij zullen wandelen in de Naam van de Heer, onze God. Zie, vrede is inderdaad een zegen, wanneer hij ons besluit om de Heer aan te kleven versterkt.

Merk op,

1. Hoe standvastig andere volken bij hun goden bleven: alle volken zullen wandelen, elk in de naam van zijn god, zij zullen hun god aanhangen en erkennen, hem eren en dienen, op hem vertrouwen en steunen. Waarvan de mens ook zijn god maakt, daarop vertrouwt hij en stelt hij

zijn hoop, daarmee rekent hij in al zijn doen en laten. De zeelieden riepen in de storm een ieder tot zijn god, Jona 1:5. En er was geen voorbeeld, dat een volk de goden veranderd had, Jeremia 2:11. Indien het heer des hemels hun goden waren, hadden zij die lief en dienden hen en wandelden hen na, Jeremia 8:2.

2. Hoe vast Gods volk besloten is Hem toe te behoren: Wij zullen wandelen in de Naam des Heeren. Dat is billijk en rechtvaardig, want Hij is onze God. En het is een besluit voor altoos en immer: wij zullen dat doen eeuwig en altoos en Hem nimmer verlaten. Hij zal voor eeuwig de Onze zijn, daarom zullen wij eeuwig de Zijnen zijn, en die keuze zal ons nimmer berouwen.

IX. Dat de kerk, ondanks de verstrooiing, ellende en gebreken, gebouwd en bevestigd zal worden, en tot aanzien komen, vers 6-7.

1. De positie van de kerk is zeer laag zwak en hulpeloos geweest, in de laatste dagen van de oude bedeling, ten dele door de verbastering van het Jodendom en ten dele door de verdrukking, waardoor Israël gebukt gegaan heeft. Zij waren gelijk een kudde schapen, die verminkt, verbijsterd en verjaagd waren, Ezechiël 34:16, Jeremia 50:6, 17. De goeden onder hen, in Kanaän en andere landen, waren verstrooid krachteloos en in zekere zin verloren en afgesneden.

2. Er is beloofd, dat al deze rampen zullen weggenomen, en alle ziekte genezen worden. Christus zelf zal komen, Mattheus 15:24 en Zijn discipelen zenden tot de verloren schapen van het huis Israëls, Mattheus 10:6. Van de Joden, die kreupel gingen of, door zwakte, niet recht konden wandelen, had God Zich een overblijfsel behouden, vers 7, een overblijfsel naar de verkiezing van de genade, waarvan gesproken wordt in Romeinen 11:7, en dat het Evangelie van Christus aanneemt. En van de heidenen, die verre weggeworpen waren, gelijk ze in Efeziërs 2:13, Handelingen 2:39 beschreven worden, zou Hij een sterk volk vergaderen, van hen zou een groter getal dan van het volk Israëls tot de kerk verzameld worden, Galaten 4:27, Openbaring 7:3-9. En zo sterk zal die nieuwtestamentische kerk zijn, dat de poorten van de hel ze nimmer zullen overweldigen. De kerk van Christus is talrijker dan enige natie en sterk in de Heer en in de sterkte van Zijn macht.

X. Dat de Messias de Koning van dit koninkrijk zal zijn, het zal beschermen en regeren en al zijn zaken op het best schikken, tot aan het einde van de eeuwen. De Heer Jezus zal over hen regeren op de berg Sion, door Zijn Woord, Zijn Geest en Zijn inzettingen, en dit voortaan en tot in eeuwigheid, want van de grootheid van deze heerschappij en des vredes zal geen einde zijn, Jesaja 9:6.

Deze verzen hebben betrekking op Sion en Jeruzalem, hier Schaapstoren genoemd, vers 8, of toren van Eder. Wij lezen van zulk een plaats in Genesis 35:21, nabij Bethlehem, en sommigen veronderstellen, dat dit dezelfde plaats is, waar de herders de wacht hielden over hun kudden, toen de engelen hun de boodschap van de geboorte van Christus brachten, anderen menen, dat Bethlehem zelf hier bedoeld is, gelijk in Hoofdstuk 5:2. Sommigen menen dat het de toren aan die poort van Jeruzalem is, die in Nehemia 3:32 Schaapspoort heet, en beweren, dat Christus door deze poort Zijn koninklijken intocht in Jeruzalem gehouden heeft. Toch schijnt het eer op Jeruzalem zelf te slaan of op Sion, de toren van David Alle schapen Israëls stroomden daar drie maal 's jaars samen, het was de sterkte (Ofel, dat ook de naam van een plaats in Jeruzalem was, Nehemia 3:27) of het kasteel van de dochter Sions. Hier nu

I. Hebben wij een belofte van de heerlijkheid van het geestelijk Jeruzalem, van de Evangeliekerk, die de toren van de kudde is, die een schaapskooi, waarin alle schapen van Christus onder enen Herder gehoed worden. "Tot u zal komen, wat gij lang begeerd en gewenst hebt, de vorige heerschappij, een waardigheid en macht gelijk die van David en Salomo, door wie Jeruzalem eerst verheven is. Dat koninkrijk zal wederkomen tot de dochters van Jeruzalem, die er tijdens de ballingschap van verstoken waren. Het zal even groot optreden en met gelijke luister te midden van de volkeren pralen en evenveel invloed uitoefenen als ooit, dat is, als de vorige heerschappij." Deze belofte heeft ten tijde van Zerubbabel geenszins haar volle vervulling gehad, de zijne was niets, vergeleken bij de vorige heerschappij, noch wat betreft de glans en de grootheid inwendig, noch wat aangaat de uitgebreidheid harer macht naar buiten. Daarom moest ze doelen op het koninkrijk van de Messias, (en zo luidt ook de Chaldeeuwse parafrase) en haar vervulling vinden, toen God onze Heer Jezus de troon van Zijn vader David gaf, Lukas 1:32, Hem tot Koning zette over Sion, de berg van de heiligheid, en Hem de heidenen gaf tot Zijn erfenis, Hem, de Eerstgeborene aller creaturen, hoger maakte dan de koningen van de aarde, Psalm 89:28, Daniel 7:14. David noemde Hem, in de Geest, zijn Heer, en (gelijk Dr. Pocock opmerkt), Hij getuigde van Zichzelf en nochtans was Zijn getuigenis waar, dat Hij meerder was dan Salomo, daar geen van de vroegere regeringen bij de Zijne te vergelijken was, wat omvang en duur betreft. Het volk verwelkomde Christus bij Zijn intocht in Jeruzalem met zijn Hozanna's de Zone Davids, om aan te tonen, dat Hij de vorige heerschappij herstelde, die kwam tot de dochter van Jeruzalem. De Evangelist past dit toe op de belofte van Sions koning, die tot haar komen zou, Mattheus 21:5, Zacheria 9:9. Sommigen geven deze zin aan de woorden: Naar Sion en Jeruzalem, die Schaapstoren, tot het volk van de Joden, kwam de vorige heerschappij, dat is, daar werd het eerste koninkrijk gevestigd, het werd daar het eerst gepredikt, Lukas 24:47- daar werd Christus het eerst Koning van de Joden genoemd.

II. Dit wordt geïllustreerd door een profetie van de rampen van het aards Jeruzalem, waaraan enige gunst en verrichting zou geschonken worden, als een type en voorbeeld van wat God voor Zijn hemels Jeruzalem zou doen in de laatste dagen, trots al haar ellenden. Wij hebben hier

1. Jeruzalem smart aangedaan door Gods leiding. Zij maakt groot geschrei, vers 9, opdat al haar naburen er acht op zouden slaan, omdat er geen koning onder haar is, niemand, die haar vroegere eer en macht kan ophouden. In plaats van de koninkrijken te regeren, zoals ze deed toen ze als koningin zat, wordt ze door hen geregeerd en is hun slavin. Haar raadgevers zijn vergaan, zij beschikt niet meer over zichzelf, maar is overgegeven aan de wil harer vijanden en wordt door die raadgevers bestuurd. Smart heeft haar aangegrepen.

a. Zij is gevankelijk naar Babel weggevoerd, en lijdt daar smarten. Ze is uit de stad heen uitgegaan en gedwongen op het veld te wonen, aan allerlei ontbering prijsgegeven, ze gaat zelfs uit naar Babel en verduurt daar zeventig lange jaren van ellendige slavernij. Al die tijd is ze als een vrouw in barensood, wachtende op haar verlossing en de tijd ontzettend lang vindende.

b. Wanneer ze uit Babel bevrijd is en uit de hand van haar vijanden verlost, dan nog verkeert ze in vreze, het eind van de een smart is slechts het begin van een andere. Want ook nu Jeruzalem herbouwd wordt, zijn vele heidenen tegen haar verzameld om de bouw van de tempels en van de stad te verhinderen. Zo was het ook in de tijd van de Makkabeen, zij zeiden: Laat ze ontheiligd worden, vers 11, laat ze beschouwd worden als een plaats, door zonde verontreinigd

en door God en mensen beide verlaten. Laat haar heilige plaatsen ontheilgd worden en al haar eer in het stof gelegd. Laat onze ogen Sion aanschouwen en zich vermaken met het gezicht harer puinhopen, gelijk het van Edom gezegd was, Obadja 1:12.. Toen zou gij niet gezien hebben op de dag van uw broeders. Laat ons oog onze lust aan Sion zien, de dag, die wij zo lang gewenst hebben. Wanneer zij hoort, dat haar vijanden zo tegen haar samenspannen en haar beledigen, geen wonder dat ze als in smart is en luide weent. Van buiten strijd, van binnen vrees.

2. Jeruzalem wordt gerust gesteld door Gods beloften: Waarom zoudt gij zo groot geschrei maken? Laat uw smart en pijn gestild worden geef er niet aan toe, want, al gaat het u slecht alles zal terecht komen. Uw smarten zijn groot, maar zij zijn als die van een barendende vrouw, vers 9, die in arbeid is om voort te brengen, vers 10, het einde zal goed 2zijn. Laat het aards Jeruzalem zich hiermede troosten, dat, tot welke diepte van ellende ze ook verzonken zijn, ze blijven zal tot de komst van de Messias, want in haar midden zal Zijn koninkrijk gesticht worden, en ze zal niet verwoest worden, totdat dat koninkrijk bestaat en haar zijn zegen brengt. Wanneer dan ten laatste haar bodem als een akker geploegd wordt en in steenhopen verkeert (gelijk Hoofdstuk 3:12 bedreigd werd), dan gaan haar voorrechten over op het geestelijk Jeruzalem, daaraan zullen alle beloften volkomen vervuld worden. Laat Jeruzalem dus gerust zijn, want,

a. Haar ballingschap in Babel zal een gelukkig einde nemen, vers 10, Aldaar zult gij gered worden, aldaar zal u de hand des Heeren verlossen uit de hand uwer vijanden. Dit werd gewrocht door Cyrus, die daarin als Gods knecht handelde, en die verlossing was een type van onze verlossing door Jezus Christus, en van onze uitvoering uit de geestelijke slavernij, die welke in het eeuwig Evangelie wordt uitgeroepen, het aangename jaar des Heeren, waarin Christus prediken zou vrijheid van de gevangenen en opening van de gevangenis aan de gebondenen, Lukas 4:18, 19.

b. De plannen van haar vijanden tegen haar zullen daarna verijdeld worden, ja, tegen hen zelf gekeerd, vers 12,13. Zij beloven zich zelf een dag, maar het zal blijken, Gods dag te zijn. Zij zijn vergaderd tegen Sion om te verwoesten, maar het zal op hun eigen verwoesting uitlopen, waarvan Israël en Israëls God de eer zal toekennen.

A. Hun saamvergaderen tegen Sion zal de aanleiding zijn van hun eigen ondergang. Zij vergezellen zich te zemen en omgorden zich, Jesaja 8:9, opdat ze Jeruzalem mogen verbreken, maar zij zullen zelf verbroken worden, Jesaja 8:9. Zij weten de gedachten des Heeren niet. Wanneer zij zich vergaderen en de Voorzienigheid begunstigt dat opzet, dan bedenken zij weinig, wat God daarmede voorheeft, en evenmin verstaan zij Zijn raadslag. Zij weten wat zij zelf met hun samenkomen bedoelen, maar zij weten niet wat God daarmede bedoelt, zij zinnen op Sions ondergang, maar God heeft de hun besloten. Zie, wanneer de Voorzienigheid van mensen gebruik maakt als werktuigen om Zijn plannen te volvoeren, dan gebeurt het menigmaal, dat zij heel wat anders voorhebben dan God bedoelt. De koning van Assyrië was een roede in Gods hand om Zijn volk te kastijden, om het tot bekering te brengen, hoewel hij het niet zo meende en zijn hart niet alzo dacht, Jesaja 10:7. En zo is het ook hier, de volken zijn vergaderd tegen Sion als krijgslieden in het veld, maar God verzamelt ze als garven tot de dorsvloer, om stukgeslagen te worden, zij konden niet zo gemakkelijk en zo volledig vernietigd zijn als ze niet tegen Sion vergaderd waren. Zie, de plannen van de vijanden tegen de kerk blijken gewoonlijk het middel te zijn tot eigen verderf, daardoor bereiden zij hun eigen ondergang voor en hun voet is gevangen in het net, dat zij verborgen hadden.

B. Sion zal de eer hebben, over hen te triomferen, vers 13. Wanneer zij als garven tot de dorsvloer vergaderd zijn, om vertreden te worden, gelijk het koren door de dorsende ossen maak u dan op en dors, o dochter Sions! in plaats van voor hen te vrezen of voor hen te vlieden. Stel u moedig tegen hen en maak gebruik van de gelegenheid, die de Voorzienigheid u biedt om ze te verbrijzelen. Spreek niet van het zwakke, en dat gij geen partij zijt voorzoveel vergaderde vijanden. God zal uw hoorn ijzer maken, om ze te verstoten, en uw klauwen koper om ze te vertrappen, en zo zult gij vele volken verpletteren, die u zolang vertreden hebben. Wanneer het dus Gode belieft, zal de dochter van Babel als een dorsvloer gemaakt worden, het is tijd dat men ze trede, Jeremia 51:33, en het wormpje Jakobs zal de dorsslede zijn waarmede God de bergen dorst en vermaalt, en de heuvelen stelt gelijk kaf, Jesaja 41:14, 15. Hoe wondervol, hoe gelukkig, als de kansen keren, nadat Jacob de dorsvloer en Babel de dorsslede geweest is, Jesaja 21:10. Zie, wanneer God een zegepraal voor Zijn volk bereidt, dan wapent Hij het ook met kracht en bekwaamheid, maakt Zijn hoorn ijzer en zijn klauwen koper, en als Hij dat doet, moet dat volk zijn uiterste hem van God gegeven kracht inspanssen en de opdracht uitvoeren, zelfs de dochter Sions moet opstaan en dorsen.

C. De eer van de overwinning komt op God, Sion zal deze garven tot de dorsvloer dorsen, maar het uitgedorste koren zal een spijsoffer zijn op Gods altaar: Ik zal hun gewin de Heer verbannen en hun vermogen de Heer van de ganse aarde. De buit, door Sions overwinning behaald, zal in het heiligdom gebracht worden en Gode gewijd, hetzij ten dele als in het geval van Midian, Numeri 31:28, of geheel als te Jericho, Jozua 6:17. God is Jehova de fontein des levens, Hij is de Heer van de ganse aarde, de bron van kracht. Daarom heeft Hij geen winst of onderhoud nodig, maar Hij heeft recht op alles en kan vragen wat Hem welbehaaglijk is. En wij moeten, met onszelf Hem alles brengen wat Hij eist tot Zijn eer, en gebruiken gelijk Hij wil. Op alles wat wij hebben moet geschreven staan: heiligheid des Heeren, al ons hebben en verkrijgen moet de Heer van de ganse aarde geheiligd worden, Jesaja 23:8. Buitengewone zegeningen roepen om buitengewone dank erkentenis, hetzij in de oorlog buitgemaakt of door de handel of op andere wijze verdiend. God is het, die ons kracht geeft om vermogen te verkrijgen, op welke wijze het ook, mits eerlijk, verkregen is, en daarom moet Hij met al wat wij verkrijgen, verheerlijkt worden. Sommigen zien in al deze woorden niets dan een profetie aangaande Sanherib, toen hij Jeruzalem belegerde, anderen menen, dat ze doelen op Babel, weer anderen op de voorspoed van de Makkabeen. Maar de geleerde Dr. Pocock en anderen houden het er voor, dat de algehele vervulling plaats zal vinden in de geestelijke overwinningen van het Evangelie van Christus over de machten van de duisternis, die ze bestrijden. De volken dachten het Christendom in zijn geboorte te verstikken, maar het overwon hen, zij, die desondanks volhielden, werden verbroken, Mattheus 21:44, vooral de Joodse natie. Maar door goddelijke genade werden menigten tot de kerk toegebracht, en zij en wet zij hadden werden de Heer Jezus, de Heer van de ganse aarde, toegewijd.

HOOFDSTUK 5

1 (4:14) Nu, rot u met benden, gij dochter der bende, hij zal een belegering tegen ons stellen; zij zullen den rechter Israels met de roede op het kinnebakken slaan.

2 (5:1) En gij, Bethlehem Efratha! zijt gij klein om te wezen onder de duizenden van Juda? Uit u zal Mij voortkomen, Die een Heerser zal zijn in Israel, en Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid.

3 (5:2) Daarom zal Hij henlieden overgeven, tot den tijd toe, dat zij, die baren zal, gebaard hebbe; dan zullen de overigen Zijner broederen zich bekeren met de kinderen Israels.

4 (5:3) En Hij zal staan, en zal weiden in de kracht des HEEREN, in de hoogheid van den Naam des HEEREN, Zijns Gods, en zij zullen wonen, want nu zal Hij groot zijn tot aan de einden der aarde.

5 (5:4) En Deze zal Vrede zijn; wanneer Assur in ons land zal komen, en wanneer hij in onze paleizen zal treden, zo zullen wij tegen hem stellen zeven herders, en acht vorsten uit de mensen.

6 (5:5) Die zullen het land van Assur afweiden met het zwaard, en het land van Nimrod in deszelfs ingangen. Alzo zal Hij ons redden van Assur, wanneer dezelve in ons land zal komen, en wanneer hij in onze landpale zal treden.

7 (5:6) En Jakobs overblijfsel zal zijn in het midden van vele volken, als een dauw van den HEERE, als druppelen op het kruid, dat naar geen man wacht, noch mensenkinderen verbeidt.

8 (5:7) Ja, het overblijfsel van Jakob zal zijn onder de heidenen, in het midden van vele volken, als een leeuw onder de beesten des wouds, als een jonge leeuw onder de schaapskudden; dewelke, wanneer hij doorgaat, zo vertreedt en verscheurt hij, dat niemand redde.

9 (5:8) Uw hand zal verhoogd zijn boven uw wederpartijders, en al uw vijanden zullen uitgeroeid worden.

10 (5:9) En het zal te dien dage geschieden, spreekt de HEERE, dat Ik uw paarden uit het midden van u zal uitroeien, en Ik zal uw wagenen verdoen.

11 (5:10) En Ik zal de steden uws lands uitroeien, en Ik zal al uw vestingen afbreken.

12 (5:11) En Ik zal de toverijen uit uw hand uitroeien, en gij zult geen guichelaars hebben.

13 (5:12) En Ik zal uw gesneden beelden en uw opgerichte beelden uit het midden van u uitroeien, dat gij u niet meer zult nederbuigen voor het werk uwer handen.

14 (5:13) Voorts zal Ik uw bossen uit het midden van u uitroeien, en Ik zal uw steden verdelgen.

15 (5:14) En Ik zal in toorn en in grimmigheid wrake doen aan de heidenen, die niet horen.

In dit hoofdstuk hebben wij,

I. Een voorspelling van de rampen en ellende van de Joodse natie, vers 14.

II. Een belofte van de Messias en van Zijn koninkrijk, om Gods volk in de dag van deze rampen te ondersteunen.

1. Van de geboorte van de Messias, vers 1, 2.

2. Van Zijn voorspoed, vers 3

3. Van Zijn bescherming over Zijn volk en Zijn zegepraal over hen en Zijn vijanden, vers 4, 5.

4. Van de grote wasdom van de kerk en de zegeningen, die van de wereld door haar te beurt zullen vallen. vers 6.

5. Van de verwoesting van de vijanden van Zijn kerk, zowel van die buiten zijn en haar aantasten, als van die binnen zijn en haar inwendig verderven. vers 7-14.

Micha 5:1-15

Hier hebben wij, als tevoren,

I. De vernedering en ellende van Sion, vers 14. Reeds vele dagen voor de ballingschap begon de Joodse natie te verminderen en in ongenade te vallen: Nu, vormt u samen tot benden, gij dochter van de bende! Dat is of een oproeping aan Sions vijanden, die troepen tot beschikking hadden om te komen en Sion zoveel kwaad te doen als zij maar konden (voorzover God dit toeliet), of een sommatie aan Sions vrienden, die in gelijk geval verkeerden, om hun best voor haar te doen. Laat ze tot benden vormen, het zal niet baten, want, zegt de profeet in de naam van Jeruzalems bewoners, hij zal een belegering tegen ons stellen. Dat heeft de koning van Assyrië, dat heeft de koning van Babel gedaan, en wij wisten niet hoe wij ons tegen hen verdedigen zouden, zodat de vijanden het wonnen en het zover brachten, dat zij de Rechter Israëls met de roede op het kinnebakken sloegen, de koning, de opperste machthebber en alle lagere rechters, met een roede als een smaad voor hen en hun waardigheid. Hen gevangen genomen hebbende, zullen ze hen even schandelijk behandelen als gewone gevangenen. Over de rechters van Israël is geklaagd, Hoofdstuk 3:11, dat zij bedorven waren en zich lieten omkopen, deze smaad kwam dan rechtvaardig over hen om het misbruik hunner macht, toch was het ook voor Israël een grote ergernis, dat hun rechters zo diep vernederd werden. Sommigen zien hierin de reden, waarom de legerscharen, de benden (dat is: de Romeinse legermacht), het beleg om Jeruzalem zullen slaan, omdat de Joden de Rechter Israëls met de roede op het kinnebakken zouden slaan, dat is: om de mishandeling, die ze de Messias, de Rechter Israëls, zouden aandoen, toen zij Hem kinnebakslagen graven en zeiden: "Profeteer ons Christus! wie is het, die U geslagen heeft?" Maar de voorafgaande verklaring is aannemelijker, namelijk dat er sprake is van de belegering van Jeruzalem, niet door de Romeinen, maar door de Chaldeëen, en de vervulling ligt in de vernedering, koning Zedekia en de vorsten uit het huis van David aangedaan.

II. De voorspoed van Sions koning. Na aangetoond te hebben, hoe laag het huis van David gezonken was en hoe smadelijk het schild van die machtige koningsfamilie was weggeworpen als ware zij niet met olie gezalft, voegt de profeet, om het geloof van Gods volk aan te moedigen, dat nu wel kon denken, dat het verbond met Huis van David nu vervallen was (naar de klacht van de psalmist, Psalm 89:39, 40) er een beeldrijke profetie aangaande de Messias aan toe, in Wie dat verbond zou bevestigd worden, de eer van dat huis zou herleven, en het huis zelf groot gemaakt tot in eeuwigheid. Laat ons nu zien,

1. Hoe de Messias hier beschreven wordt. Hij zal de Heerser zijn, Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen van de eeuwigheid. Hier hebben wij,

a. Zijn eeuwig bestaan, als God. Zijn uitgangen of afkomst, gelijk de uitgang van de zonnestralen van de zon, zijn of waren van ouds, van de dagen van de eeuwigheid, hetgeen, naar Dr. Pocock zegt, zo karakteristiek Christus' eeuwige generatie, Zijn uitgang als de Zone Gods, door de Vader van eeuwigheid gegenereerd, uitspreekt, dat deze profetie niemand kan bedoelen dan Hem, en op niemand anders toepasselijk is. Ze spreekt van een uitgang, die reeds tot het verleden behoorde, toen de profeet sprak, ze kon alleen gelezen worden zijn, niet zullen zijn, waaruit blijkt, dat ze in striktste zin moeten verstaan worden, gelijk deze woorden van Psalm 90:2, van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God Dit kan van niemand gezegd worden dan van Hem, die betuigen kon: Eer Abraham was, ben Ik, Johannes 8:58. Dr. Pocock merkt op, dat uitgangen in Deuteronomium 8:3 gebruikt is, daar vertaald door uit de mond uitgaat,

en dus zeer juist op Hem wordt toegepast, die nu Woord van God genoemd wordt, Johannes 1:1, 2.

b. Zijn ambt als Middelaar, Hij zou Heerser zijn in Israël, koning van Zijn kerk, Hij zou regeren over het huis Jakobs in eeuwigheid, Lukas 1:32, 33. De Joden maken de tegenwerping, dat de Heer Jezus de Messias niet kon zijn, omdat Hij wel verre van Heerser te zijn in Israël, door Israël beheerst en aan het kruis genageld werd, toen zij verklaard hadden, dat zij Hem niet als koning begeerden. Maar Hij heeft die tegenwerping zelf beantwoord, toen Hij zei: Mijn koninkrijk is niet van deze wereld, Johannes 18:31. Hij regeert over een geestelijk Israël, over de kinderen van de belofte, de volgers van de gelovigen Abraham en de biddende Jacob. In van deze harten heerst Hij door Zijn Geest en genade, en in hun gemeenschap door Zijn woord en verordeningen. En was Hij geen Heerser in Israël, Wie winden en golven gehoorzaamden, aan Wie legioenen duivelen zich moesten onderwerpen. Die ziekten en kwalen genas en de doden uit hun graven tot het leven terugriep? Niemand dan Hij, Wiens uitgangen waren van ouds, van de dagen van de eeuwigheid, was waardig, Heerser in Israël te zijn, het Hoofd over Zijn kerk en het Hoofd over alle dingen.

2. Wat hier aangaande Hem voorzegd wordt.

a. Dat Bethlehem Zijn geboorteplaats zou zijn, vers 1. Dit was de schriftuurplaats, waarop de schriftgeleerden zich beriepen, toen zij Herodes met grote gewisheid mededeelden, waar de koning van de Joden moest geboren worden, Mattheus 2:6, en waardoor het onder de Joden algemeen bekend was, dat Christus komen zou uit het vlek Bethlehem, waar David was, Johannes 7:42. Bethlehem betekent: Broodhuis, de geschiktste plaats, waar Hij geboren kon worden, Die het Brood des levens is. En, omdat het de stad Davids was, was het ook door bijzonder bestel van de Voorzienigheid, dat Hij daar zou geboren worden als de Zoon van David, Zijn erfgenaam en Zijn opvolger voor eeuwig. Het heet Bethlehem-Efrata, beide namen voor dezelfde plaats, naar uit Genesis 35:19 blijkt. Het was klein onder de vele duizenden van Juda, onbetekenend zowel om het geringe aantal van zijn bewoners als om zijn onbeduidend aanzien naar buiten, het had niets, waarom het geëerd zou worden. Maar God koos ook nu, gelijk in zo menig ander geval, het nederige om het te verhogen, Lukas 1:52. Christus zou deze plaats door Zijn geboorte verheerlijken en er Zelf geen eer aan ontnemen. Zijt gij klein, dat is alhoewel gij klein zijt, toch zal Ik u groot maken. Of gelijk Mattheüs in zijn Evangelie schrijft: Gij zijt geenszins de minste onder de vorsten van Juda, maar zult nu ver boven hen uitsteken. Betrekking tot Christus maakt groot wat in deze wereld klein is.

b. Dat hij in de volheid des tijds zou geboren worden uit een vrouw, vers 2. Daarom zal Hij henlieden overgeven. Hij zal Zijn volk overgeven aan ellende en moeite en hun verlossing uitstellen, die zo lang beloofd en verwacht was, tot de tijd toe, de gezetter tijd, dat Zij, die baren zal, gebaard heeft, of zoals sommigen lezen, dat zij, die voortbrengen zal, voortgebracht heeft, dat de gezegende maagd, die de moeder van de Messias zijn zal, Hem te Bethlehem op de bepaalde tijd gebaard heeft. Die acht Dr. Pocock de meest juiste zin van de woorden. Ofschoon de uitgangen van de Messias van de dagen van de eeuwigheid waren, toch moest op de verlossing in Jeruzalem, de vertroosting Israëls gewacht worden, Lukas 2:25-38, tot de tijd, dat zij, die baren zoude (zo wordt Maria aangeduid, gelijk Christus Zelf genoemd wordt Hij, die komen zou, gebaard heeft, en intussen zal Hij henlieden overgeven. Goddelijke verlossingen moeten verwacht worden, tot de tijd, die ervoor bestemd is.

c. Dan zullen de overige van Zijn broederen zich bekeren met de kinderen Israëls. Het overblijfsel van de Joden zal terugkeren tot de geest van de echte kinderen Israëls, en het volk in verbond met God, de harten van de kinderen zullen wedergebracht worden tot hunne vaders, Maleachi 4:6.. Sommigen verstaan dit van alle gelovigen, heidenen zowel als Joden, zij zullen allen ingelijfd worden in het geestelijk Israël, en gelijk ze allen elkanders broederen zijn, zo schaamt Hij Zich niet, hen broeders te noemen, Hebreeen 2:11.

d. Dat Hij een roemrijk Vorst zal zijn, en Zijn onderdanen gelukkig onder Zijn bestuur, vers 3. En Hij zal staan en zal weiden, dat is Hij zal beide onderrichten en regeren, en dat voortdurend als een goede Herder, met wijsheid en zorg en liefde. Zo was het voorspeld. Hij zal zijn kudde weiden als een Herder, zal groene weiden voor ze zoeken en onderherders om ze in die groene weiden te leiden. Hij is de goede Herder, die voor Zijn schapen heengaat en onder hen regeert. Hij zal dit doen, niet als een gewoon mens, maar in de kracht des Heeren, als Eén, met goddelijke macht bekleed om Zijn werk te doen en alle bezwaren te overwinnen, zodat Hij niet zal falen noch ontmoedigd worden. Hij zal handelen in de hoogheid van de Naam des Heeren Zijns Gods, zodat duidelijk blijkt, dat Gods Naam in het binnenste van Hem is, Exodus 23:21, de hoogheid van Zijn Naam, want Hij zal leren als macht hebbende, en niet als de Schriftgeleerden. De profeten leidden hun profetie in met de woorden: "Aldus zegt de Heer", maar Christus spreekt, niet als dienaar, maar als de Zoon: "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u!" Dat was weiden in de kracht des Heeren en in de hoogheid van de Naam des Heeren Zijns Gods. Alle macht was Hem gegeven in hemel en op aarde, een macht over alle vlees, krachtens welke Hij nog regeert in de hoogheid van de Naam des Heeren Zijns Gods, een naam boven allen naam. Christus' regering zal zijn,

A. Zeer gelukkig voor Zijn onderdanen, want zij zullen wonen, zij zullen veilig en op hun gemak zijn en dat immer blijven. Omdat Hij leeft, zullen zij leven. Zij zullen neerliggen in de grazige weiden, waarheen Hij ze leiden zal, en in Zijn lust verkeren in eeuwigheden, Psalm 61:5. Zijn kerk zal wonen en Hij in haar en met haar, altijd tot aan het einde van de wereld.

B. Roemvol voor Hemzelf. Nu zal Hij groot zijn tot aan de einden van de aarde. Nu Hij staat en Zijn kudde weidt, zal Hij groot zijn. Want Christus acht het grootheid, goed te doen. Nu zal Hij groot zijn tot aan de einden van de aarde, want de einden van de aarde zullen Hem gegeven worden tot Zijn bezitting, en de einden van de wereld zullen Zijn heil zien.

e. Dat Hij de vrede en de welvaart van Zijn kerk en volk tegen alle aanslagen van Zijn en haar vijanden zal beschutten. vers 4, 5. En deze, als koning en Heerser, zal vrede zijn, wanneer Assur in ons land zal komen. Dit zinspeelt op de verlossing van Hizkia en zijn koninkrijk uit de macht van Sanherib, die in zijn land was gevallen, als type, maar tegelijk is het een belofte voor de Nieuwtestamentische kerk en voor alle gelovigen tegen de sluwheid en de listige aanslagen van de machten van de duisternis. Satan en zijn werktuigen, de draak en zijn engelen, die de gemeente van de eerstgeborenen met allen, die daartoe behoren, zoeken te verslinden.

Merk op

A. Het gevaar, waarin Christus' onderdanen verondersteld worden te verkeren. De Assyriër, een machtige vijand, zal in hun land komen vers 4, 5, zal in hun landpalen treden, ja, zal in hun paleizen treden, het zal een dal van beroering en van vertreding zijn, wanneer Sanherib over Juda komt, alle vaste steden neemt en het beleg om Jeruzalem slaat Jesaja 36:1, 37:3. Dit stelt de poorten van de hel voor, strijdende tegen het koninkrijk van Christus, de legerplaats van de

heiligen en de geliefde stad omringende en dreigende, alles voor zich neer te werpen. Wanneer de verschrikkingen van de wet zich tegen een overtuigde ziel richten, wanneer de verzoeken van Satan het volk van God aanstellen, en de bekommernissen van deze wereld het van alle troost dreigen te beroven, dan komen de Assyriërs in hun land en treden in hun paleizen. Van buiten strijd, van binnen vrees.

B. De bescherming en verdediging, die Zijn onderdanen dan zeker bewaren.

Ten eerste zal Christus zelf hun vrede zijn. Wanneer de Assyriër met zulk een macht in het land komt kan dan op andere wijze vrede verwacht worden dan in makke onderwerping en weerloze verwoesting? Ja, want de Koning van de kerk is de Bewaarder van de vrede van de kerk en zal haar schuilplaats wezen, Jesaja 32:1, 2. Christus is onze vrede als Hogepriester, die onze zonden draagt en ons met God verzoent, Hij is onze vrede als Koning, die onze vijanden overwint en verontrustende vrees en hartstocht neerwerpt, Hij scheidt de vrucht van de lippen, vrede, Jesaja 57:19. Zelfs als de Assyriër in het land komt, wanneer wij in de grootste ellende en het nijpendst gevaar verkeren, en in ons zelf reeds het vonnis des doods vernomen hebben, dan zal Deze vrede zijn. In Mij, zegt Christus, zult gij vrede hebben, als gij in de wereld verdrukking hebt, dan zullen onze zielen in Hem zeker wonen.

Ten tweede zal Hij de geschikte werktuigen vinden om voor hun bescherming en bevrijding gebruikt te worden, opdat de vijand verslagen worde: zo zullen wij tegen hen stellen zeven herders en acht vorsten uit de mensen, dit is een voldoende aantal personen, bekwaam om de vijand te weerstaan, hem het hoofd te bieden en de kerk van God in vrede te beschermen, personen, die de tere zorg van een herder met de moed en het gezag van oversten en vorsten onder de mensen zullen verenigen. Zeven en acht zijn bepaalde getallen, om onbepaalde uit te drukken. Zie, als God wat te doen heeft, zullen Hem de geschikte instrumenten niet ontbreken. Wanneer het Hem behaagt, volbrengt Hij Zijn werk met weinige, Hij behoeft er geen duizenden, zeven of acht dienen Hem even goed, als Hij met hen is. Overheidspersonen en predikanten zijn herders en voorgangers, verwekt tot verdediging van de rechtvaardige zaak van de kerk tegen de macht van zonde en Satan in deze wereld.

Ten derde zal het verzet tegen de kerk overwonnen, en de vijand te niet gedaan worden. Dit wordt voorgesteld door de verwoesting van Assyrië en Chaldea, welke twee volken de geduchtste vijanden van het Israël Gods waren, en hun verwoesting betekent, dat Christus' vijanden tot een voetbank van Zijn voeten gemaakt worden: die zullen het land van Assur afweiden met het zwaard en het land van Nimrod in hun ingangen, zij zullen invallen doen in die landen en met het zwaard doden allen, die zich tegen hen stellen. Zie, zij, die de kerk van God met verstoring bedreigen, zullen zelf verstoord worden, en hun verstoring is de verlossing van de kerk, also zal Hij ons redden van Assur. Wanneer Satan als een bliksem uit de hemel valt voor de prediking des Evangelies, en Christus' vijanden, die niet willen dat Hij Koning over hen zijn zal, voor Hem doodgeslagen worden, dan wordt deze profetie vervuld.

Heerlijke dingen worden hier aangaande het overblijfsel van Jacob besproken, dat overblijfsel, hetwelk zij, die hinkende was, voortbracht, Hoofdstuk 4:7, en het schijnt dat overblijfsel te zijn, dat de Heer zal roepen, Joël 2:32, waarop de Geest zal uitgestort worden, dat overblijfsel, dat behouden zal worden, Romeinen 9:27. Zie, Gods volk is slechts een overblijfsel, een klein getal in vergelijking tot de velen, die verloren gaan, een kuddeke, maar zij zijn het overblijfsel van Jacob, een volk in verbond met God, en in Zijn gunst staande. Aangaande dat overblijfsel dan wordt hier beloofd,

I. Dat het zal zijn als een dauw van de Heer, vers 6. Gods kerk is verspreid over de ganse wereld, in het midden van vele volken, als goud in het erts, tarwe in de hoop. Israël naar het vlees heeft alleen gewoond en was niet geteld onder de naties, maar het geestelijk Israël is verspreid in het midden van vele volken, als het zout van de aarde, of als zaad, in de akker gezaaid, hier een korrel en daar een korrel, Hoz. 2:23. Dit overblijfsel nu zal zijn als een dauw van de Heer.

1. Zij zullen zijn als iets uit de hemel, als dauw van de Heer die de Vader van de regen is en Die de druppelen van de dauw baart, Job 38:28. Zij zijn van Boven geboren, en niet uit de aarde, zij hebben geen smaak in de dingen van de aarde.

2. Zij zullen even talrijk zijn als de druppels dauw op een zomermorgen, Psalm 110:3 :uit de baarmoeder van de dageraad zal de dauw van uw jeugd zijn.

3. Zij zullen zuiver en helder zijn, niet modderig en bedorven, maar kristaldruppels van het water des levens.

4. Zij zullen in stilte en zonder geraas voortgebracht worden, gelijk de dauw in stilte ontstaat, wij weten niet hoe, zo is de weg des Geestes.

5. Zij zullen in bestendige afhankelijkheid van God leven en voortdurend alles van Hem verwachten, gelijk de dauw, die op geen man wacht noch mensenkinderen verbeidt. Zij zullen niet steunen op menselijke hulp en krachten, maar op goddelijke genade en erkennen dat zij niet meer zijn dan de vrije genade Gods dagelijks van hen maakt.

6. Zij zullen een grote zegen zijn voor degenen, in wier midden zij leven, als de dauw en de regenbuien voor het gras om het te doen groeien zonder mensenhulp of mensenzorg. Hun leer, voorbeeld en gebeden zullen hen als dauw maken, om anderen te verzachten en te verkwikken en vruchtbaar te maken. Hun rede zal vloeien als een dauw, Deuteronomium 32:2, en alles rondom hen zal op hen wachten gelijk naar de regen, Job 29:23. Het volk, in welks midden ze zullen verkeren, zal zijn als het gras, dat alleen groeit door de zegen Gods en niet door kunst of zorg van mensen. Zij zullen een weldaad zijn voor degenen, die rondom hen zijn, door Gods zegen over hen te brengen, gelijk Jacob over Labans huis, en door Gods toorn te verzachten en af te keren, die anders over de goddelozen zou ontbranden, gelijk de dauw het gras bewaart van door de zon verschroeid te worden (naar Dr. Pocock schrijft). Zij zullen zacht en vriendelijk zijn in hun gedrag, als hun Meester, die nederdaalt als een regen op het nagras, Psalm 72:6.

II. Dat zij zullen zijn als een leeuw onder de beesten des wouds, die vertreedt en verscheurt, vers 7. Naar zij stil en zachtmoedig en mededeelzaam zijn jegens degenen, die de waarheid beminnen en dus aannemen, zijn zij stoutmoedig als een leeuw in hun getuigen tegen de verdorvenheid des tijds en van de plaatsen, waarin zij leven, en sterk als een leeuw, door de kracht Gods, om hun geestelijke vijanden te weerstaan en te overwinnen. De wapens van hun strijd zijn krachtig door God tot neerwerping van de sterkten, 2 Corinthiers 10:i. Zij zullen een moed hebben, die niet zullen kunnen tegenspreken noch weerstaan allen, die zich tegen hen zetten, Lukas 21:15, gelijk de leeuw verscheurt, en daar is niemand, die uit zijn hand redt. Wanneer het ongeloof zwijgt, en alle ongerechtigheid de mond gestopt wordt, wanneer zondaars overtuigd en bekeerd worden door de kracht van het Evangelie, door de leer van de predikers en de godzalige wandel van de belijders, dan is het overblijfsel van Jacob gelijk een

leeuw. Dit wordt in vers 8 verklaard: Uw hand zal verhoogd zijn boven uw wederpartijders, de kerk zal tenslotte de bovenhand houden over allen, die zich tegen haar verzetten. Haar vijanden zullen uitgeroeid worden, zij zullen ophouden, vijanden te zijn, hun vijandschap zal afgesneden worden. Christus' pijlen ter overtuiging zullen in hun hart dringen, zodat zij dodelijk getroffen worden, zij zullen zich aan Hem onderwerpen, Psalm 45:5, en gelukkig overwonnen en tot onderdanen gemaakt worden, Psalm 110:2.

III. Dat zij afgebracht zullen worden van hun vleselijk vertrouwen, dat hen misleid heeft, door Gods voorzienigheid zullen zij zulk een veiligheid genieten, dat zij geen vleselijke hulp meer behoeven, en door de genade Gods zullen zij de dwaasheid ervan leren inzien. Het was zonde in Israël, dat zij zich ruimschoots van paarden en wagens voorzagen, en waarzeggers en afgodendienaars waren, Jesaja 2:6-8. Maar hier wordt beloofd, dat zij ze niet meer zullen aanzien. De rust van Christus' koninkrijk is met die belofte bedoeld, die dit woord verklaart, Zacheria 9:10. En Ik zal de wagens uit Efraïm uitroeien, en de paarden uit Jeruzalem. Zie, het is grote genade verlost te worden van die dingen, waarop wij ons vertrouwen stelden in plaats van op God, die wij tot onze arm gesteld, en achter welke wij afgehoereerd hebben. Laat ons de bijzonderheden nagaan:

1. Zij hadden op paarden en wagens vertrouwd en ze vermenigvuldigd, Psalm 20:8 maar nu zal God hun paarden uit het midden van hen uitroeien, en hun wapens verdoen, gelijk David, 2 Samuel 8:10, de wagenpaarden ontzenuwde. Zij zullen ze niet langer bezitten, om niet verzocht te worden, er weer op te vertrouwen.

2. Zij hadden op hun sterkten en ommuurde steden vertrouwd en gemeend, daarbinnen veilig te zijn, maar God zal zorgen, dat ze afgebroken zullen worden, vers 10. Ik zal de steden van uw land uitroeien, en Ik zal uw vestingen afbreken. Zij zullen ze tot woonsteden en niet tot garnizoen- of wapenplaatsen gebruiken, maar God wil alleen hun toevlucht, hun hoog vertrek, hun Verlosser zijn.

3. Velen van hen hadden hun vertrouwen gesteld op het woord en de raad van bezweerders, tovenaars en goochelaars, maar God zal die afsnijden, niet alleen als zwakke stutten, die niet sleuren konden, maar tevens als goddeloosheden, die hen ten val konden brengen, vers 11. En Ik zal de toverijen uit uw hand uitroeien, zodat gij er niet langer gebruik van kunt maken, en gij zult geen goochelaars hebben, want gij zult gewaar worden, dat al hun beweringen bedrog zijn. Het recht van het land zal ze, overeenkomstig de wet, afsnijden, Leviticus 20:27. De prediking des Evangelies bracht de mensen terug van ijdele kunsten, Handelingen 19:19.

4. Velen onder hen hadden tot het werk van hun handen gezegd: "gij zijt onze goden": maar nu zal de afgoderij afgeschaft en verlaten worden, vers 12. Ik zal uw gesneden beelden en uw opgerichte beelden uit het midden van u uitroeien, zowel de verplaatsbare als de vaste, zij zullen verdaan worden door de macht van Mozes' wet en verlaten door de macht van Christus' Evangelie, zodat gij u niet meer zult neerbuigen voor het werk van uw handen, maar beschaamd zult staan, dat ge u ooit zo hebt laten bedriegen. Onder andere monumenten van afgoderij zal Ik voorts uw bossen uit het midden van u uitroeien, vers 13. Die zijn geplant en onderhouden ter ere uwer afgoden en in hun dienst misbruikt, er was bevolen ze te verbranden, Deuteronomium 12:2, 3, en zo niet, dan zal God ze uitroeien, zodat ze er niet meer op konden vertrouwen. En Ik zal uw steden verdelgen, de steden namelijk, die de afgoden gewijd waren, tot mesthopen of iets dergelijks maken, omdat ze daarvan bescherming verwacht hadden.

IV. Dat zij, die zich tegen het Evangelie van Christus zouden blijven verzetten en het verbond met hun afgoderijen en toverijen bestendigen, onder Gods toorn zouden vallen en erdoor verteerd worden, vers 14. En Ik zal in toorn en grimmigheid wrake doen aan de heidenen, dat is, aan het heidendom, die niet hoven, de afgoderij zal teniet, en de afgodendienaars beschaamd worden. Ik zal wraak doen over de heidenen, die niet gehoord hebben (gelijk sommigen vertalen), of niet wilden horen en de leer van Christus aannemen. God zal Zijn Zoon of de nek of het hart van Zijn vijanden geven, om ze of de voetbank van Zijn voeten of Zijn vrienden te maken.

HOOFDSTUK 6

- 1 Hoort nu, wat de HEERE zegt: Maak u op, twist met de bergen, en laat de heuvelen uw stem horen.
- 2 Hoort, gij bergen! den twist des HEEREN, mitsgaders gij sterke fondamente der aarde! want de HEERE heeft een twist met Zijn volk, en Hij zal Zich met Israel in recht begeven.
- 3 O Mijn volk! wat heb Ik u gedaan, en waarmede heb Ik u vermoeid? Betuig tegen Mij.
- 4 Immers heb Ik u uit Egypteland opgevoerd, en u uit het diensthuis verlost; en Ik heb voor uw aangezicht henen gezonden Mozes, Aaron en Mirjam.
- 5 Mijn volk! gedenk toch wat Balak, de koning van Moab, beraadslaagde, en wat hem Bileam, de zoon van Beor, antwoordde; en wat geschied is van Sittim af tot Gilgal toe, opdat gij de gerechtigheden des HEEREN kent.
- 6 Waarmede zal ik den HEERE tegenkomen, en mij bukken voor den hogen God? Zal ik Hem tegenkomen met brandofferen, met eenjarige kalveren?
- 7 Zou de HEERE een welgevallen hebben aan duizenden van rammen, aan tien duizenden van oliebeken? Zal ik mijn eerstgeborene geven voor mijn overtreding, de vrucht mijns buiks voor de zonde mijner ziel?
- 8 Hij heeft u bekend gemaakt, o mens! wat goed is; en wat eist de HEERE van u, dan recht te doen, en weldadigheid lief te hebben, en ootmoediglijk te wandelen met uw God?
- 9 De stem des HEEREN roept tot de stad (want Uw Naam ziet het wezen): Hoort de roede, en wie ze besteld heeft!
- 10 Zijn er niet nog, in eens ieders goddelozen huis, schatten der goddeloosheid en een schaarse efa, dat te verfoeien is?
- 11 Zou ik rein zijn, met een goddeloze weegschaal en met een zak van bedriegelijke weegstenen?
- 12 Dewijl haar rijke lieden vol zijn van geweld, en haar inwoners leugen spreken, en haar tong bedriegelijk is in haar mond;
- 13 Zo zal Ik u ook krenken, u slaande, en verwoestende om uw zonden.
- 14 Gij zult eten, maar niet verzadigd worden, en uw nederdrukking zal in het midden van u zijn; en gij zult aangrijpen, maar niet wegbrengen, en wat gij zult wegbrengen, zal Ik aan het zwaard overgeven.
- 15 Gij zult zaaien, maar niet maaien; gij zult olijven treden, maar u met olie niet zalven, en most, maar geen wijn drinken.
- 16 Want de inzetten van Omri worden onderhouden, en het ganse werk van het huis van Achab; en gij wandelt in derzelve raadslagen; opdat Ik u stelle tot verwoesting, en haar inwoners tot aanfluiting; also zult gij de smaadheid Mijns volks dragen.

Na de kostelijke beloften van de twee voorgaande hoofdstukken, in betrekking tot het koninkrijk van de Messias, wordt de profeet nu weer bevolen, Israël zijn zonden voor ogen te stellen, om het te overtuigen en te verootmoedigen, als de noodzakelijke voorwaarde om de weg te banen voor de troost van het Evangelie van de genade. Christus' voorloper was een boetprofeet, hij predikte geloof en bekering en bereidde Hem zo de weg. Hier,

I. Brengt God een aanklacht tegen Zijn volk voor om hun zwarte ondankbaarheid en de slechte vergelding, die het Hem voor Zijn gunsten had gegeven, vers 1-5.

II. Hij toonde hun de verkeerde weg, die zij insloegen als zij van zonde overtuigd werden, en de dwaze voorstellen, die zij deden als antwoord op Zijn beschuldiging, en welke weg zij hadden behoren te bewandelen, vers 6-8.

III. Hij wekt ze op, de stem van Zijn oordelen te beluisteren en stelt hun hun zonden ordentelijk voor ogen, waarvan Hij voortgaat hen aan te klagen, vers 9, hun ongerechtigheid, vers 10-15, en hun afgoderij, vers 16 voor welke zonden zij ten ondergang gedoemd waren.

Micha 6:1-16

Hier,

I. Vinden wij de inleiding tot de boodschap, hoogst ernstig, om hun grootste oplettendheid op te wekken.

1. Het volk wordt bevolen, te horen: *Hoort nu, wat de Here zegt*. Wat de profeet zegt, zegt hij in Gods naam, zij zijn derhalve verplicht te luisteren, niet naar het woord van een sterfelijk, zondig mens, maar naar het woord van de heilige, levende God. *Hoort nu* wat Hij zegt, want Hij wil gehoord worden.

2. De profeet wordt bevolen, met volle ernst te spreken en nadruk op zijn woorden te leggen. *Maak u op, twist met de bergen, en laat de heuvelen uw stem horen*, indien dat mogelijk ware, twist met de bergen en heuvelen van Juda, dat is, met de bewoners van die bergen en heuvelen. Sommigen menen, dat vooral bedoeld worden de bergen en heuvelen, waarop zij de afgoden hadden gediend, en die dus verontreinigd waren. Maar liever moet de betekenis heel algemeen genomen worden, gelijk blijkt uit zijn oproep, niet alleen tot de bergen, maar ook tot *de sterke fundamenten van de aarde*, gelijk het vervolg van Zijn last aanwijst. Zo wordt bedoeld,

a. De ernst van de profeet op te wekken, hij moet met zoveel kracht spreken, alsof ook de bergen en heuvelen het moeten horen, hij moet *luid spreken en niet sparen*. Wat hij te zeggen had, moet hij, in Gods naam, voor de bergen, in het openbaar uitroepen, als een, die niet beschaamd of bevreesd is, zijn boodschap over te brengen, hij moet spreken als iemand, wiens eigen belang ermede gemoeid is, als iemand, die uit zijn hart tot het hart van zijn hoorders wenst te spreken.

b. De dwaasheid van het volk bloot te leggen, *laat de heuvelen uw stem horen*, want dit onverstandig volk wil niet horen, wil geen acht geven. Laat de rotsen, *de fundamenten van de aarde*, die geen oren hebben, horen, nu Israël, dat wel oren heeft, niet horen wil. Het is een oproep aan de bergen en heuvelen, laat die getuigen dat Israël gewaarschuwd is en goede raad heeft ontvangen, maar niet heeft willen luisteren. Zo begint Jesaja: " *Hoort, gij hemelen! en neem ter ore, gij aarde! oordeelt toch tussen Mij en Mijn wijngaard*, Jesaja 1:2, 5:3.

II. De boodschap zelf is aangrijpend. Hij moet de gehele wereld doen weten, dat God met Zijn volk een twist heeft, en alle reden om het te dagvaarden. Hun overtredingen zijn openbaar, en daarom worden ook de punten van de aanklacht openbaar gemaakt. Let er op dat *de Here een twist heeft met Zijn volk en Zich met Israël in het recht zal begeven*, door Zijn profeten en Zijn handelingen met hen pleiten zal en Zijn goed recht bewijzen. Zie,

1. De zonde verwekt een twist tussen God en de mens. De rechtvaardige God heeft een aanklacht tegen iedere zondaar, een schuldvordering, een twist, een aanklacht van overtreding, een aanklacht van lastering.

2. Als Israël, Gods eigen, uitverkoren volk Hem door zonde tot toorn verwekt, dan zal Hij het laten weten, dat Hij een twist met hen heeft, Hij ziet de zonde in hen, en dit wekt Zijn heilig ongenoegen, ja, hun zonde is Hem groter gruwel dan de zonde van andere volken, daar ze groter belediging van Zijn Geest en groter oneer voor Zijn naam is.

3. God zal pleiten met degenen, tegen wie Hij een aanklacht heeft, pleiten met Zijn volk Israël, opdat het overtuigd en Hij gerechtvaardigd wordt. Aan het einde van het vorige hoofdstuk twistte Hij met de heidenen in toorn en grimmigheid, dat Hij ze zou verdoen, hier twist Hij met Israël in medelijden en barmhartigheid om het tot bekering te brengen: *Komt nu en laat ons samen rechten*. God redeneert met ons, om ons te leren, met ons zelf te redeneren. Zie de rechtvaardigheid van Gods zaak, ze mag nagegaan worden, de zondaren zullen zelf genoopt worden, hun eigen vonnis uit te spreken en te erkennen dat hun wegen onrecht, maar des Heren wegen recht zijn, Ezechiël 18:25. Nu,

a. Daagt God hen uit, aan te tonen wat Hij gedaan heeft om hun aanleiding te geven, Hem te verlaten. Zij waren tegen God opgestaan en hadden Hem verlaten, maar hadden zij reden gehad, zo te doen? vers 3: "0 Mijn volk! wat heb Ik u gedaan? en waarmede heb Ik u vermoeid? Als onderdanen hun vorst trouw bewijzen, dan zullen zij beweren, gelijk de tien stammen, die tegen Rehabeam opstonden, dat hun juk te zwaar is, maar kunt gij zo iets voorwenden? Wat heb Ik u gedaan, dat onrechtvaardig of liefdeloos was? Waarmede heb Ik u vermoeid? Met dienstverrichting of afpersing van cijns? "Heb Ik u Mij doen dienen met spijsoffer?" Jesaja 43:23. " Wat voor onrecht hebben uw vaders aan Mij gevonden?" Jesaja 2:5. Hij heeft ons nooit bedrogen, noch onze verwachting van Hem teleurgesteld, ons nimmer onrecht gedaan of oneer over ons gebracht. Waarom dan doen wij Hem onrecht en brengen oneer over Hem en maken Zijn verwachtingen van ons te schande? Hier is een uitdaging aan allen, die ooit in Gods dienst gestaan hebben, om te getuigen tegen Hem, indien zij iets hebben gevonden of Hem een harde Meester, die iets onredelijks vraagt.

b. Wilt zij niets konden aanwijzen, dat Hij tegen hen zou gedaan hebben, zal Hij hun tonen hoeveel zij tegen Hem gedaan hebben, wie zij steeds verplicht waren geweest, te dienen, vers 4, 5. Hun wordt hier geboden, en ons met hen, een eind weegs terug te zien en Gods gunst op te merken, ze moeten zich de vorige dagen herinneren, de eerste dagen toen zij tot een volk werden, en de grote dingen, die God toen voor hen verricht had.

A. Toen Hij hen uit Egypte, uit de diensthuis, opvoerde, vers 4. Zij waren tevreden met hun slavernij en bijna verzot op hun ketenen, om wille van knoflook en ajuinen en pompoenen waarvan zij overvloed genoten. Maar God had ze opgevoerd, had hun begeerte naar vrijheid ingeboezemd en ze met een vast voornemen gewapend om met vastberadenheid hun ketenen af te schudden. De Egyptenaren hadden hen vastgehouden en niet willen laten gaan, maar God had hen verlost, niet tegen een losprijs, maar met een sterke arm, uit het *diensthuis het huis van de dienstbaarheid of slavernij*. Hetzelfde woord wordt hier gebruikt, dat ook in de aanhef van de Tien Geboden gevonden wordt, hetwelk te kennen geeft, dat dezelfde overweging, die ons tot vervulling van onze plicht roept, ook gelden zal, als wij die verzaken, om onze zonde te verzwaren. Toen Hij ze uit Egypte opvoerde naar *een woeste huilende wildernis*, liet Hij ze niet zonder getuigen en niet zonder leiding maar zond voor hun aangezicht *Mozes, Aäron en Mirjam, de grote profetes* (naar de Chaldeeuwse parafrase luidt), Mozes, de grote profeet van het Oude Testament Aaron, zijn profeet, Exodus 7:1, en Mirjam, de profetes, Exodus 15:20. Zie, wanneer wij Gods vroegere barmhartigheid gedenken, moeten wij de liefde en zorg van goede onderwijzers en leidlieden van onze Jeugd niet vergeten. Laat ook die vermeld worden, tot Gods eer, die voor ons heengingen en zeiden: "Dit is *de weg, wandelt in dezelve!*" God was het, die ze zond om de weg des Heren en Hem een volk te bereiden.

B. Toen Hij ze binnen Kanaän bracht. God heeft Zichzelf niet minder verheerlijkt en geëerd in hetgeen Hij gedaan heeft, toen Hij ze in het land hunner rust gebracht had, dan toen Hij ze uit

het land van de slavernij had opgevoerd. Toen Mozes, Aaron en Mirjam gestorven waren, bleef Hij dezelfde. Laat hen bedenken wat God toen voor hen heeft gedaan. Eerst heeft Hij de boze plannen van Balak en Bileam tegen hen verijdeld door Zijn heerschappij over hart en tong van de mensen, vers 5. Laat hen bedenken, *wat Balak, de koning van Moab, tegen hen beraadslaagde*, welk kwaad hij tegen Israël smeedde en dacht uit te voeren, toen het in de velden Moabs gelegerd was, Balak wilde het volk doen *vloeken* om het van zijn God te scheiden en aan Zijn bescherming te onttrekken. Te midden van de heidenen, toen zij de volken Kanaän beoorloogden. en deze trachtten, hen door toverij en op andere manier van Gods hulp te vervreemden, gelijk men eens Troje van zijn Palladium wilde beroven. Macrobius heeft een hoofdstuk geschreven "de ritu evocandi Deos, over de plechtigheid, waarmede de goden moeten uitgeroepen worden." Balak wilde dat tegen Israël beproeven, maar bedenkt *wat Bileam, de zoon van Beor, hem antwoordde*, hoe lijnrecht in strijd met zijn eigen bedoeling en wens. In plaats van Israël te vloeken, zegende hij het, tot grote ergernis en toorn van Balak. Laat hen de boosaardigheid van de heidenen tegen hen gedenken en daarom nimmer *de weg van de heidenen leren* noch zich met hen verbinden. Laat hen Gods vriendelijkheid voor hen gedenken, hoe Hij *de vloek in een zegen verkeerde, omdat de Here uw God u liefhad*, Deuteronomium 23:5, en verlaat Hem daarom nimmer. Zie, de plannen tegen Gods kerk, door haar vijanden beraamd, moeten nooit uit haar geheugen gaan, tot eer van de Beschermheer van de kerk, die het antwoord van de tong met de schikkingen des harten in tegenspraak kon brengen, Spreuk. 16:1.

Ten tweede door ze van *Sittim*, hun laatste legerplaats buiten Kanaän, *naar Gilgal*, hun eerste verblijfplaats binnen Kanaän, te brengen. Daar was het, tussen Sittim en Gilgal, dat, na Mozes' dood, Jozua een type van Christus, verwekt werd om Israël in het bezit van het beloofde land te stellen en hun oorlogen te voeren. Daar gingen zij door de Jordaan op het droge en vernieuwden het verbond van de besnijdenis. Deze barmhartigheden Gods mochten zij herdenken, opdat zij *de gerechtigheden des Heren kenden*, die Hij betoond had in de verdelging van de Kanaänieten, en Zijn goedertierenheid, als Hij Zijn volk Israël rust gaf, en Zijn trouw aan de belofte, die Hij hun vaders gegeven had. De herinnering aan alles wat God gedaan had, kon hen van al die deugden Gods overtuigen en hen opwekken om Hem te dienen. Ook kunnen zij betrekking hebben op de twist tussen God en Israël, laat Israël de vele gunsten Gods, aan zijn vaders bewezen gedenken en die vergelijken met zijn eigen ondankbaar gedrag jegens Hem, opdat het *de gerechtigheden des Heren kenne* in Zijn twist met hen, en het blijke, dat het recht op Zijn zijde is. Zijn wegen zijn recht, want "Hij zal rechtvaardig zijn als Hij spreekt en rein, wanneer Hij richt," Psalm 51:6..

Hier is een voorstel tot bevrediging tussen God en Israël, de partijen, die in het begin van dit hoofdstuk met elkaar een geding hadden. Na het verhoor is vonnis gewezen, Israël is overtuigd van onrecht en ondankbaarheid jegens God, de misdaden, waarvan het beschuldigd was. Zijn schuld is te openbaar om ontkend te groot om verontschuldigd te worden, en daarom,

I. Zij drukken hun beroep uit, om, hoe dan ook, met God vrede te verlangen, vers 6, 7. *Waarmede zal ik de Heer tegenkomen?* Bewust van Gods recht in Zijn twist met hen en vrezende voor de gevolgen, begeerden zij te weten wat zij doen konden om met God verzoend te worden en Hem hun Vriend te maken. Zij wenden zich daartoe tot iemand, die hen goed kan inlichten, de profeet, des Heeren gezant door wiens dienst hun hun zonde duidelijk was geworden. Wie was zo geschikt als hij, die hun aangetoond had dat ze de rechte weg verlaten hadden, om hen daarop terug te brengen? Opmerkelijk is het, dat ieder voor zichzelf spreekt: "Waarmede zal ik de Heer tegenkomen?" Ieder de verdorvenheid van zijn eigen hart kennende,

vragen zij niet: Wat zal hij of zij doen? Maar: wat zal ik doen? Zie, diepe overtuiging van schuld en strafwaardigheid doet de mens zorgvuldig vragen naar vrede en vergiffenis, en dan en niet eer, begint er enige hoop te komen. Zij vragen, waarmede zij de Heer zullen tegenkomen, en zich bukken voor de hoge God. Zij geloven, dat er één God is, dat Hij JHWH is dat Hij is "de hoge God de Allerhoogste". Zij wier geweten overtuigd is, leren, van God met diep ontzeg te spreken terwijl zij daar vroeger minder op letten. Nu

1. Moeten wij komen voor God, Hij is de God, met Wien wij te doen hebben, wij moeten komen als onderdanen, Hem eer brengen, als bedelaars, die een aalmoes van Hem vragen, ja, Hem tegenkomen, als misdadigers, en om ons vonnis van Hem te ontvangen, Hem tegenkomen als onze Rechter.

2. Wanneer wij Hem tegenkomen, moeten wij ons voor Hem bukken, het is onze plicht, dat wij zeer nederig en eerbiedig zijn, als wij tot Hem naderen, er is geen kans, als wij ons niet aan Hem onderwerpen, met Hem twisten helpt ons niet.

3. Wanneer wij Hem tegenkomen, is het van het grootste belang, dat wij genade bij Hem vinden en door Hem aangenomen worden, de vraag is dus nu: "Waarmee kunnen wij Hem behagen?" Zie, al degenen, die hun eigen belang wel verstaan, kunnen niet anders dan begeren te weten, wat zij moeten doen om Gode te behagen, Zijn misnoegen te ontgaan en Zijn welwillendheid te verwerven.

4. Opdat God behagen in ons heeft, moet het onze zorg zijn, te wensen, dat de zonden waardoor wij Hem vertoornd hebben, weggenomen en verzoend worden. De vraag is hier: "Wat zal ik geven voor mijn overtreding, voor de zonde van mij ziel?" Zie, de overtreding, waaraan wij schuldig staan, is de zonde van onze ziel, want de ziel zondigt (zonder handeling van de ziel is er geen zonde), en de ziel lijdt eronder, het is de ziekte, de onreinheid, de krankheid van de ziel, waarin ze met de dood bedreigd wordt. "Wat zal ik geven voor mijn overtreding?" Wat zal worden aangenomen als voldoening van Zijn gerechtigheid, als herstel van Zijn eer? Wat zal mij tegen Zijn wraak beschutten?

5. Waarmede zal ik Hem tegenkomen? moet dus onze vraag zijn. Wij moeten niet ledig voor Hem verschijnen. Wat zullen wij meebrengen? Hoedanig moeten wij komen? In wiens naam mogen wij komen? Wij hebben in ons zelf niets, dat ons Hem aangenaam maakt, en moeten dus iets van een ander hebben. Met welke gerechtigheid zullen wij Hem dan tegenkomen?

II. Zij maken voorstellen om te kunnen komen. Hun vraag was zeer goed en recht, zoals wij allen moeten doen, maar hun voorstellen verraden hun onwetendheid, ofschoon ze hun ijver bewijzen. Laat ons ze nagaan:

1. Zij doen een hoog bod. Zij bieden aan.

a. Wat zeer rijk en kostbaar is: "duizenden rammen". God vorderde een ram ten zondoffer, zij bieden gehele kudden aan, hun gehele veestapel, zijn bereid zelf bedelaars te worden als ze maar met God vrede mogen hebben. Zij willen het beste brengen, dat ze hebben, rammen, de meeste van hun rammen, totdat het in de duizenden gaat lopen.

b. Wat hun zeer dierbaar is, en wat zij het minst gemakkelijk kunnen missen. Zij wilden tevreden zijn, zo ze "om hun overtreding hun eerstgeborene geven, indien die tot verzoening

werd aangenomen, en de vrucht van hun lijf voor de zonde van hun ziel." Voor degenen, die in hun overleggingen verijdeld waren geworden, scheen dit een geschikt offer ter verzoening van hun zonden, omdat hun kinderen een deel van hun zelf waren, daarom offerden de heidenen hun kinderen op, om hun vertoornde goden te bevredigen. Zie zij, die diep doordrongen zijn van hun zonde, en de boosheid van hun zonde van hun ellende en jammerlijke toestand zouden de gehele wereld willen geven, als ze er over konden beschikken, om vrede en vergeving te verwerven.

2. Toch is hun aanbod niet het rechte. Wel is waar, sommige van deze dingen waren door de ceremoniële wet voorgeschreven, bij voorbeeld de brandoffers op Gods altaar, éénjarige varren, rammen als zondoffer, olie voor het spijsoffer, maar deze alleen konden Gods misnoegen niet wegnemen. God had menigmaal verklaard, dat "gehoorzaamheid beter is dan offerande, opmerken dan het vette van de rammen dat Hij geen slachtoffer en offerande en brandoffers en zondoffers gewild had," Hebreëen 10:8. De wettelijke offeranden hadden hun betekenis naar de wet, om hun afbeelding van Christus' grote offer, maar overigens, het was onmogelijk, dat het bloed van stieren en bokken de zonde kon wegnemen. En wat de andere, hier genoemde, dingen aangaat.

a. Enkele zijn onuitvoerbare dingen, zoals tienduizenden van oliebeken, die de natuur in zo'n overvloed niet voortbrengt, wel water, omdat de mens dat allermeest nodig heeft, alle vredesvoorstellen, behalve die van het Evangelie zijn ongerijmd Een stroom van Jezus' bloed is meer dan tienduizenden van oliebeken.

b. Andere zijn goddeloze dingen, zoals de eerstgeborene en de vrucht van het lichaam, welke offers de schuld slechts zouden vermeederen en de zonde van de ziel erger maken. Hij, die diefstal haat in het offer, haat nog meer de moord en dan zo'n moord. Welk recht hebben wij op onze eerstgeborene en op de vrucht van ons lichaam? Behoren zij Gode niet toe? Zijn ze niet reeds de zijnen en voor Hem geboren? Zijn zij niet reeds van nature zondaars, en hun leven dus reeds verbeurd? Hoe kunnen zij dan een rantsoen voor ons wezen?

c. Zij zijn alle uitwendige dingen, deel van het lichamelijk bestaan, dat weinig nut doet en dat degenen, die er mee komen, niet volmaken kan.

d. Ze zijn alle onvoldoende, te gering om de schuld te dekken, zij kunnen aan de eis van de goddelijke gerechtigheid niet voldoen, noch het onrecht goedmaken, dat de zonde jegens Gods eer heeft begaan, noch dienen als vergoeding voor de heiliging des harten en hervorming des levens. De mens wil liever van alles afstand doen dan van zijn zonde, maar God neemt niets van hem aan dan juist de scheiding van de zonde.

III. God zegt hun duidelijk wat Hij begeert en dringt daarop aan bij degenen, die door Hem zullen aangenomen worden, vers 8. Hun geld zij met hen ten verderve, die menen, dat de vergiffenis van de zonde of Gods gunst daardoor gekocht wordt. Neen, "God heeft u bekend gemaakt, o mens! wat goed is." Ons wordt hier medegedeeld,

1. Dat God ons Zijn wil en Zijn mening bekend maakt, om ons kwaad te herstellen en ons doen te richten.

a. God zelf toont ons wat wij te doen hebben. Wij behoeven geen moeite te doen om voorstellen te verzinnen, de voorwaarden zijn reeds vastgesteld en bepaald. Hij, die wij hebben

beledigd, en Wien wij verantwoordelijk zijn, heeft ons getoond, op welke voorwaarden Hij Zich met ons verzoenen wil.

b. De mens is het, wie Hij dat heeft getoond, niet alleen aan u, o Israëel, maar aan u, O mens. Aan heidenen zowel als aan Joden, aan mensen, redelijke schepselen en in staat Gods openbaring te verstaan, niet aan de dieren, aan mensen, voor wie een geneesmiddel is bereid, niet aan duivelen, wier geval hopeloos is. Wat tot de mens in het algemeen, tot alle mensen overal gesproken is, moet door het geloof door ieder op zichzelf toegepast worden, alsof het tot iederen mens in het bijzonder gezegd ware. U, o mens! bij uw naam genoemd.

c. Het is de ontdekking van wat goed is en wat de Heer van ons eist. Hij heeft ons het doelwit aangewezen, waarnaar wij streven moeten, door ons te tonen wat goed is, waarin ons ware geluk bestaat. Hij heeft ons de weg gewezen, waarin wij moeten wandelen om dat doel te bereiken, door te tonen wat wij te doen hebben. Er is iets, dat God van ons vraagt te doen en Hem te wijden, en dat is het goede. Dat is goed in zich, er is een inwonende goedheid in zedelijke plichten, ook afgezien van het gebod. Zij zijn niet, gelijk de ceremoniële voorschriften, alleen goed omdat zij geboden zijn, maar geboden omdat zij goed zijn, overeenkomstig de eeuwige regel van goed en kwaad, die onveranderlijk is. Ze hebben ook onmiddellijk ons goed ten doel, onze gehoorzaamheid aan die geboden is niet slechts voorwaarde voor ons toekomstig geluk, maar evenzeer de bron van ons tegenwoordig geluk, "in het houden van die is grote loon," welk loon evenzeer komt na het houden ervan.

d. God heeft ons dat getoond, niet alleen bekend, maar ook duidelijk gemaakt. Hij heeft het ons ontdekt met zulk een overtuigende klaarlijkheid, dat er niets duisters meer in is.

2. Wat die ontdekking is. Het goede, dat God van ons eist, is niet een prijs, die wij voor onze zonde en onze aanneming bij God betalen moeten, maar de plicht te vervullen, die ons belang is nadat de vergeving is gekocht.

a. Wij moeten rechtvaardig zijn, ieder het zijne geven en laten, al naar onze verplichting jegens hem. Wij mogen niemand onrecht doen, maar allen recht, in betrekking tot hun goed, hun lichaam, hun ziel, hun goede naam.

b. Wij moeten weldadigheid liefhebben, niet alleen recht doen, maar ook vriendelijkheid bewijzen aan allen, die ze nodig hebben, en voor zover wij daarin in staat zijn. Niet alleen moeten wij weldadigheid bewijzen, maar ze bovendien liefhebben, het moet ons vermaak zijn, gelijk het Gods vermaak is, moeten blijde zijn, als wij daartoe gelegenheid hebben en het blijmoedig doen. Rechtvaardigheid gaat voor weldadigheid, want wij moeten niet weldadig zijn met hetgene wij door onrecht verkregen hebben, of waarmede wij onze schuld hebben te betalen. God haat de roof in het brandoffer.

c. Wij moeten ootmoedig wandelen met onze God Dit omvat al de geboden van de eerste tafel, gelijk de twee voorgaande artikelen alle geboden van de tweede tafel bevatten. Wij moeten de Heer onze God in verbond nemen, Hem verheerlijken en Hem als onze God aankleven, het onze aanhoudende zorg en taak maken, Hem welgevallig te zijn. Van Henochs wandelen met God wordt in Hebreeën 11:5 gezegd, dat het God behaagde. Wij moeten, in al onze handel en wandel, ons richten naar de wil van God, met Hem gemeenschap oefenen, en ons oefenen in godzaligheid. Dit moet in alle nederigheid geschieden, ons verstand gevangen gevende onder de waarheid Gods en onze wil onder Zijn geboden, wij moeten ons verootmoedigen om met

God te wandelen (zo luidt de Engelse kanttekening). Iedere gedachte moet ondergeschikt worden aan de gehoorzaamheid jegens God, indien wij in vrede en rust met Hem willen verkeren. Dat is het, wat God van ons vraagt, zonder dat is de kostelijkste dienst vergeefs offer, dit is meer dan alle brandofferen en slachtofferen.

Nadat God hun heeft aangetoond, hoe noodzakelijk het is, recht te doen, wijst Hij er hen nu op, dat zij onrecht gedaan hadden, en daar zij die aanklacht niet willen horen noch op de rechte weg terugkeren, gaat Hij nu voort.

Merk op,

I. Hoe de aanklacht wordt ingeleid, vers 9. God spreekt tot *de stad*, tot Jeruzalem, tot Samaria. Zijn *stem roept tot de stad* door Zijn knechten, de profeten, die *luide moesten roepen en niet sparen*. Zie, de stem des profeten is *des Heeren stem*, en die *roept tot de stad* en roept tot het land. *Roept de wijsheid niet?* Spreuken 8:1. Wanneer de zonde van een stad tot God roept, roept zij tegen de stad, en wanneer de oordelen Gods over een stad komen, roept Zijn stem eerst tot haar. Hij waarschuwt voordat Hij wondt, omdat Hij niet wil dat enigen verloren gaan. Merk nu op,

1. Hoe Gods stem door sommigen onderscheiden wordt. "De wijze zal Uw Naam zien" (Engelsche vertaling). Wanneer de stem Gods tot ons roept, kunnen wij daardoor Zijn Naam zien, kunnen onderscheiden waardoor Hij zich bekend maakt. Toch zien velen die niet, worden die niet gewaar, omdat zij er geen acht op slaan. "God spreekt eens of tweemaal, doch men let niet daarop, Job 33:14. Zij evenwel, die mannen van de wijsheid zijn, zien Zijn Naam en letten er op en maken er een goed gebruik van." Zie, het is een blijk van ware wijsheid, de Naam Gods in Zijn stem te onderkennen, en te verstaan wat het is, dat Hij ons zegt. "Wijsheid zal Uw Naam zien, en de wetenschap van de heiligen is verstand," Spreuken 9:10.

2. Wat deze stem van God tot allen zegt: "Hooft de roede, en wie ze besteld heeft. Hooft de roede, wanneer ze komt, hooft ze reeds op een afstand, voordat gij ze ziet en gevoelt, en ontwaakt om de Heer tegemoet te gaan in de weg van Zijn oordelen. Hooft de roede, wanneer ze gekomen is, wanneer ze u inderdaad getroffen heeft, wanneer gij de pijn gevoelt, hooft wat ze u te zeggen heeft, wat overtuiging, wat raad, wat waarschuwing ze u toespreekt. Zie, elke roede is besteld, en het is de stem van God, die gij in de roede horen moet, dat is goed voor degenen, die de taal van de roede verstaan, en een oog hebben voor Hem, die de roede besteld heeft." Zie, elke roede is besteld, van welke aard die zal zijn, waar ze zal neerkomen, en hoe lang ze drukken zal. "In elke beproeving volbrengt God, dat over ons bescheiden is," Job 23:14, en daarom moeten wij het oog op Hem slaan, en het oor Hem toewenden, wij moeten horen wat Hij door de beproeving ons te zeggen heeft. "Hoor het, en bemerk gij het voor u," Job 5:27. Het werk van de predikanten is de wegen Gods te verklaren en de mensen op te wekken en aan te moedigen, de lessen te leren, welke die wegen brengen.

II. Wat de oorzaak is van het geding, en welke dingen hun ten laste gelegd worden.

1. Zij werden van onrecht beschuldigd, een zonde tegen de tweede tafel van de wet. Zijn onder hen de kentekenen en middelen gevonden van bedriegelijke handelingen? Wat? na al die middelen, die God heeft aangewend om hun te leren recht te doen, handelen zij nu nog onrechtvaardiger? Het schijnt toch zo te zijn vers 10. *Zal Ik ze rein houden?* vers 11 (Engelse vertaling). Neen, dit is geen zonde, die zich met de belijdenis van reinheid verdraagt. Zij, die in

hun handeling oneerlijk zijn, missen het zegel van Gods kinderen en zullen nimmer rein gerekend worden, wat voor schijn van vroomheid zij ook aannemen. "Dwaalt niet, God laat zich niet bespotten." Wanneer iemand verdacht wordt van diefstal of bedrog, zendt de vrederechter iemand om zijn huis te doorzoeken. God doet dat als het ware hier Hij doorzoekt de huizen van deze burgers en vindt,

a. "Schatten van de goddeloosheid, overvloed van rijkdom, maar kwalijk verkregen, zonder kans op voorspoed, want schatten van de goddeloosheid doen geen nut," Spreuken 10:2.

b. Een schaarse efa, waarmede zij de armen verkochten en ze zo bedrogen.

c. Een goddeloze weegschaal en bedriegelijke weegstenen, waarmede hij, onder de schijn van te wegen wat zij verkochten, en de koper zijn gewicht te geven, hem het grootste oprecht aandeden, vers 11.

d. Degenen, die macht en rijkdom in hun hand hadden, misbruikten die tot verdrukking en afpersing: "De rijke lieden zijn vol van geweld, zij, die veel bezitten, wilden nog meer hebben en zijn in de gelegenheid dat doel te bereiken door de overvloed van hun rijkdom". Zij zijn vol van geweld, dat is: hebben hun huizen vol van door geweld verkregen goed.

e. Zij, die het voordeel niet bezaten, door hun rijkdom onrecht te doen, vonden toch middelen om degenen, met wie zij handelden, te bedriegen. Haar inwoners spreken leugen, als zij niet in staat zijn, kracht en geweld aan te wenden, dan gebruiken zij bedrog en leugen, haar inwoners spreken leugen, en haar tong is bedriegelijk in haar mond, zij deinzen voor geen opzettelijke leugen terug, als zij goede zaken kunnen doen. Sommigen vatten dit op als doelende op bedriegelijk spreken aangaande God, zeggende: "De Heer ziet ons niet, de Heer heeft het land verlaten."

2. Zij worden beschuldigd van afgoderij vers 16. *De inzettingen van Omri werden onderhouden, en het ganse werk van het huis van Achab.* Beide deze koningen waren goddeloos en *deden wat kwaad was in de ogen des Heren*, maar de goddeloosheid, die zij wettelijk invoerden, waaromtrent zij voorschriften gaven, het bijzondere werk van dat huis, was afgoderij. Omri wandelde in de weg van Jerobeam en in de zonden, waarmede deze Israël had doen zondigen, verwekkende de Heer, de God Israëls tot toorn, door hun ijdelheden, I Koningen 16:26, 31. Achab voerde de Baälsdienst in. Deze regeringen vielen enkele eeuwen voor de tijd, waarin Micha leefde, en toch was de goddeloosheid, die zij door wetten en voorschriften hadden bevestigd, tot op die dag gebleven, die wetten werden nog onderhouden en die voorschriften nog opgevolgd, en vorst en volk wandelden nog in hun raad, namen dezelfde maatregelen en volgden dezelfde politiek.

Merk op,

a. Dezelfde goddeloosheid woekerde voort van het ene tot het andere geslacht. Zonde is een wortel van bitterheid, spoedig geplant, maar minder gemakkelijk uitgerooid. De ongerechtigheid van vroeger eeuwen wordt menigmaal overgeplant op en gewroken aan volgende geslachten. Zij, die slechte wetten maken en slechte gebruiken invoeren, doordingen, die het nog niet geboren kind ten verderve kunnen slepen.

b. Het was er niet minder kwaad om in zichzelf, niet minder beledigend voor God en niet minder gevaarlijk, dat vorsten dat kwaad hadden ingevoerd en bestendig, en oversten erin waren voorgegaan. Al is de afgoderij door Omri wettelijk geregeld, door Achabs voorbeeld bestendig en door de navolging van vele geslachten tot vaste regel geworden, ze is de Heer daarom niet minder een gruwel en de ondergang voor Israël, want wetten noch gebruiken hebben gezag tegenover Gods Wet.

III. Welk oordeel daarover uitgesproken wordt. Schuldig bevonden aan deze misdaden, wordt nu over Israël dit vonnis geveld, dat de straf, waarvoor God het had gewaarschuwd, vers 9, nu wordt ten uitvoer gebracht, vers 13. *Zoo zal Ik u ook krenken, u slaande en verwoestende om uw zonden.* Gelijk zij de armen met de roede hunner verdrukking hadden geslagen, zo zou God hen slaan, dat zij ziek werden, ziek van hun onrechtvaardig verkregen goed, zodat zij de rijkdommen, die ze ingeslokt hadden, weder zouden uitspuwen, Job 20:15. Hun vonnis is,

1. Dat ze van wat zij bezitten heel geen genoeg of genot zullen hebben, het zal hun geen goed doen. Zij grepen naar meer dan genoeg, maar nu zij het hebben, zal het hun niet genoeg zijn om hen blijde en gelukkig te maken. Wat door bedrog en verdrukking verkregen is, kan niet met voldoening behouden of genoten worden.

a. Hun voedsel zal hen niet voeden: "Gij zult eten, maar niet verzadigd worden, of het voedsel zal niet verteren, omdat Gods zegen er aan ontbreekt, of omdat ziekte de eetlust roofdt, of de eetlust er is, maar door de een of andere oorzaak niet kan genuttigd worden, de gerechte straf voor degenen, die naar winst snakken en zo de weg naar de hel betreden". De mens kan overvoerd worden met de goede dingen van deze wereld en toch niet verzadigd worden Prediker 5:10, Jesaja 55:2.

b. Hun land zal hen niet beschermen noch herbergen: "Uw nederdrukking zal in het midden van u zijn, dat is, gij zult door inwendige troebelen en rampen gebroken en ten ondergang gevoerd worden, al komt geen buitenlandse macht u overvallen". God kan een volk onderdrukken door hetgeen in eigen boezem woelt en het verteren dooreen vuur in eigen boezem.

c. Zij zullen niet in staat zijn, wat zij hebben tegen een vreemde macht te beschermen, noch te herwinnen wat zij verloren hebben. Gij zult aangrijpen wat op het punt staat u afgenomen te worden, maar gij zult het niet kunnen vasthouden, zult de hand er naar uitsteken, maar het niet wegbrengen, niet terugkrijgen. Dat ziet op hun vrouwen en kinderen, die hun zeer dierbaar waren, van wie ze besloten waren nimmer te scheiden, maar er is geen helpen aan, ze gaan in ballingschap. Zie, wat wij het stevigst vasthouden, verliezen wij vaak het eerst, en het minst veilig is menigmaal wat wij het liefste hebben.

d. Wat zij tijdelijk nog behouden, wordt voor een toekomstigen slag bewaard: "Wat gij zult wegbrengen uit de hand des vijands, zal God aan het zwaard van een andere vijand overgeven, want God heeft meer dan één pijl op Zijn boog, als de ene zou missen, dan treft een andere."

e. Waarvoor zij gearbeid hebben, daarvan zullen zij genieten, vers 15. *Gij zult zaaien, maar niet maaien*, het zal verdorren of verbranden, en er zal niets te maaien zijn, een vijand zal komen en het voor zichzelf oogsten, of gij zult in gevangenschap geraken en het moeten overlaten aan gij weet niet wie. "Gij zult olijven treden maar u met olie niet zalven, omdat gij geen moed of lust zult hebben om aan sieraad of weelde te denken, wanneer alles in puin verandert". Gij zult most treden, maar geen wijn drinken, want er is nog plaats voor een

ongeluk tussen beker en lip. Zie, het is zeer grievend, wanneer onze verwachting teleurgesteld wordt, en geen genot te smaken van hetgeen, waarvoor wij ons moeite hebben gegeven. En dit zal de rechtvaardige straf zijn dergenen, die Gods verwachting aangaande hen hebben verijdeld en niet beantwoord aan de moeite, die God te hun behoeve genomen had. Zie dit is in de Wet bedreigd, Leviticus 26:16, Deuteronomium 28:30, 38 enz., vergelijk Jesaja 62:8, 9.

2. Dat alles wat zij hebben, eindelijk van hen zal genomen worden, vers 13. U *slaande en verwoestende om uw zonden*, en vers 16, *een verwoesting en aanfluiting*. De zonde brengt een natie tot verwoesting, en wanneer een volk, dat beroemd is en bloeit, verwoest wordt, dan is het voor de een eene verbazing en voordien ander een triomf, sommigen betreuren het, anderen lachen erom. "Alzoo zult gij de smaadheid van Mijn volk dragen." Dat zij het volk Gods waren, in naam en belijdenis, was hun een eer zolang zij zich hun plicht getrouw waarnamen en in Zijn liefde bleven, en al hun burenen beschouwden hen als zodanig. Maar nu zij zich verdorven en verwoest, om hun zonden en Gods oordelen hun land ten verderve gebracht hadden, maakte de omstandigheid, dat ze eens Gods volk waren geweest, hun smaad zoveel groter. Hun vijanden zullen zeggen: "Deze zijn het volk des Heeren", Ezechiël 36:20. Zie, als belijders van de godsdienst zich ten val brengen, zal die veel erger zijn dan van anderen, zij vooral zullen ten jongsten dage ontwaken tot versmaadheden en tot eeuwige afgrijzing, Daniël 12:2.

HOOFDSTUK 7

1 Ai mij! want ik ben, als wanneer de zomervruchten zijn ingezameld; als wanneer de nalezingen in den wijnoogst geschied zijn; er is geen druif om te eten; mijn ziel begeert vroegrijpe vrucht.

2 De goedertierene is vergaan uit het land, en er is niemand oprecht onder de mensen; zij loeren altemaal op bloed, zij jagen, een iegelijk zijn broeder, met een jachtgaren.

3 Om met beide handen wel dapper kwaad te doen, zo eist de vorst, en de rechter oordeelt om vergelding; en de grote spreekt de verderving zijner ziel, en zij draaien ze dicht ineen.

4 De beste van hen is als een doorn; de oprechtste is scherper dan een doornheg; de dag uwer wachters, uw bezoeking, is gekomen; nu zal hunlieder verwarring wezen.

5 Geloof een vriend niet, vertrouwt niet op een voornaamsten vriend; bewaar de deuren uws monds voor haar, die in uw schoot ligt.

6 Want de zoon veracht den vader, de dochter staat op tegen haar moeder, de schoondochter tegen haar schoonmoeder; eens mans vijanden zijn zijn huisgenoten.

7 Maar ik zal uitzien naar den HEERE, ik zal wachten op den God mijns heils; mijn God zal mij horen.

8 Verblijd u niet over mij, o mijn vijandin! wanneer ik gevallen ben, zal ik weder opstaan; wanneer ik in duisternis zal gezeten zijn, zal de HEERE mij een licht zijn.

9 Ik zal des HEEREN gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd; totdat Hij mijn twist twiste, en mijn recht uitvoere; Hij zal mij uitbrengen aan het licht; ik zal mijn lust zien aan Zijn gerechtigheid.

10 En mijn vijandin zal het zien, en schaamte zal haar bedekken; die tot mij zegt: Waar is de HEERE, uw God? Mijn ogen zullen aan haar zien; nu zal zij worden tot vertreding, als slijk der straten.

11 Ten dage als Hij uw muren zal herbouwen, te dien dage zal het besluit verre heengaan.

12 Te dien dage zal het ook komen tot u toe, van Assur af, zelfs tot de vaste steden toe; en van de vestingen tot aan de rivier, en van zee tot zee, en van gebergte tot gebergte.

13 Maar dit land zal worden tot een verwoesting, zijner inwoners halve, vanwege de vrucht hunner handelingen.

14 Gij dan, weid Uw volk met Uw staf, de kudde Uwer erfenis, die alleen woont, in het woud, in het midden van een vruchtbaar land; laat ze weiden in Basan en Gilead, als in de dagen van ouds.

15 Ik zal haar wonderen doen zien, als in de dagen, toen gij uit Egypteland uittoogt.

16 De heidenen zullen het zien, en beschaamd zijn, vanwege al hun macht; zij zullen de hand op den mond leggen; hun oren zullen doof worden.

17 Zij zullen het stof lekken, als de slang; als kruipende dieren der aarde, zullen zij zich beroeren uit hun sloten; zij zullen met vervaardheid komen tot den HEERE, onzen God, en zullen voor U vrezten.

18 Wie is een God gelijk Gij, Die de ongerechtigheid vergeeft, en de overtreding van het overblijfsel Zijner erfenis voorbij gaat? Hij houdt Zijn toorn niet in eeuwigheid; want Hij heeft lust aan goedertierenheid.

19 Hij zal Zich onzer weder ontfermen; Hij zal onze ongerechtigheden dempen; ja, Gij zult al hun zonden in de diepten der zee werpen.

20 Gij zult Jakob de trouw, Abraham de goedertierenheid geven, die Gij onzen vaders van oude dagen af gezworen hebt.

In dit hoofdstuk

I. Betreurt de profeet, in naam van de kerk, op droevige wijze het vreselijk verval van de godsdienst in de tijd, waarin hij leeft, en de zondvloed van goddeloosheid en zedeloosheid, die het volk overstelpt, alle verschil uitwischt en alle staketsels neerwerpt, die wat recht en heilig is, nog beschermden, vers 1-6.

II. Om wille van de kerk beschrijft de profeet de troost, die haar in zo'n tijd verkwikt, en geeft raad wat te doen.

1. Zij moet het oog op God gevestigd houden, vers 7.

2. Zij moet moedig stand houden tegenover de onbeschaamdheid des vijands, vers 8-10.

3. Zij moet geduldig de verwijten van haar God dragen, vers 9.

4. Zij moet niet anders verwachten, dan dat de moeilijkheden lang zullen duren en trachten, er zich zo goed mogelijk in te schikken, vers 11-13.

5. zij moet uit Gods beloften moed scheppen, in antwoord op de gebeden van de profeet, vers 14, 15.

6. Zij moet de val van haar vijanden tegemoet zien, die nu over haar triomferen vers 16, 17.

7. Zij moet zelf zegevieren in de genade en barmhartigheid des Heeren, en in Zijn verbond vers 18-20, met dit troostvolle woord besluit de profeet.

Micha 7:1-20

Dit is zulk een beschrijving van de slechte tijden als, naar sommigen menen, kwalijk voegen bij de tijd van Hizkia, toen deze profeet profeteerde, en daarom is ze eer een voorspelling van wat onder de regering van Manasse zou volgen. Maar waarschijnlijker geldt ze de dagen van Achab (want onder diens regering begon hij te profeteren, Hoofdstuk 1:1 of de beginjaren van Hizkia, voordat deze zijn reformatie aanving, ja, in zijn beste dagen, toen hij zoveel had gedaan om de verdorvenheid te doen ophouden, was er nog heel wat ongerechtigheid overgebleven. De profeet roept uit: Ai mij! Hij weeklaagt, dat hij in zo'n ontaarde tijd leeft, en acht het eene grote ramp, te midden van een volk te wonen, dat snel zijn ondergang tegemoet ging, waarin menig godvrezende inbegrepen zou worden. Daarom roept ook David uit: "O wee mij, dat ik een vreemdeling ben in Mesech!" Psalm 120:5. Hij klaagt,

1. Dat er zo weinig godzalige mensen gevonden werden, zelfs onder die Gods volk waren, en dit was zijn kracht: "De goedertierene is vergaan uit het land, het land Kanaän het was een goed land, een gans richtig land," Jesaja 26:10, maar er waren weinig goede mensen in en geen enkele oprechte, er is niemand oprecht onder de mensen, vers 2. De *goedertierene*, de *godzalige*, de *barmhartige*, het woord bevat dat alles. Zij zijn ten volle goedertieren mensen, die God vrezen en barmhartig en welwillend jegens mensen zich gedragen, die weldadigheid liefhebben en met God wandelen. Die *goedertierenen* zijn vergaan, die weinige oprechten, die enige tijd tevoren een sieraad van hun land waren, zijn gestorven en heengegaan, en niemand heeft hun ledige plaatsen ingenomen, niemand is in hun plaats opgestaan, de eerlijkheid is verjaagd, en een goedertierene ontmoet men niet meer. Degenen, die een godsdienstige opvoeding hadden genoten, zijn ontaard en even slecht geworden als de ergsten, "de goedertierene ontbreekt," Psalm 12:2. Dit wordt opgehelderd door een gelijkenis, vers 1 :*Ik ben als wanneer de zomervruchten zijn ingezameld*, het was even moeilijk een goedertierene te vinden als een zomervrucht te ontdekken (die de beste en edelste waren en daarom zorgvuldig ingezameld werden), wanneer de oogst voorbij is. De profeet zegt bijna, gelijk Elia eenmaal aan de Horeb, 1 Koningen 19:10 : "Ik alleen ben overgebleven. Goedertierenen, die in menigte moeten gevonden worden, zijn nu "gelijk een nalezing van de wijnoogst", Jesaja 17:6, hier en daar een druif. Gij kunt er nooit een aantal bijeen vinden, maar ontmoet hier en daar een enkelen. Er is geen druif om te eten, terwijl de beste en volste trossen juist die zijn, welke in groten getale bij elkander groeien. Sommigen denken, dat dit niet alleen op het kleine getal van de goedertierenen ziet, maar dat de weinigen, die overgebleven waren en voor goedertierenen gehouden werden, weinig betekenden, als kleine verdroogde druiven, een overschot door de plukker niet alleen, maar ook door de nalezer de moeite van te plukken niet waardig gekeurd. Wanneer de profeet die algemene ontaarding beschouwt, dan begeert zijn ziel vroegrijpe vrucht, hij begeert zulke waardige goedertierenen te zien als in vroeger jaren, die toen het sieraad van hun tijd waren en de uitnemendste van zijn tijd zo ver overtroffen als de vroegrijpe en zomervruchten de latere, die nooit tot volle wasdom komen. Wanneer wij horen en lezen van de wijsheid en de ijver, de nauwgezetheid en de teergevoeligheid, de vroomheid en liefde van de belijders in vroeger eeuwen, en het omgekeerde opmerken in onze eigen tijd, dan moeten wij wel neerzitten en zuchtend uitroepen: "O, dat dat eerste Christendom weer herleefde!" Waar zijn de eenvoud en degelijkheid dergenen, die ons zijn voorgegaan? Waar zijn de Israëlieten, waarlijk zonder bedrog? Onze ziel verlangt er naar, maar vergeefs. De gouden eeuw is voorbij, onherroepelijk, wij moeten ons zo goed mogelijk in de onze schikken, want wij zullen zulke tijden waarschijnlijk niet beleven.

2. Dat er zoveel goddeloos, boos volk onder hen was, niet alleen die geen goed deden, maar menigten dergenen, die zoveel zij konden kwaad uitvoerden. "Zij loeren altemaal op bloed, zij jagen, een ieder zijn broeder, om zelf voordeel te behalen, storen zij zich aan geen onrecht, zelfs niet als het hun burens en naaste betrekkingen geldt". Zij handelen als waren zij in staat van oorlog, en macht het enige recht. Zij zijn voor hun burens als roofdieren, want zij loeren altemaal op bloed als leeuwen en tijgers. Zij dorsten ernaar, en het is hun onverschillig, of zij iemands bestaan of leven aantasten, als zij zelf maar winst kunnen behalen, zij loeren op iedere gelegenheid om dat te doen. Hun burens zijn hun als roofdieren, want zij jagen, een ieder zijn broeder, met een jachtgaren, zij vervolgen ze als schadelijke schepselen, geboren om gevangen en gedood te worden, al zijn ze ook onschuldig, en zelfs uitnemende mensen. Wij zeggen van iemand, die buiten bescherming van de wet is gesteld: "Caput gerit lupinum", hij moet gejaagd worden als een wolf, of zij jagen hen na als wild om zich een goed maal te bereiden, zij hebben duizend vervloekte kunsten om een ander te verstrikken en ten val te brengen, ten einde zelf voordeel te bejagen. Zo doen zij met beide handen wel dapper kwaad, hun hart begeert het, hun hoofd overlegt het en beide handen voeren het uit. Zie, hoe naarstiger iemand een zondig voornemen volbrengt, hoe meer moeite het hem kost, hoe grievender het is.

3. Dat de overheid, die krachtens hun ambt de beschutters en beschermers van het recht hadden moeten zijn, de bedenkers en bevorderaars van onrecht waren: Om met beide handen wel dapper kwaad te doen, om het aan te moedigen en te steunen, zo eist de vorst, en de rechter oordeelt om vergelding, voor omkoperij, waarmede zij gehuurd willen worden om al hun macht aan te wenden tot ondersteuning en uitvoering van allerlei kwaad met beide handen. Zij doen kwaad met beide handen, zo lezen sommigen, zij doen kwaad met veel sluwheid en handigheid, en prijzen zichzelf daarom. Anderen lezen: Om kwaad te doen hebben zij beide handen (zij grijpen elke gelegenheid aan om kwaad te doen), maar om goed te doen vragen vorst en rechter eene vergelding, want zij doen geen goed, tenzij ze er voor betaald worden. De grote man, die rijkdom en macht heeft om goed te doen, schaamt zich niet, zijn goddeloos opzet in vereniging met de vorst en de rechter, die hem gaarne steunen en bijstaan, uit te voeren. Zij draaien ze dicht ineens, zij maken de zaak ingewikkeld, of vol mazen (gelijk enkelen het verstaan), zij verbergen het recht in een mist, zodat zij de zaak kunnen draaien gelijk zij willen. Het staat slecht met een volk, wanneer zijn vorsten, rechters en grote mannen samenspannen om het recht te verkeren. En de beschrijving, van hen gegeven, is somber vers 4: *De beste van hen is als een doorn, de oprechtste is scherper dan een doornheg*, het is gevaarlijk, met hen van doen te hebben, "zij worden weggeworpen, omdat men ze met de hand niet kan vatten," 2 Samuel 23:6, 7, hij zal zijn hand zeker schrammen en zijn klederen ophalen, en zijn ogen lopen groot gevaar. En wanneer dat van de besten en oprechtsten gezegd wordt, wat zullen dan de ergsten zijn? Wanneer het zover gekomen is, dan is de dag van uw wachter, dat is: gelijk volgt, uw bezoeking gekomen, omdat hun profeten, die God als wachters over hen had gesteld, hen dikwijls voor die dag hadden gewaarschuwd. Wanneer alle vlees zijn weg verdorven heeft, zelfs de vroomste, wat kan dan anders verwacht worden dan de dag van de bezoeking, een zondvloed van oordelen, als die, welke de oude wereld toen de aarde met wrevel vervuld was, heeft verdronken?

4. Dat er in de mens geen trouw meer was, de lieden waren zo algemeen aan verraad gewend, dat niemand te vertrouwen was vers 5. Degenen, die nog eene sprank eergevoel, of deugd bezitten, nemen de wetten van de vriendschap nauwgezet in acht, zij openbaren niet wat hun onder vier ogen medegedeeld wordt en bewaren stipt de hun toevertrouwde geheimen, zij spreken geen woord of doen iets ten nadeele van hun vriend. Maar die trouw werd nu bespot, gij ontmoet geen vriend, die gij kunt vertrouwen, op wiens woord gij u verlaat of die uw

belangen zal behartigen, zodat wijzen deze regel toepassen en aanraden: "geloof een vriend niet, want gij zoudt hem vals bevinden-gij kunt hem niet langer vertrouwen dan zolang gij hem ziet, en zelfs hij, die gij voor een eerlijk man houdt, blijkt uw vertrouwen onwaardig te zijn". Ja zelfs degene, die op zich neemt, uw gids (onze vertaling heeft: uw voornaamste vriend) te wezen, om u in een zaak van dienst te wezen, die hij beter dan gij verstaat, kunt gij niet geloven, hij zal u zeker bedriegen, als hij er voor zich zelf voordeel in ziet. Sommigen zien in uw voornaamste vriend een echtgenoot, de leidsman van uw jeugd, en dat stemt vrijwel overeen met wat volgt: "bewaar de deuren van uw mond voor haar, die in uw schoot ligt, dat is: voor uw eigen vrouw, neem u in acht wat gij haar vertelt, opdat zij u niet verrade, als Delila Simson, opdat zij niet zij als de vogel des hemels die de stem wegvoert uit het binnenste van uw slaapkamer," Prediker 10:20. Het is inderdaad een bange tijd, wanneer de voorzichtigheid zo ver moet uitgestrekt worden.

5. Dat de kinderen hun eigen ouders niet eerden, en deze van hun eigen gezin geen blijdschap ondervonden, vers 6. De tijden zijn wezenlijk slecht, wanneer *de zoon de vader veracht*, hem honend toespreekt, hem ten toon stelt, bedreigt of tracht hem kwaad te doen, wanneer *de dochter opstaat tegen haar moeder* zonder besef van plicht of natuurlijke genegenheid. En geen wonder, dat dan ook *de schoondochter tegen haar schoonmoeder* in verzet komt en met haar twist. Of zij kunnen het niet eens worden omtrent eigendom en belang, of hun karakters botsen. Uit een geest van bijgeloof of vervolging "zal de ene broeder de andere overleveren tot de dood, en de vader het kind" Mattheus 10:19, Lukas 21-16. Het is intreurig wanneer iemands verraders en ergste vijanden zijn eigen huisgenoten zijn, zijn eigen kinderen en dienaren, die zijn beste vrienden en beschermers moesten wezen. Zie, verachting en verkrachting van huiselijke plichten zijn een droevig teken van algeheel verderf onder de mensenkinderen. Zij zullen waarschijnlijk nimmer tot enig goed komen, die hun ouders niet eren en er op uit zijn, ze te kwellen en te ergeren.

Nadat de profeet zijn droeve klacht heeft geuit over de verdorvenheid van zijn tijd, brengt hij hier enige overwegingen te berde, die hem zelf en zijn vrienden kunnen troosten. De toestand is slecht, maar niet ten enenmale wanhopig. "Maar nu, is er hope voor Israël, die aangaande," Ezra 10:2.

I. Al heeft God thans een mishagen aan ons, Hij zal met ons verzoend worden, en dan zal alles wel zijn, vers 7, 9. Wij verkeren nu onder *des Heeren gramschap*, God is toornig op ons, en terecht, omdat wij *tegen Hem gezondigd hebben*. Zie, het is onze zonde tegen Hem, die Zijn gramschap tegen ons gaande maakt, wij moeten dat opmerken en erkennen en God rechtvaardigen, wanneer wij onder Zijn goddelijke bestraffing zijn en aan het doel beantwoorden waartoe Hij ons die smarten zendt, door berouw te hebben over onze zonde en er mee te breken. Nu, op zo'n tijd,

1. Moeten wij tot God ons keren onder Zijn roede, vers 7 :*Maar ik zal uitzien naar de Heer*. Wanneer een kind van God ooit reden heeft om te roepen: Ai mij! (gelijk de profeet hier, vers 1, dan mag het hem tot troost strekken, dat hij een God heeft om naar uit te zien, in Wien hij zich mag verblijden, en op Wie hij mag hopen. Alles boven hem kan helder zijn, wanneer beneden alles zwart en duister is. De profeet had geklaagd, dat er geen troost te vinden was, bij vrienden noch bij betrekkingen op aarde, maar dit drijft hem uit tot God: *ik zal uitzien naar de Heer*. Hoe minder reden wij hebben, op enig schepsel te steunen, des te meer reden om ons op God te verlaten. Indien vorsten niet te vertrouwen zijn, dan mogen we zeggen: "Welgelukzalig is hij, die de God Jacobs tot zijn hulp heeft, en gelukkig ben ik, zelfs te midden van de

tegenwoordige ellende, als Hij mij kan helpen". Als mensen trouweloos zijn, God is getrouw, als bloedverwanten zelfs onwelwillend zijn, Hij is en blijft genadig. Laat ons derhalve daar boven uit en omhoog zien, en onze teleurstelling van de zijde van de mensen niet achten, maar op de Here wachten.

2. Wij moeten in alle smart ons aan de wil Gods onderwerpen. "Ik zal des Heeren gramschap dragen, met geduld, zonder murmureren en tegenspreken, want ik heb tegen Hem gezondigd." Zie, degenen, die waarlijk berouw hebben over hun zonde, zullen alle reden zien voor een geduldig verdragen van de verdrukking. Wat klaagt dan een levend mens? Een ieder klage vanwege zijn zonden. Wanneer wij ons bij God beklagen over de slechte tijden, die we beleven, moeten wij ons eerst beklagen over de slechtheid van ons eigen hart.

2. Wij moeten op God vertrouwen, die er ons van verlossen zal en onze ellende op Zijn tijd tot een goed einde brengen, wij moeten niet alleen op Hem zien, maar ook op Hem wachten: "Ik zal wachten op de God der legerscharen, dat Hij in Zijn genade tot mij terugkeert". In onze grootste smarten hebben wij nog geen reden om aan God te vertwijfelen, als wij maar met het oog des geloofs op de God van onze legermacht zien, die in staat is de zwakste op zijn nederig gebod te redden en de ergste zondaar, die met waar berouw komt, te verlossen. En, als wij op God als de God van onze legers vertrouwen moeten wij op Hem wachten en naar Zijn heil uitzien, dat Hij op Zijn tijd en op Zijn wijze zenden zal. Laat ons nu zien, wat van de kerk hier wordt geleerd te verwachten en zichzelf te beloven, zelfs wanneer het water tot aan de lippen is gekomen.

a. Mijn God zal mij horen, als de Here onze God is, zal Hij onze gebeden verhoren en ons een antwoord des vredes geven.

b. Wanneer ik gevallen ben, en in gevaar verkeer, verbrijzeld te worden, dan zal ik weder opstaan en mij herstellen. "Als ik val, zo word ik niet weggeworpen," Psalm 37:24.

c. Wanneer ik in duisternis zal gezeten zijn, verlaten en zonder hoop, neergeslagen en zwaarmoedig, niet wetende wat te doen, noch waarheen mij te wenden om verlichting, de zal mij de Heer een licht zijn, om mij te troosten en te verlevendigen, mij te onderrichten, voor mijn ogen een licht te zijn, een licht in eene duistere plaats.

d. *Totdat Hij mijn twist twiste en mijn recht uitvoere*, vers 9. Als wij van *harte* Gods zaak omhelzen, de rechtvaardige, maar *bestreden* zaak van deugd en gerechtigheid, en die onze eigen maken, dan zal Hij onze *zaak ter* hand nemen en handhaven. De *zaak van de kerk*, hoewel voor een *tijd alles tegen haar is* zal ten *laatste met* kracht bepleit, en haar vijanden zullen veroordeeld worden.

e. Hij zal mij uitbrengen aan het licht, uit de duisternis overvoeren in een heerlijk licht en *mijne gerechtigheid* voortbrengen uit een wolk van laster, Psalm 37:6, Jesaja 58:10. De morgen van de bevrijding zal schijnen na een lange en duistere nacht van smart.

f. Ik zal mijn lust zien aan Zijn gerechtigheid. Ik zal de rechtmatigheid van Zijn handelingen met mij en de volvoering van Zijn beloften jegens mij genieten.

II. Al triomferen en spotten de vijanden, hun mond zal gestopt en zij beschaamd worden, vers 8, 10. Merk hierop,

1. Hoe trots de vijanden van Gods kerk haar in ellende onder de voet treden. Zij zeggen: *Waar is de Heer haar God?* Alsof God, nu ze bedroefd is, haar verlaten had, en zij niet meer wist waar Hem in haar gebeden te zoeken, en Hij niet meer verstond, haar met Zijn gunsten te helpen. "Zo spotten Davids vijanden met hem, en het was als een doodsteek in zijn beenderen", Psalm 42:11, Psalm 115:2. Wanneer zij dus van Israël als van een verlaten volk spraken, dan verweten zij eigenlijk God, als zou Hij niet trouw zijn.

2. Hoe troostvol Gods volk onder deze beledigingen het hoofd mag oprichten, vers 8 :*Verblijd u niet over mij, o mijn vijanden!* Ik lig nu neer, maar het zal zo niet blijven wanneer God voor mij verschijnt, dan *zal mijn vijandin het zien en beschaamd worden* (niet maar teleurgesteld in zijn plannen, de kerk geheel te verwoesten, maar nu met dezelfde beker van de ellende in zijn eigen hand). "Dan zullen mijn ogen op haar zien, in dezelfde treurige toestand als waarin ik nu verkeer, dan zal zij worden tot vertreding". Zie, de verlossing van de kerk zal de beschaming van haar vijandin zijn, en haar schaamte zal een dubbele wezen, gelijk zij Gods wet heeft vertreden, zo zal zij nu zelf, en dat zonder genade, vertreden worden.

III. Al blijft het land een lange tijd woest, toch zal het ten laatste weer vervuld worden, wanneer de tijd, de gezette tijd van zijn bevrijding komt.

1. Zijn bevrijding zal niet komen *dan nadat het woest heeft gelegen*, zo leest de Engelse kanttekening, vers 13. God heeft een twist met het land, en het moet lang onder Zijn toorn liggen, *van zijn inwoners halve*, hun ongerechtigheid maakt het land woest, Psalm 107:34 het is vanwege de vrucht van hun handelingen hun boze daden, waaraan zij zich hebben schuldig gemaakt, en de vrucht van die daden, de zonden van anderen, waaraan zij door hun voorbeeld en invloed deel hebben. Daarvoor moeten zij verwachten, een tijd lang te lijden want de wereld moet weten, dat God de zonde haat, juist te meer in Zijn eigen volk.

2. Wanneer ze komt, zal het een volkomen bevrijding zijn, dat schijnt te zien op de verlossing uit Babel door Cyrus, waarvan Jesaja omtrent deze tijd profeteerde, als een type van onze verlossing door Christus.

a. Te die dage zal het besluit ver heengaan. Gods besluit omtrent hun gevangenschap, en Nebukadnezars besluit omtrent de duur daarvan, zijn besluit hen nimmer weer vrij te laten, al deze besluiten zullen ter zijde gesteld en opgeheven worden, zodat men er niet meer van zal horen en ze niet langer als een juk op hun nek liggen

b. Jeruzalem en de steden van Juda zullen opnieuw verrijzen: "Te dien dage zal Hij uw muren herbouwen, muren met woningen, muren ter verdediging, huismuren, stadsmuren, tempelmuren, met het oog daarop is het besluit herroepen," Jesaja 44:28. Hoewel Sions muren lang in puin liggen, er komt een dag, dat ze herbouwd zullen worden.

c. Alles wat tot het land Israël behoort, waarheen ook en hoe ook verstrooid, heinde en ver over de oppervlakte van de aarde, *het zal alles tot u komen*, vers 13. Met volle vrijheid en een hart om terug te keren, uit Assyrië, waarheen de tien stammen waren weggevoerd, al lag het ook ver verwijderd, tot de vaste steden toe en van de vestingen, die sterkten, waarin de vijand hen zeker bewaard achtte. Want wanneer Gods tijd komt al laat Faraó het volk niet gaan, toch zal God ze met een hoge hand uitleiden. Zij zullen komen uit alle vergelegen streken, van zee tot zee, en van gebergte tot gebergte, niet terugkerende uit vrees voor ontmoediging, gaan ze

van kracht tot kracht, totdat zij komen te Sion. Zo zal God in de grote dag van de verlossing Zijn uitverkorenen van de vier winden vergaderen.

Hier is,

I. Het gebed van de profeet tot God om voor Zijn eigen volk zorg te dragen, en hun zaak en belang ter harte te nemen, vers 14. Wanneer God gereed staat, Zijn volk te verlossen, dan wekt Hij deszelfs vrienden op, om voor hen te bidden en "giet een geest van de genade en van de gebeden uit," Zacheria 12:10. En als wij God tot ons zien komen in wegen van barmhartigheid, moeten wij voortgaan, Hem in onze gebeden tegen te komen. Het is een profetisch gebed, dat opklimt tot een belofte omtrent het afgebeden goed, wat God Zijn profeet leerde bidden, dat was Hij ongetwijfeld ook gezind te geven. Nu,

1. Wordt Gods volk hier genoemd de kudde van zijn erfenis, want zij zijn de schapen van Zijn hand, de schapen van Zijn weide, Zijn kleine kudde in de wereld, zij zijn Zijn erfenis, Zijn deel in de wereld. Jakob is het deel van Zijn erfenis.

2. Deze kudde woont alleen in het woud in het midden van een vruchtbaar land, te midden van Karmel (wat de Engelse vertaling heeft voor ons: vruchtbaar land), een hooggebergte. Israël was een bijzonder volk dat alleen woonde en onder de natiën niet getekend werd, als een kudde schapen in het woud. Zij waren nu een verwoest volk, vers 13, in het land van hun ballingschap als schapen in een woud, in gevaar van verloren te gaan of de dieren des wouds ten prooi te worden. "Zij zijn verstrooid op de bergen als schapen, die geen herder hebben."

3. Hij bidt, dat God ze daar met Zijn staf wil weiden, dit is in hun ballingschap zorg voor hen dragen, ze beschermen, in hun behoeften voorzien en voor hen de goede Herder zijn. "Laat Uw stok en Uw staf hen vertroosten, zelfs in die donkere vallei, en doe het hun daar zelfs aan niets goeds ontbreken. Laat Uw staf ze besturen en niet de roede van hun vijanden, want zij zijn Uw volk".

4. Hij bidt, dat God ze op de gezetter tijd terug zal brengen om ze te weiden in Basan en Gilead en niet langer in de wouden en bergen. Laat ze weer weiden in hun eigen land, als in de dagen van ouds. Sommigen verstaan dit geestelijk en zien er of een gebed van de profeten tot Christus of Zijns Vaders last aan Hem in, om Zijn kerk te weiden, als de grote Herder van de schapen, die ingaat en uitgaat terwijl ze hier in deze wereld als in een woud zijn, opdat zij weide mogen vinden als in Basan, in Karmel en in Gilead.

II. Gods belofte, in antwoord op dit gebed. Wel mogen wij Gods beloften aannemen als wezenlijke antwoorden op onze gelovige gebeden en ze ook verwachten want bij Hem zijn zeggen en doen niet twee dingen. De profeet bad, dat God hen wilde weiden en hun vriendelijk zijn, maar God antwoordt, dat *Hij Zijn Israël wonderen zal doen zien*, vers 15, voor hen zal doen boven bidden en denken boven hoop en verwachting, "Hij zal Zijn weldadigheden wonderbaar maken," Psalm 17:7.

1. Hij zal voor hen doen wat een herhaling zal wezen van de wonderen en tekenen uit vroeger tijd, uit de dagen, toen zij uit Egypteland togen. Hun verlossing uit Babel zal een werk van wonder en genade zijn, niet minder dan hun uitleiding uit Egypte, ja, het zal die luister overtreffen, Jeremia 16:14, 15, en nog veel hoger zal het werk van de verlossing door Christus

staan. Zie, Gods vroegere gunsten aan Zijn kerk bewezen, zijn voorbeelden voor latere gunsten en zullen bij iedere aanleiding hernieuwd worden.

2. Hij zal voor hen doen wat de tegenwoordige tijd zal verwonderen en verbazen, vers 16, 17. *De heidenen zullen het zien en beschaamd zijn, zij* zullen er nota van nemen, en men zal onder hen zeggen: *De Heer heeft grote dingen aan deze gedaan*, Psalm 126:2. De indruk, die de verlossing van de Joden uit Babel op de omringende volken zal maken, zal beide Gods eer en die Zijns volks grotelijks verheffen.

a. Degenen, die zich vrolijk hadden gemaakt over Gods volk in Zijn ellende en zich beroemd, dat zij het, eens overwonnen, wel onder bedwang zouden houden, zullen beschaamd zijn, wanneer zij dat volk plotseling weer zullen zien oprijzen, zij zullen beschaamd zijn vanwege al hun macht, die de ballingen nu zullen ten toon spreiden, waartoe zij ze nooit bekwaam hadden geacht. Zij zullen thans de hand op de mond leggen, beschaamd over wat zij hadden gezegd en buiten staat nog iets te zeggen. Ja, hun oren zullen doof worden, zo diep beschaamd zullen zij zijn over Israëls wondervolle uitredding. Zij zullen hun oren dichtstoppen, als onwillig of bang, nog iets meer van Gods wonderen te vernemen, die Hij aan het volk bewijst, dat zij zo veracht en mishandeld hadden.

b. Zij, die onbeschaamd God zelf hadden durven tegenstaan, zullen nu met vrees voor Hem worden geslagen en daardoor er toe gebracht, met vervaardheid tot de Heer onze God te komen en voor Hem te vrezten. Zij zullen het stof likken als de slang, zij zullen zo verslagen zijn als rustte op hen dezelfde vloek als op de slang, Genesis 3:14. "Op uw buik zult gij kruipen en stof zult gij eten". Zij zullen zo diep mogelijk vernederd worden en zo totaal ontmoedigd dat ze zich geredelijk onderwerpen. Zijn vijanden zullen het stof likken, Psalm 72:9. "Ja, zij zullen het stof likken van de voeten van de kerk", Jesaja 49:23. Trotse onderdrukkers zullen nu inzien, hoe laag, hoe min, hoe klein zij zijn voor de grote God, en zij zullen met beven en sidderen uit de kloven van de steenrotsen, waarin zij zich verborgen hadden, als wormen uit de aarde te voorschijn te komen, beschaamd en bevreesd zich te vertonen. Zo diep zullen zij vernederd worden en zo gering en laag zullen zij zich gevoelen. "Toen God voor Zijn kerk wonderen deed, werden velen uit de volkeren des lands Joden, want de vreze van de Joden was op hen gevallen," Esther 8:17. Zo wordt hier beloofd: *zij zullen met vervaardheid komen tot de Heer onze God, en zullen voor U vrezten* vers. 17. Gedwongen onderwerping is menigmaal slechts geveinsde onderwerping, toch duchten de vijanden de roem van God en van de kerk, of schoon niet ten voordele van die huichelarij.

III. De dankbare erkenning van Gods barmhartigheid door de profeet, in naam van de kerk, met een gelovige afhankelijkheid van Zijn belofte, vers 18-20..Hier wordt ons geleerd,

1. Gods heerlijkheid te brengen voor Zijn vergevende genade, vers 10. Nu God belooft, Zijn volk uit de ballingschap terug te brengen, bewondert de profeet bij deze gelegenheid Zijn vergevende genade als de grond van Zijn belofte. Gelijk het hun zonde was, die hen in gevangenschap had gebracht, zo is het Gods vergiffenis over hun zonde, die ze er weer uitroeit. Psalm 85:2, 3, Jesaja 33:24, 38:17, 40:1,2. De vergeving van de zonde is de grondslag van alle weldaden van het verbond, Hebreeen 8:12. Hierover staat de profeet verbaasd, terwijl de omwonende volken alleen verwonderd zijn over de macht daarvan, namelijk de uitwendige bevrijding. Zie,

a. Gods volk, het overblijfsel van Zijn erfdeel, staat daar, schuldig aan tal van misdaden, iemand zou menen, dat ze allen godvrezende lieden zijn, maar het is slechts een overblijfsel, enige weinige, Gods kinderen hebben hun gebreken, dikwijls doen zij hun Vader smart aan.

b. De genaderijke God is gereed, de overtreding en de ongerechtigheid te vergeven en te vergeten, wanneer Zijn volk boete doet en tot Hem terugkeert. Gods volk is een vergeven volk, en daaraan hebben zij alles te danken. Wanneer God de zonde vergeeft, werpt Hij ze achter Zijn rug, straft ze niet zoals Hij billijk doen kon, en handelt met de zondaar niet naar zijn zonden.

c. Al brengt God voor een tijd de tekenen van Zijn mishagen over Zijn eigen volk, "toch behoudt Hij de toorn niet voor eeuwig, maar als Hij bedroefd heeft, zo zal Hij Zich weer ontfermen," Klaagliederen 3:32. Hij is niet onverzoenlijk. Toch zal Hij tegen degenen, die niet het overblijfsel van Zijn erfdeel zijn, die niet bij Hem vergeving zoeken, Zijn toorn wel behouden.

d. De reden, waarom God de zonde vergeeft en de toorn niet eeuwig behoudt, ligt alleen in Hem zelf het is omdat Hij lust heeft aan goedertierenheid en behagen scheidt in de zaligheid van zondaars, en geen lust heeft in hun dood en verderf.

e. De heerlijkheid Gods in Zijn zonde vergevende genade, evenals in andere opzichten, is alleste-bovengaand, weergaloos. "Er is geen God gelijk Hij ook hierom, geen overheid, geen bijzonder persoon vergeeft gelijk God vergeeft". In deze Zijn gedachten en wegen staat Hij oneindig ver boven ons: daarin wederom toont Hij God te zijn en geen mens.

f. Al degenen, die Zijn vergevende genade hebben geproefd, kunnen niet anders dan die bewonderen, wij moeten er verbaasd over staan, als wij weten wat ze is. Heeft God onze overtredingen vergeven? Wel mogen wij zeggen: "Wie is een God gelijk Gij?" Onze heilige verwondering over Zijn vergevende genade zal een duidelijk bewijs zijn van het belang dat wij er bij hebben.

2. Al de troost van die genade en al de genade en waarheid, die ermede gepaard gaan, gelovig aan te nemen. Gelijk Gods volk met dankbaarheid terugziet op de vergiffenis van zijn zonden, zo ziet het ook met verzekerdheid vooruit naar wat verder volgen zal. *Zijn goedertierenheid duurt in van de eeuwigheid*, en daarom gelijk Hij zich heeft ontfermd, zo zal Hij zich van onze weder ontfermen, vers 19,20

a. Hij zal Zijn gunstbewijzen jegens ons vernieuwen, "Hij zal Zich weer ontfermen, Hij zal onze ongerechtigheden dempen, dit is: Hij zal ons weer barmhartig zijn, gelijk Hij barmhartig geweest is: Zijn goedertierenheden zijn elke morgen nieuw." Hij scheen ons in toorn te verlaten, maar Hij keert weer en heeft medelijden met ons. Hij zal ons tot Hem keren, en keert Zich vervolgens tot ons en ontfermt Zich over ons.

b. Hij zal ons vernieuwen, ons voor Zijn gunstbewijzen bereiden en bekwamen, Hij zal onze ongerechtigheden dempen. Wanneer Hij de schuld van de zonde wegneemt, opdat er voor ons geen verdoemenis meer zij, dan breekt Hij ook de macht van de zonde, dat ze geen heerschappij meer over ons voeren, dat wij ze niet meer vrezen, noch door haar gevangen gehouden worden. De zonde is de vijandin, die ons bestrijdt, de tiran, die ons verdrukt, niets minder dan almachtige genade kan ze overwinnen, zo groot is haar macht over de gevallen

mens en zo zeer is hij aan haar onderworpen. Maar zo God de zonde vergeeft, die wij begaan hebben, dan overwint Hij ook de zonde, die in ons woont, en ook daarin toont Hij zich mild in 't schuld vergeven. Allen, wier zonden vergeven zijn begeren ernstig en hopen ook, dat hun zonde in hen gedood en zij van alle ongerechtigheid verlost worden. Die hoop verkwikt en bemoedigt hen. Waren wij aan ons zelf overgelaten dan bleef de zonde. meester in ons, maar wij vertrouwen, dat Gods genade genoeg zal zijn om ze ten onder te brengen, zodat ze over ons niet heerse, en dan zal ze ons ook niet ten verderve voeren.

c. Hij zal het goede werk volbrengen en zorgen, dat deze genade nimmer weggenomen worde, *gij zult al hun zonden in de diepte van de zee werpen*, gelijk Hij, toen Hij Zijn volk uit Egypte voerde (waarop deze beloften, vers 15, heenwijzen), Farao en de Egyptenaren vernederde en in de diepte van de zee geworpen heeft. Het geeft te kennen, dat wanneer God de zonde vergeeft, Hij ze niet meer gedenkt, en zorg draagt, dat zij nimmer weer de zondaars verweten wordt, Ezechiël 18:22.. Al zijn overtredingen zullen hem niet meer gedacht worden, zij zijn uitgedelgd als een wolk, die nimmermeer terugkomt. Hij werpt ze in de zee, niet aan de kust, waar ze bij laag water weer zichtbaar kunnen worden, maar in de diepte van de zee, om nimmer weer boven te komen. Al hun zonden, zonder uitzondering, worden daarin geworpen, want wanneer God de zonde vergeeft, vergeeft Hij ze alle.

d. Hij zal het goede werk, in ons begonnen, volmaken en alles doen wat ieder van onze behoeft, naar Hij beloofd heeft, vers 20 :*Gij zult Jacob de trouw, Abraham de goedertierenheid geven*. Het is de consequentie van Zijn verbond, dat onze zonden vergeven en onze zondige lasten gedood worden, uit deze bron ontspringen alle heilswateren, en Hij zal ons alle dingen om niet schenken. Deze belofte heet de goedertierenheid aan Abraham, omdat die, toen God ze Abraham gaf, loutere goedheid behoedende genade was, met het oog op de staat, waarin Hij Abraham vond. Maar het was trouw aan Jacob, omdat God Zijn woord had verpand om hen en zijn zaad te zegenen, als erfgenamen van Abraham en van al de aan Abraham gegeven beloften. Zier hier,

A. Met welke plechtigheid het genadeverbond aan ons bevestigd is, niet alleen gesproken, geschreven, verzegeld, maar, als hoogste bevestiging, bezworen, de Vaderen gezworen. Het was ook geen nieuw verbond, maar reeds van ouds gesloten, bezworen van oude dagen af, een oud verbond.

B. Met welke voldoening wij het mogen aannemen en er ons op verlaten, wij mogen met de grootst mogelijke verzekerdheid betuigen: "Gij zult de trouw en de goedertierenheid geven, geen tittel noch jota zal op de aarde vallen. Hij is getrouw, die het ook doen zal.